
TILINPÄÄTÖS 2023

Juuan kunta

KUNNANHALLITUS 25.3.2024 § 56
KUNNANVALTUUSTO 27.5.2024 § 9

Sisältö

SISÄLLYS

1	Toimintakertomus.....	2
1.1	KUNNANJOHTAJAN KATSAUS.....	2
1.2	KUNNAN HALLINTO JA SIINÄ TAPAHTUNEET MUUTOKSET.....	4
1.3	LUOTTAMUSHENKILÖORGANISAATIO	5
1.4	YLEINEN JA OMAN ALUEEN TALOUSKEHITYS.....	6
1.5	OLENNAISET MUUTOKSET KUNNAN TOIMINNASSA JA TALOUDESSA	10
1.6	KUNNAN HENKILÖSTÖ	14
1.7	SISÄINEN VALVONTA	16
2	Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	18
2.1	TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN.....	18
2.2	TOIMINNAN RAHOITUS	21
2.3	RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET	22
2.4	KUNNAN KOKONAISTULOT JA – MENOT (1 000 €)	27
3	Kuntakonsernin toiminta ja talous	28
3.1	YHDISTELMÄ KONSERNITILINPÄÄTÖKSEEN SISÄLTYVISTÄ YHTEISÖISTÄ	28
3.2	SELONTEKO KONSERNIN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ	32
3.3	KONSERNITILINPÄÄTÖS JA SEN TUNNUSLUVUT	33
4	Tilikauden tuloksen käsittely.....	37
5	Talousarvion toteutuminen.....	38
5.1	KÄYTTÖTALouden TOTEUTUMINEN.....	39
5.1.1	<i>Hallinnon palvelualue .....</i>	<i>39</i>
5.1.2	<i>Kuntarakennepalvelualue .....</i>	<i>44</i>
5.1.3	<i>Hyvinvointilautakunta.....</i>	<i>52</i>
5.1.4	<i>Ympäristölautakunta .....</i>	<i>63</i>
5.1.5	<i>Tarkastuslautakunta.....</i>	<i>66</i>
5.2	TALOUSARVION TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMISVERTAILU.....	68
5.3	VEROTULOJEN JA VALTIONOSUUKSIEN ERITTELY	70
5.4	INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN	71
5.5	RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN	73
5.6	YHTEENVETO MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMISESTA	74
5.7	KOONTI TILIKAUDELLA TEHDYISTÄ TALOUSARVIOMUUTOKSISTA	75
6	Tilinpäätöslaskelmat	76
6.1	JUUAN KUNNAN TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	76
6.2	JUUAN KUNNAN KONSERNIN TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	82
7	Tilinpäätöksen liitetiedot	86
7.1	TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	86
7.2	TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT	89
7.3	TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT.....	93
7.3.1	<i>Taseen vastaavia koskevat liitetiedot.....</i>	<i>93</i>
7.3.2	<i>Taseen vastattavia koskevat liitetiedot .....</i>	<i>97</i>
7.4	HENKILÖSTÖÄ, TILINTARKASTAJAN PALKKIOTA JA INTRESSITAHOTAPAHTUMIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	103
8	Eriytetyt tilinpäätökset.....	104
8.1	VESIHUOLTOLAITOS.....	104
9	Kirjanpito- ja tositelajit	111
10	Allekirjoitukset ja merkinnät	112

1 Toimintakertomus

1.1 Kunnanjohtajan katsaus

Tilinpäätös vuodelta 2023 on nyt viranhaltijoiden osalta valmis. Omasta näkökulmastani päättyneeseen vuoteen mahtui rekrytointeja, sopimusten solmimista sekä tulevaisuuteen päin katsomista. Näitä asioita on hyvä nyt tarkastella lähemmin ja reflektoida omaakin tekemistä.

Juuan kunnan hallinnon ylimmät tasot järjestettiin uudelleen hallintosäätöuudistuksen myötä. Tuo uudistus vei osaltani valtaosan keväästä 2023, mutta monivaiheisen valmisteluprosessin jälkeen sain vietyä asian kunnanvaltuuston hyväksyttäväksi. Moneen kertaan päivitetty ja parsittu vanha hallintosäätö korvattiin lopulta uudella ja selkeällä asiakirjalla ja jota nyt sovelletaan. Uudistuksen myötä vanhoja virkoja lakkautettiin ja uusia, nykypäivään paremmin sopivia virkoja perustettiin. Vuoden 2022 aikana moni tehtävä oli vailla vakituista viranhaltijaa, mutta vuoden 2023 syksyllä peräti viisi keskeistä virkaa saatiin täytettyä pätevillä henkilöillä. Neljästä palvelualuejohtajan virasta siirryttiin kolmeen ja keskijohtoon sekä asiantuntijatehtävien osalta lisättiin resursseja. Se toi hyvää tulosta työssä jaksamisen osalta, mutta myös talouden suunnitteluun tuli selkeästi lisää uutta ajatusta. Organisaation sisällä henkilöstön osalta vaihtuvuus rauhoittui edellisestä vuodesta. Voidaan sanoa, että kunnassa siirryttiin normaaliin päiväjärjestykseen hallinnon osalta.

Toinen suuri muutos tuli siihen, että Juuan kunta toimi myös ensimmäistä kertaa ilman sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisvastuuta. Maakunnallisella tasolla vetovastuun sosiaali- ja terveydenhuollon osalta otti Pohjois-Karjalan hyvinvointialue ja tuohon muutokseen sisältyi paljon hyvää sekä paljon haasteita. Nuo haasteet kulminoituvat vuoden 2023 kesällä siihen, että kunta päätti hakea muutosta hyvinvointialueen palveluverkkoa koskevaan päätökseen. Kuntana halusimme nostaa esille huolestamme julkisen hallinnon toimivuudesta uudella hyvinvointialueella ja varmistaa keskeisten peruspalvelujen saatavuuden. Hyvinvointialueen tehokas toiminta on Juuankin etu, mutta toimintaa tulee suunnitella asiakaslähtöisesti ja kuntalaisia kuunnellen.

Keskeisiä muita sopimuksia saatiin aikaan suurissakin kysymyksissä. Pohjois-Karjalan kuntien kesken saatiin sovittua ensinnäkin siitä, miten maakunnan matkailua viedään markkinointitasolla eteenpäin Business Joensuuun vetämänä. Maakunnassa tältä osin oli jo vuosia keskusteltu matkailun suunnasta ja lopulta sekin asia saatiin sovittua. Neuvottelut olivat pitkät ja haastavat, mutta matkailun järkevä organisointi on Juuan kaltaiselle matkailukunnalle ensiarvoisen tärkeää.

Kuntien kesken sovittiin myös yhteiset linjat Pohjois-Karjalan uudelle työllisyysalueelle. Tässäkin Juuan kunta oli osana tiukkoja neuvotteluja. Juuassa työttömyys on yksi maan haastavampia ja uusia tuulia on pakko löytää nyt kun valtion sijaan kunnat vastaavat työllisyydestä. Lopulta Pohjois-Karjalan maakuntaa saatiin perustettua yksi ja yhteinen alue vastaamaan työllisyydestä. Itse suhtaudun tähän muutokseen positiivisesti.

Elinvoiman kehittäminen jatkui vahvana vuoteen 2022 verrattuna vaikka tuonakin vuonna paljon hyvää oli saatu aikaan. Ensinnäkin Nestle Oyj rakennutti Juukaan useita miljoonia euroja maksaneen biokaasulaitoksen

samalla kuin Juuan kunta luopui Nestlen tytäryhtiön Puljonki Oy:n vuokraamien kiinteistöjen omistuksesta. Tämä johti myös siihen, että Puljonki Oy pääsi vapaammin kehittämään omaa toimintaansa ja tekemään investointeja itse omistamiinsa tiloihin. Puu-Juuan alueelle yksityisten henkilöiden vetämä hotellihanke sai uusia tuulia ja moni Puu-Juuan historiallisista rakennuksista vaihtoi omistajaa hotellin tarkoituksia silmällä pitäen. Energiapuolella kunnan alueelle varmistui ensimmäisen aurinkovoimalan suunnittelutyön aloitus ja kunta lähti mukaan HINKU/KETS-verkostoon tavoitteena siirtyä tulevaisuudessa yhä puhtaampaan ympäristöön. Juuan myötä jo 95,5 prosenttia Pohjois-Karjalan asukkaista asuu kunnassa, joka on asettanut päästövähennystavoitteen.

Kaavoituspuolella tapahtui paljon. Juuan satamaa, keskustajamaa, Ahmovaaraa ja montaa muutakin kaavaa koskevaa asiaa saatiin joko valmiiksi tai pitkälle valmisteluun. Juuan uuden sataman rakentaminen on mahdollista toteuttaa vuonna 2023 tehtyjen selvitysten perusteella ja myös Tahkovaaran alueen kehittäminen retkeilyalueeksi on perustellulla pohjalla. Ottaen huomioon sen, ettei kunnalla ole omaa kaavoittajaa, kaavoitustyön määrää voidaan pitää hyvinkin merkittävänä.

Myös kulttuuritapahtumia riitti kunnan palattua koronan jälkeen normaaliin, ja vuoden huipennuksia kulttuurin saralla olivat mm. Juuan musiikkijuhlat, Kesän avaus 2023 ja Kivenveiston SM-kilpailut. Tapahtumia Juuassa ja Pielisen alueella oli jopa kiitettävän paljon ja runsaasti positiivista palautetta tuli Juuan ja alueemme yrittäjien isännöimiltä Pielisen messuilta, joka keräsi kahteen messupäivään lähes 5000 vierasta.

Pelkkää positiivista vuosi ei tuonut tullessaan, sillä Ukrainan sodan seuraukset näkyivät edelleen kuntalaisten arjessa. Polttoaineen, rakennustarvikkeiden, maataloustuotteiden ja monen muun hyödykkeen hinta oli noussut vuoden 2022 aikana ja inflaatio vei myös vuoden 2023 aikana kuntalaisten ostovoimaa. Kehitys tältä osin oli poikkeuksellista samalla kun yleinen korkotaso nousi korkeammalle tasolle yli vuosikymmeneen.

Sisäisen valvonnan osalta vuosi 2023 oli onnistunut. Sisäisen valvonnan, kuten hankintojen ja hallintopäätösten tehostaminen oli itsellenikin yksi tärkeimmistä onnistumisen mittareista, vaikka siinä tarkoitus ei suinkaan ollut virheiden etsintä vaan henkilöstön huomion kiinnittäminen oikeisiin asioihin.

Talouden tunnusluvut osoittavat oman toimintamme olevan hyvällä pohjalla. Velkaa on maltillisesti ja keskeiset taloudelliset ohjeet ovat ajan tasalla. Kunnan taloudellinen tilanne on varsin hyvällä tasolla, kun nyt lähemme kohti haastavia aikoja. Meitä tullaan koettelemaan valtionosuuksien leikkausten, sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen supistumisen ja monen muun asian tiimoilta. Myös hallitsemattoman maahantulon uhka nostaa päätään tätä kirjoittaessani. Näistä kyllä selvitään, mutta se vaatii paljon yhteistä tekemistä ja tulevaisuuteen uskomista.

Kiitän vuodesta 2023 luottamushenkilöitä, henkilöstöä, sidosryhmiämme sekä kumppaneitamme.

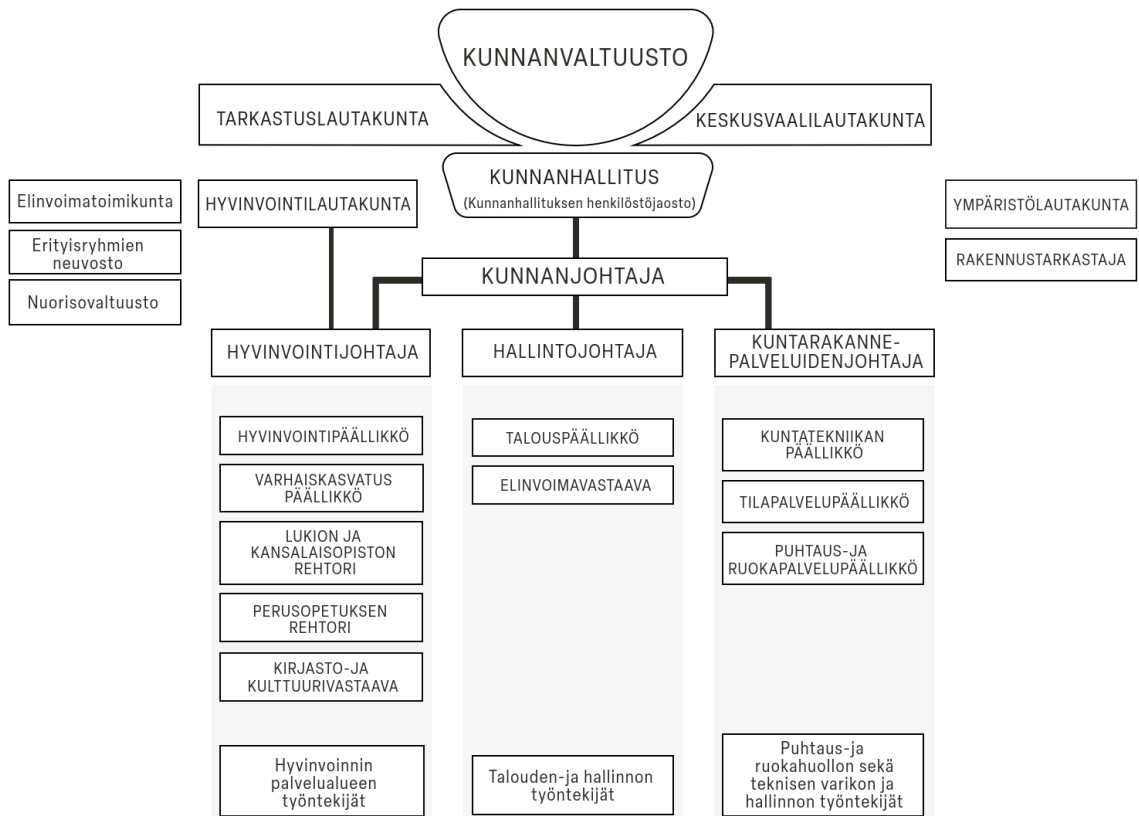
Kunnanjohtaja Henri Tanskanen

1.2 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Juuan kunnassa päätöksenteko-organisaatio rakentuu kunnanvaltuustosta, kunnanhallituksesta sekä tarkastuslautakunnasta, hyvinvointilautakunnasta ja kuntarakennelautakunnasta alla olevan organisaatiokaavion mukaisesti. Kunnan organisaatorakenteessa ei tapahtunut muutoksia vuonna 2023.

Uusi hallintosääntö tuli voimaan 1.8.2023 ja sen myötä yksiköiden nimiin tuli muutoksia. Toimiala-käsite muuttui palvelualueeksi, tekninen toimiala muuttui kuntarakennepalveluiksi ja kuntarakennelautakunta ympäristölautakunnaksi. Talousarviossa on käytössä aiemman hallintosäännön yksiköiden nimet. Tilinpäätöksen perusrakenne vastaa talousarvion 2023 rakennetta.

Juuan kunnan organisaatiomalli 31.12.2023

1.3 Luottamushenkilöorganisaatio

Luottamushenkilöorganisaatio

Kunnanvaltuusto 31.12.2023

Valtuuston puheenjohtajat

Kirjavainen Lassi, SDP, puheenjohtaja
Halonen Matti, KESK, I varapuheenjohtaja
Pakarinen Sami KESK, II varapuheenjohtaja

Valtuuston jäsenet

Aaltonen Iina, SDP	Martikainen Jonna, PS
Brelo Tuomo, PS	Miettinen Jari, PS
Halonen Matti, KESK.	Nenonen Reetta, SDP
Heikkinen Marko, SDP	Pakarinen Sami, KESK
Hiltunen Tero, SDP	Peura Matti, KESK.
Hoppa Jorma, KESK	Pitkänen Tiina, KESK.
Iiskola Kai, KOK	Ryynänen Leo, KD
Kallinen Katri, KESK.	Saarelainen Juha, VIHR,
Kirjavainen Lassi, SDP	Timonen Sakari, SDP
Koivuselkä Ari, KESK.	Vattulainen Asko, KESK
Martikainen Arvi, PS	Vepsäläinen Jarmo, SDP
Martikainen Eija, KESK	

Kunnanvaltuuston paikkajakauma puolueittain 31.12.2023

Puolue	Kesk.	SDP	PS	Kok.	KD	Vihr.	Yht.
Paikkamäärä	10	7	3	1	1	1	23

Kunnanhallitus 31.12.2023

Varsinainen jäsen

Koivuselkä Ari, KESK, PJ
Timonen Sakari, SDP, 1. VPJ
Miettinen Jari, 2. VPJ, PS
Aaltonen Iina, SDP
Kallinen Katri, KESK
Kähkönen Päivi, KD
Peura Matti, KESK

Henkilökohtainen varajäsen

Pitkänen Tiina, KESK,
Karttunen Aira, SDP
Martikainen Jonna, PS
Vepsäläinen Jarmo, SDP
Vattulainen Asko, KESK
Iiskola Kai, KOK
Väyrynen Jaana, KESK

1.4 Yleinen ja oman alueen talouskehitys

Talousarvion laadinta-aikana syksyllä 2022 lähtökohdat vuoteen 2023 olivat alaviritteiset. Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa oli jatkunut jo helmikuusta 2022. Hyökkäyssota jatkui koko vuoden 2023, ja jatkuu edelleen vuonna 2024. Sodan loppu ei ole näköpiirissä. Venäjän yksipuolisesti aloittama hyökkäyssota Ukrainaan muutti maailmaa, ja on muuttamassa maailman taloutta merkittävästi vuosikymmenisiksi eteenpäin, kun länsimaat pyrkivät vähentämään riippuvuuttaan yksittäisistä maista kuten Kiinasta ja Venäjästä. Venäjän energian käytöstä se on jo isolta osin tehty. Lähi-idässä puhkesi laajempia sotateoimia vuosiin, joka edelleen pahensi maailman tilannetta. Yhdysvaltain sisäpolitiikan sekaannus lisää vaikeuskerrointa Euroopassa käytävään sotaan sotilasavun viivästyessä tai pahimmillaan jäädessä kokonaan tulematta Ukrainalle.

Investointien ja kotitalouksien kulutuksen vähenemisen takia Suomen talous oli taantumassa vuonna 2023. Valtiovarainministeriön 20.12.2022 julkaisemassa tiedotteessa arvioitiin vuonna 2023 bruttokansantuotteen (bkt) supistuvan 0,2 prosenttia. Vuoden 2023 joulukuussa ennakoidaan sen supistuneen 0,5 %. Taloustilanne oli alkuvuonna ennakoarvioita huonompi, ja kolmannella neljänneksellä tuotanto väheni selvästi. Kehnoin tilanne on rakentamisessa.

Vuonna 2024 inflaation ennustetaan hidastuvan ja korkojen kääntyvän laskuun. Näiden yhdessä kotitalouksien kohtuullisen hyvän tulokehityksen kanssa ennakoidaan kääntävän bruttokansantuotteen lievään kasvuun vuonna 2024. Yksityisen kulutuksen ennakoidaan kasvavan myös vuonna 2025. Korkojen lasku tukee investointeja samoin kuin investoinnit energiasiirtymään ja puolustukseen. Vuonna 2024 bkt:n ennakoidaan kasvavan 0,7 prosenttia. Kasvu vahvistuu 2,0 prosenttiin vuonna 2025 ja 1,6 prosenttiin vuonna 2026.

Työllisyys laskee hieman vuonna 2024, mutta sen ennakoidaan kasvavan vuodesta 2025 lähtien. Tuotannon laskun myötä työvoiman kysyntä vähenee vuonna 2024, työllisyys vähenee tilapäisesti ja työttömyysaste nousee 7,5 prosenttiin koko maan tasolla. Vuosina 2025 ja 2026 talouden kasvun ennakoidaan olevan varsin vahvaa ja työllisten määrän lisääntyvän lähes prosentin vuosittain. Työllisyyden kasvua tukevat myös hallituksen työvoiman tarjontaa lisäävät toimet, joista ensimmäiset astuvat voimaan ensi vuonna. Vuonna 2026 15–64-vuotiaiden työllisyysaste on lähes 75 prosenttia ja työttömyysaste 6,6 prosenttia.

Heikon talouskehityksen takia ennakoidaan julkisyhteisöjen pysyvän alijäämäisinä. Julkisyhteisöjen alijäämä on 2,5 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2023. Alijäämä kasvaa vuonna 2024 3,5 prosenttiin heikon talous- ja työllisyyskasvun sekä hitaan verotulojen kasvun vetämänä. Julkisyhteisöjen alijäämä kohenee jatkovuosina noin 3,0 prosenttiin suhteessa BKT:sta, kun hallituksen sopeutustoimet alkavat purra sekä talous ja työllisyys alkavat kasvaa ennustejakson lopulla. Valtionhallinnon alijäämä pysyy mittavana läpi koko ennustejakson, eikä paikallishallinnossakaan ole odotettavissa alijäämien oikenemistä. Valtion ja paikallishallinnon alijäämien sekä hitaan talouskasvun seurauksena velkasuhde jatkaa kasvuaan, eikä se ole kääntymässä laskuun näköpiirissä olevalla talouden kehityksellä. Venäjän hyökkäyssodan vuoksi tehdyt toimet ja kohonneet velanhoitokustannukset kasvattavat erityisesti valtion menoja.

Kuntien talous ja ennuste

Kuntien talouden rahavirrat muuttuivat vuonna 2023 voimakkaasti, kun sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämistä vastaavat nettokustannukset sekä verotulot ja valti-onosuudet siirtyivät hyvinvointialueille.

Kuntaliiton tilinpäätösennusteen mukaan kuntien ja kuntayhtymien tilinpäätösarvotiedot vuodelta 2023 jäi-vät hieman odotuksista, kokonaisuutena kuntatalouden tunnuslukuja voidaan pitää vahvoina. Kuntatalous saavutti viiden vuoden tauon jälkeen tasapainon, kun investoinnit huomioiva rahoitusjäämä nousi 200 mil-joonan euron ylijäämään. Edellisen kerran Kuntatalous oli tasapainossa vuonna 2006. Myös tilikauden tulos nousi poikkeuksellisen vahvalle tasolle: 1,8 miljardiin euroon. Tiedot käyvät ilmi kuntatalouden tilaa ar-vioivasta Kuntaliiton tilinpäätösanalyysistä vuodelta 2023.

Valitettavasti kuntatalouden vahvat tunnusluvut saavutettiin sote-uudistukseen liittyneiden kertaluonteisten poikkeuserien avulla. Ilman niitä kuntien ja kuntayhtymien talous olisi ollut viime vuonna 1,9 miljardia euroa heikompi. Poikkeuserien taustalla vaikuttivat muun muassa vuodelta 2022 vuodelle 2023 siirtyneet 1,4 mil-jardin euron suuruisiksi arvioidut verotilitykset eli niin sanottu sote-uudistuksen verohäntä. Tuloksia kuiten-kin varjostaa se, että ilman poikkeuserien tuntuva apua kuntatalouden tila olisi ollut raskaasti alijäämäinen ja lähennellyt kuntatalouden vaikeimpia vuosia kiky-sopimuksen loppupuolella vuonna 2018. Kuntatalouden näkymät synkkenevät dramaattisesti lähitulevaisuudessa, kun sote-uudistuksen poikkeuserät poistuvat.

Marraskuussa 2023 18. päivänä, ns. mustana perjantaina, Valtiovarainministeriö ilmoitti kuntien rahoituksen lisäleikkauksesta siten, että aiemmin arvioidun 224 miljoonan euron sijaan kunnilta leikataan valtionosuuksia 501 miljoonaa euroa. Tästä vuoden 2023 osuus oli aiemman ennusteen mukaan 112 miljoonaa, jonka ilmoi-tettiin kasvavan 250 miljoonaan euroon. Hallituspuolueet sopivat, että vuodelle 2023 kuuluva vähennys jak-sotetaan vuosille 2025–2027 ja että vuoden 2024 tulee määräaikainen 192 miljoonan euron lisäys, joka peri-tään takaisin vuosina 2025–2027. Valtionosuusmuutoksen taustalla on vuoden 2023 alusta tapahtunut sosi-aali- ja terveys- sekä pelastuspalveluiden siirto hyvinvointialueille. Sote-siirron rahoitusmallin mukaisesti kun-nilta sote-uudistuksen yhteydessä siirrettävät tulot tarkistettiin lopullisesti vuoden 2022 tilinpäätöstietojen ja vuoden 2022 valmistuneen verotuksen tietojen perusteella. Muutos vaikeuttaa kuntien tulevia vuosia vuo-sikymmenen jälkipuoliskolla.

Pohjois-Karjala ja Juuka

Lähde Maakuntaliitto katsaus:

Poikkeukselliset olot ovat viime vuosina haastaneet elinkeinoelämän kehitystä, mutta toistaiseksi yrityksistä on löytynyt tarvittavaa selviytymiskykyä. Vuonna 2022 talouden kasvu oli 7,7 %. Normaalioloissa erinomainen luku ylsi nyt vain inflaatiouvauhdin tasolle. Vuoden 2023 ensimmäisellä puoliskolla kasvu hidastui edelleen ja oli enää 0,7 %.

Venäjän hyökkäyssodasta Ukrainaan johtuneet ja erityisesti Itä-Suomen maakunnissa korostuneet muutok-set (Venäjän viennin romahdus, ostosmatkailijoiden katoaminen, tuotantoketjujen häiriöt ja kustannus- ja korkotason nousu) huomioiden kehityskuva olisi voinut olla huonompikin. Toisaalta toimintaympäristö on edelleen haastava eikä helpotusta ole näkyvissä. Teollisuuden tilauskannat ovat heikentyneet merkittävästi ja saman kehityssuunnan ennustetaan jatkuvan.

Pohjois-Karjalan maakunnan taloudelliseen toimintaan on vaikuttanut voimakkaasti itärajan sulkeutuminen turisti- ja matkustajaliikenteeltä, itärajan ylittävän tavaraliikenteen loppuminen lähes kokonaan sekä Saimaan kanavan sulkeutuminen laivaliikenteeltä. Kuljetukset ovat siirtyneet laivoista rauta- ja maanteille, joka on lisännyt alueen yritysten logistiikkakustannuksia. Tämä on asettanut alueen rauta- ja maantieverkostot entistä kovemmalle.

Kuntien talousvaikeudet tulevat kasvamaan merkittävästi vuonna 2024 johtuen rajuista valtionosuuksien leikkauksista. Kuntaliiton laskelmien mukaan Pohjois-Karjalan kuntien valtionosuudet pienenevät yli neljänneksellä, euromääräisesti vähennys olisi maan kolmanneksi suurin. Koko maan tasolla valtionosuuksien leikkaukset olivat suurimmat niissä maakunnissa, jotka olivat aidosti yrittäneet tehostaa sote-toimintaa yhdessä tekemisen kautta.

Pohjois-Karjalan maakuntaliiton tietopalvelun mukaan joulukuussa 2023 Pohjois-Karjalassa työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli 15,0 %. ja työttömiä työnhakijoita oli 10 673 (vuonna 2022 9 574 henkilöä, työttömyysaste 13,4 %). Vaihtelu kunnittain oli merkittävää, kun Juuassa työttömien osuus työvoimasta oli v. 2023 lopussa 19,4 %, 322 henkilöä (vuonna 2022 15,9 %, 276 henkilöä) niin vastaava luku Kontiolahdessa oli 10,4 %. (vuonna 2022 9,9 %). Avoimia työpaikkoja oli 2023 joulukuussa Pohjois-Karjalassa 1 298 (vuonna 2022 1 709).

Kohtaanto-ongelma on hieman helpottanut, mutta osin työvoiman kysynnän laskun takia. Hoito- ja sosiaalialan vaikea työvoimapula hankaloittaa Pohjois-Karjalassa jo alan yritysten ja työnantajien toimintaa. Lääkäreiden ja hoitajien ohella pulaa on muun muassa sosiaalialan ammattilaisista. Myös ravintola- ja suurtalous-työntekijöistä sekä tarjoilijoista on tarvetta koko maakunnassa, ja myös teollisuudessa on ollut ylikysyntää tiettyjen alojen ammattilaisista. Kohtaanto-ongelmien merkitys on korostunut Pielisen Karjalassa ja Keski-Karjalassa, mutta eriasteisia haasteita on koko maakunnassa

Väestön määrän kehitys

Pohjois-Karjala

Pohjois-Karjalan väestömääräennuste 31.12.2023 oli 162 312 henkilöä. Maakunnan väkiluku väheni ennakkotiedon mukaan vuonna 2023 228 asukkaalla, joka on vähemmän kuin useana aikaisempina vuonna keskimäärin. Muuttoliike on parantunut vuosituhaten alusta erityisesti maahanmuuton ansiosta. Samaan aikaan luonnollinen väestönkehitys on heikentynyt. Maakunnassa syntyi v. 2023 1001 lasta. Kymmenessä vuodessa syntyneiden määrä on laskenut kolmanneksella. Tätä selittää sekä väestön ikääntyminen sekä se, että lapsia hankitaan aiempaa vähemmän. Kun kuolleiden määrä samaan aikaan kasvaa verotti luonnollinen väestönmuutos (syntyneiden ja kuolleiden erotus) maakunnan asukasmäärä 1 217 asukkaalla.

Väestörakenteen kehityksen toinen ulottuvuus on väestön ikääntyminen. Vuonna 2022 yli 65-vuotiaiden osuus oli 28,4 % kun koko maan vastaava luku on 23,3 %. Erot eri kuntien välillä ovat suuria. Vanhushuoltosuhte, yli 65-vuotiaiden määrän suhde työikäisten määrään on Pohjois-Karjalassa 10 %- yksikköä korkeampi kuin koko maassa keskimäärin. Tilastokeskuksen vuoden 2021 väestöennusteen mukaan vuoteen 2040 väestö vähenee lähes 10 %. Työikäisen väestön määrä vähenee ja siitä voi seurata vaikeuksia työvoiman saannissa. tilanne on hankalin Pielisen Karjalassa ja Keski-Karjalassa. Ikääntyminen asettaa haasteita myös terveyden huollolle.

Väestön muutostekijöitä 2023, Pohjois-Karjala

	2023
Elävänä syntyneet	1001
Kuolleet	2218
Luonnollinen väestönlisäys	-1217
Maahanmuutto Suomeen	1907
Maastamuutto Suomesta	171
Nettomaahanmuutto	1736
Kokonaisnettomuutto	981
Väestönlisäys	-236
Väkiluvun korjaus	8
Kokonaismuutos	-228
Väkiluku	162312

Väkiluvun korjaus on kokonaismuutoksen ja väestönlisäyksen erotus. Korjaukset ovat enimmäkseen muuttoilmoitusten käsittelyssä tapahtuneiden virheiden jälkikäteen tehtyjä oikaisuja.

Juuka

Juuan väestöennuste 31.12.2023 on 4258 henkilöä (ed. vuonna 4 352), jossa vähennystä 94 henkilöä. Väkiluvun vähentymiseen vaikuttaa eniten kuolleiden (91) ja syntyneiden (19) ero, joka oli -72 henkilöä. Pitkäaikaiset väestöennusteet ennakoivat väestön vähenemisen sekä ikääntymisen jatkuvan edelleen.

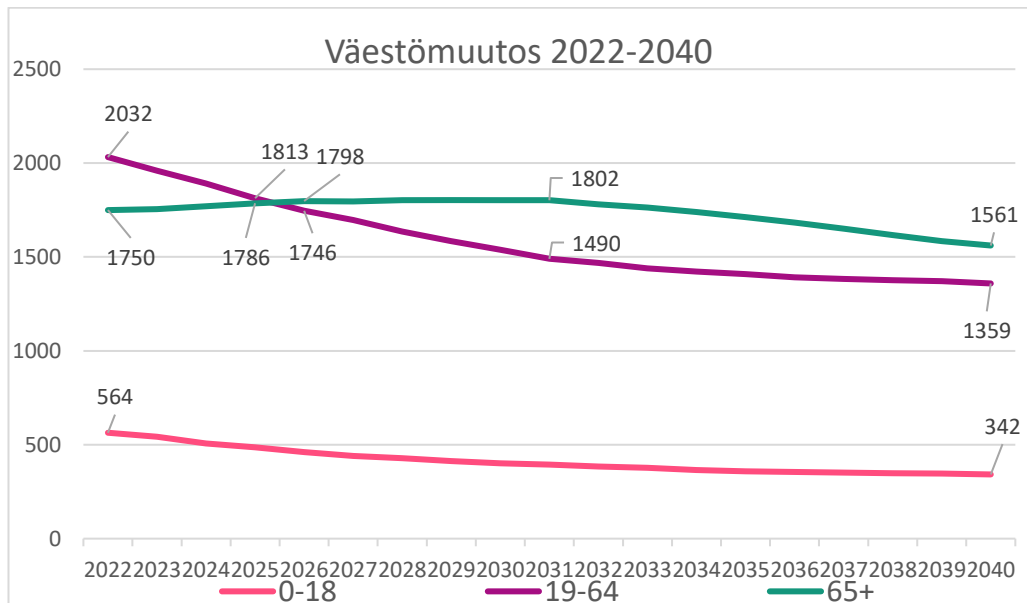
Väestömuutosennuste 2021, Juuan kunta

	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Väestömäärä	4346	4258	4169	4086	4005	3934	3865	3801	3743

Väestön muutostekijöitä 2023

	2023
Elävänä syntyneet	19
Kuolleet	91
Luonnollinen väestönlisäys	-72
Maahanmuutto Suomeen	36
Maastamuutto Suomesta	11
Nettomaahanmuutto	25
Kokonaisnettomuutto	-21
Väestönlisäys	-93
Väkiluvun korjaus	-1
Kokonaismuutos	-94
Väkiluku	4258

Väestön ikärakenteen muutos Juuassa 2022–2040

Juuassa vuosikymmenen puolivälissä on 65 vuotta täyttäneiden määrä ylittämässä 19–64-vuotiaiden määrän, joka vaikuttaa mm. huoltosuhdetta rasittavasti ja vaikuttaa kunnan tuottamien palveluiden tarpeisiin tulevina vuosina.

1.5 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

Vuoden 2023 talousarvio valmisteltiin syksyllä 2022 ensimmäistä kertaa ilman sote-toimintojen tuloja ja kustannuksia. SOTE-toiminta siirtyi kuntien perustamasta Siun sote kuntayhtymästä valtion rahoittamaksi ja ohjaamaksi Hyvinvointialueen toiminnaksi. Kuntien tuloista ja menoista noin puolet siirtyivät hyvinvointialueen rahoitukseen. Toisaalta taas lopullisia valtionosuuksia ei tiedetty vuoden 2023 talousarvion laadintavaiheessa. Eivätkä ne ole edelleenkaan lopullisesti selvät vuoden 2024 alkaessa. Siun sote konserni on ensimmäisen kerran pois vuoden 2023 konsernitilinpäätöksestä. Vuosien 2022 ja 2023 tilinpäätökset eivät ole vertailukelpoisia kunnan eikä konsernin osalta.

Hallintosäätöuudistus muutti 1.8.2023 alkaen käytettäviä yksiköiden nimiä sekä joidenkin johtotehtävissä olevien henkilöiden tehtävänimikkeitä sekä vastuualuerakenteita. Pääasiallisesti toiminta jatkuu samansisällöisenä ja samalla organisaatiomallilla.

Arvio todennäköisesti tulevasta kehityksestä

Vuoden 2023 alusta tapahtunut sosiaali- ja terveystoimen siirto hyvinvointialueilla muokkasi jo sinällään merkittävästi kuntien toimintakenttää sekä tulo- ja menorakennetta sekä kunnallisen poliittisen päätöksenteon sisältöä. Tähän liittyvät loppuvuonna 2023 toteutetut VM:n lisäleikkaukset kuntien valtionosuuksiin muokkasivat taloustilanteen monen kunnan osalta saneerausasetoon tuleviksi vuosiksi. Juuan kunnan VM:n päätösten mukainen valtionosuus oli vuonna 2023 3,2 milj. euroa ja on vuonna 2024 2,1 miljoonan euroa, joka tarkoittaa noin kolmanneksen leikkausta valtionosuuteen.

Vuoden 2025 alusta TE-palvelujen tuottaminen siirtyy kuntien vastuulle ja siihen osoitetaan valtionosuutta. On toistaiseksi epäselvää, riittääkö saatu valtionosuus kaikkiin TE-palveluista todellisuudessa aiheutuviin kustannuksiin. Asian valmistelu on menossa vuonna 2024.

Toimintatuotoissa on merkittävä osuus Hyvinvointialueen vuokraamien tilojen tuotoilla, joiden osalta lakisääteinen kolmen vuoden vuokraus aika päättyy vuoden 2025 lopussa. Todennäköisyys sille, että vuokrattavaan kantaan sekä vuokratuloihin tulee muutoksia, on suuri, mutta on epäselvää miten suuria muutoksia.

Kunta hoitaa edelleen kaikkien väestöryhmien muut palvelut, kuten varhaiskasvatus- ja koulupalvelut, sekä liikunta-, nuoriso-, kulttuuri- ja kirjastopalvelut. Väestön, erityisesti nuoren väestön vähentyminen, vaikuttaa valtionosuuksia vähentävästi tulevaisuudessa, koska ikärakenteessa rahoituspaino, eli yksikköhinta, on korkeampi nuorissa ikäluokissa. Väestön määrän vähentyessä myös palveluiden tuottamisen määrän ja kustannusten tulisi seurata väestön määrän sekä ikärakenteen kehitystä ja valtionosuuksien kehitystä.

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä.

Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa ja yleinen negatiivinen ulkopolitiikka erityisesti Eurooppaa ja länsimaita kohtaan luovat tällä hetkellä merkittävimmän riskin ja epävarmuuden maailman talouden sekä Euroopan turvallisuuspolitiikan kehittymiselle. Nämä vaikuttavat edelleen Suomen, maailman ja kuntienkin taloudelliseen tilanteeseen.

TE-palveluiden siirtyminen kuntiin muodostaa rahoitusriskin, jos valtion osoittama valtionosuus osoittautuu riittämättömäksi ja kunnat joutuvat rahoittamaan toimintaa muista budjettivaroista. Työttömyysturvakustannukset eivät ole yksittäisen kunnan, eikä maakunnankaan, hallittavissa, vaan ne riippuvat myös yleisen taloudellisen tilanteen kehittymisestä ja sen vaikutuksesta työllisyystilanteeseen.

Vesihuoltolaitoksen talouden kuntoon saattaminen on tärkeimpiä asioita Juuan kunnan talouden epävarmuustekijöiden vähentämiseksi. Vesihuoltolaitoksen poistosuunnitelmaa on tarkennettu ja aiempien investointien menojäännöspoistojen raskaimmat vuodet ovat nyt takanapäin.

Kunnalla on merkittäviä riskejä liittyen antolainoihin ja muiden osapuolten puolesta annettuihin vastuisiin. Antolainoista merkittävin on Pielisen tietoverkko-osuuskunnalle myönnetty 2,7 milj. euron laina, josta pääomaa jäljellä 2,6 milj. euroa. Pohjois-Karjalan kunnista Juualla, Lieksalla ja Nurmeksella on yhteensä 9,4 milj. euroa annettua lainaa Pielisverkko-osuuskunnalle, joka nostaa riskitasoa. Korkotason nousu on lisännyt riskin suureksi, koska lainojen korko on sidottu muuttuvaan korkoon EU-säädösten mukaisesti. Juuan kunnalla on takausvastuu konserniyhtiö Kiinteistö Oy Juuan Vuokratiloille alkuperäiseltä pääomaltaan 2,7 miljoonaa euroa, josta pääomaa on jäljellä 2,5 milj. euroa. Takausvastuun realisoituminen Kiinteistö Oy Juuan Vuokratilojen lainan osalta on epätodennäköistä.

Vuoden 2024 helmikuussa Pohjois-Karjalan Hyvinvointialue ilmoitti sähköpostilla kirjaamoon maksavansa palkkaharmonisaatiokustannuksia nykyiselle ja entiselle henkilökunnalleen 23,7 miljoonaa euroa. Sopimusta, jonka sisällöstä ei ole Juuan kunnalla tietoa, yritetään siirtää Pohjois-Karjalan kuntien maksuvastuulle. Juuan kunta ja neljä muuta kuntaa katsoo, että maksuvastuu näistä on yksin Hyvinvointialueella. Osa kunnista on katsonut voivansa maksaa laskun ehdollisena. Palkkaharmonisaatiokustannusta ei ole kirjattu Juuan kunnan kirjanpidossa kuluksi eikä varaukseksi eikä asiasta ole eikä olla tekemässä mitään maksuun suorittamiseen velvoittavaa tai oikeuttavaa päätöstä. Palkkaharmonisaation lopullista ratkaisua ei tässä vaiheessa tiedetä.

Ympäristöasiat

Juuan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tehtäviä hoitaa ympäristölautakunta. Kunnalla ei ole tiedossa ympäristötekijöitä, jotka vaikuttaisivat merkittävästi taloudelliseen tulokseen, asemaan tai muuhun toiminnan kehitykseen.

Kunta edistää uusiutuvan energian käyttöä kuntakonsernissaan, mm. Juuan Kaukolämpö Oy:n pääasiallinen polttoaine on paikallinen metsähake. Kunnan rakennuksista suurin osa on Juuan kaukolämpöverkossa, jolloin yhtiön tekemillä toimenpiteillä lämmön tuotannon ratkaisuissa on suuri merkitys koko kuntakonsernin ympäristöjalanjäljelle. Siihen liittyen kaukolämmön päästöt ovat valtakunnallisten raja-arvojen puitteissa, jotka on määritelty Juuan Kaukolämpö Oy:n ympäristöluvassa vuonna 2000.

Juuan kunta on liittynyt Hiilineutraalien kuntien HINKU-verkoston vuonna 2022. Kunta seuraa vuosittaista sähkön, lämmön ja polttoöljyn kulutusta ja toteuttaa toimenpiteitä näiden kulutuksen vähentämiseksi ja kulutuksen ympäristöystävällisyyden lisäämiseksi. Kunta on ryhtynyt selvittämään öljylämmityskiinteistöissä lämmitysenergian muutosmahdollisuuksia, joissa huomioidaan vähähiilisyys.

Kunnan katuverkoston katuvalojen uusimien on toteutettu jo joitakin vuosi sitten Led-valaistukseksi, joka parantaa huomattavasti energiatehokkuutta sekä toimintavarmuutta. Terveyskeskuksen pihavalaistus on myös uusittu Led-valaistukseksi, joka parantaa liikkuvuusturvallisuutta ja energiakulutuksen tehokkuutta.

Sähköauton latauspisteitä on kunnantalolla ja kehitysvammayksikössä. Lisäksi kunnantalolla on varauduttu pihasaneerauksen yhteydessä sähköautojen lisälatauspisteiden lisäykseen putkittamalla sähkökaapelivarauksia.

Juuan Tahkovaaran alueen kehittämistä valtakunnalliseksi retkeilykeskukseksi jatkettiin ja samalla selvittiin mahdollisuuksia kansallispuiston luomiseksi alueelle. Samalla selvityksellä selvitetään laajemmin kunnan ja lähialueiden soveltuvuutta palveluiden ja infran osalta mahdollisuuksiin tuottaa palveluita kansallispuiston kävijämäärää varten. Kansallispuistojen ja luontomatkailun kasvaessa moni kunta hakee kansallispuistostusta omille luontokohteille, joten kilpailu näistä statuksista on kova. Hankkeen selvitystä on tarkoitus käyttää kehityssuunnitelmana, joka tapauksessa Tahkovaaran alueen kehittämiseen luontokohteena, mikä tukisi mm. Kolin ja Pielisen ympäristöalueita turistiliikkuvuuksiin sekä luontomatkailua. Alueella on myös kunnan omistamaa maata, joka näin ollen maa-alueet jääsuojaan piiriin. Juuan kunnan Retulahden satamahanketta, kaavoitetaan parhaillaan Pielisen matkailun ja vene- ja laivaliikenteen kasvun lisäämiseksi.

Kunnan metsätaloutta on hoidettu metsätaloussuunnitelman mukaisesti, luonnonmukaisuustasapaino huomioiden. Mm. soiden metsäojitusta ennallistetaan yhteistyössä Metsähallituksen kanssa. Ennallistamisen suunnittelu on suunnittelussa Metsähallituksen toimesta Juuan Ahmovaarassa ja muualla kunnan alueella.

Kunnan hyötyajoneuvoja uusittaessa hankittiin vuonna 2023 nykyaikaisiin päästöluokituksiin kuuluva uusi kuorma-auto, joka vähentää päästöjä, sekä ja muuta huoltotarpeisiin kohdistuvaa kalustoa. Edellä mainituilla keinoilla Juuan kunta pyrkii rakentamaan yhdessä muiden kuntien kanssa vähähiilistä ja vähäpäästötöntä kuntaa.

Muut ei taloudelliset asiat

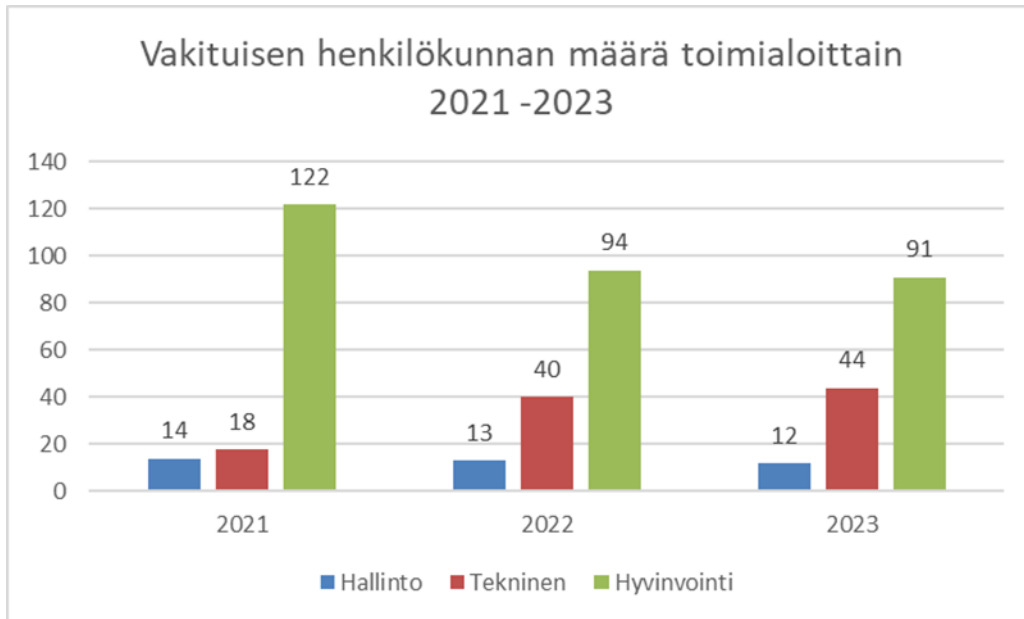
Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeen kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta mukaan kunnan on annettava toimintakertomuksessa kirjanpitolain luvun 3a §2 kohtien 3 ja 4 mukaisesti tiedot siitä, miten kunta huolehtii korruption ja lahjonnan torjunnasta sekä ihmisoikeusasioista. Tiedot on annettava siinä laajuudessa kuin se on tarpeen kirjanpitovelvollisen toiminnan vaikutusten ymmärtämiseksi.

Juuan kunnalla ei ole erikseen hyväksyttyä ohjeistusta kunnan vieraanvaraisuuteen, eduista, lahjoista tai edustukseen liittyen. Juuassa sovelletaan Kuntaliiton yleiskirjeenä annettua (17/2017, 21.6.2017) ohjetta vieraanvaraisuudesta, eduista ja lahjoista. Juuan kunnassa tarjotaan vieraille normaalit kokoustarjoilut. Kunnan viranhaltijat osallistuvat vain työhön liittyviin tilaisuuksiin.

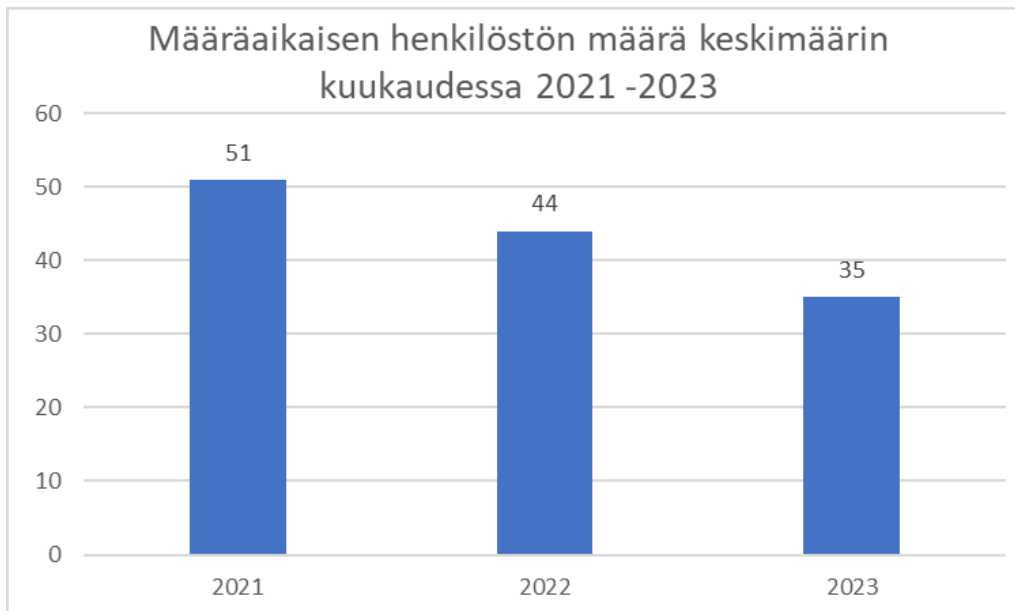
Henkilöstön muistamisesta merkkipäivinä ja kunniamerkkien hakemisesta on annettu erillinen ohje.

Ilmoitusvelvolliset johtavat luottamushenkilöt ja viranhaltijat tekevät Kuntalain 84 §:n mukaiset sidonnaisuusilmoitukset säännöllisesti. Tarkastuslautakunta valvoo ilmoittautumisvelvollisuuden toteutumista.

1.6 Kunnan henkilöstö

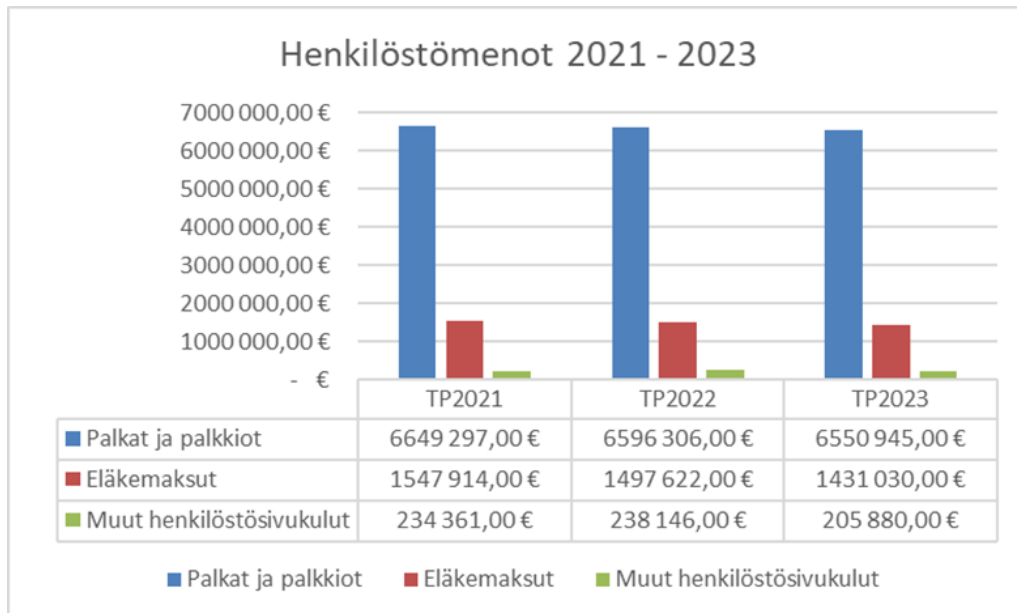

Juuan kunnan palveluksessa oli vakinaisessa palvelussuhteessa 31.12.2023 yhteensä 147 henkilöä. Vuoden 2023 aikana kunnan vakituisesta henkilöstöstä poistui kaikkiaan yhteensä 20 henkilöä. Uusia vakituisia palvelussuhteita alkoi 20.

Määräaikaista henkilöstöä on palkattu pääsääntöisesti vain vakinaisen henkilökunnan sijaisiksi esim. virkavapaiden, työlomien, sairauslomien sekä vuosilomien ajalle. Määräaikainen henkilökunta sisältää myös työllistetyt henkilöt. Vuonna 2023 kunnan palveluksessa oli keskimäärin 7 työllistettyä henkilöä. Vuonna 2022 työllistettyjen määrä oli keskimäärin 7 henkilöä ja vuonna 2021 11 henkilöä. Vuonna 2021 määräaikaisen henkilöstön määrä oli korkeampi koronapandemian vuoksi.

Henkilöstömenot sisältävät sekä vakinaisen että määräaikaisen henkilökunnan henkilöstömenot. Kunta-alan työ- ja virkaehtosopimuksissa sopimuskaudelle 2022–2025 sovitut palkankorotukset nostavat kuntien työvoimakustannuksia sopimuskaudella noin 9,7 %.

Henkilöstömenot ovat noin 46 % kunnan kaikista toimintamenoista. Vuonna 2023 henkilöstömenot laskivat noin 0,7 prosenttia edellisvuodesta. Henkilöstömenojen lasku johtuu vakituisen sekä määräaikaisen henkilökunnan määrän vähenemisestä. Vuoden 2022 lopulla osa Puhtaus- ja ruokahuollon henkilöstöstä siirtyi Polkka Oy:n palvelukseen, joka vähensi vuositason henkilöstökustannuksia.

1.7 Sisäinen valvonta

Selvitys sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta

Kunnanhallitus vastaa sisäisen valvonnan järjestämisestä ja yleisestä ohjeistamisesta. Valvonnan täytäntöönpanosta vastaa kunnanjohtaja.

Palvelualuejohtaja vastaa, että palvelualueen sisäinen valvonta on järjestetty yleisten ohjeiden pohjalta ja on riittävää. Sisäisen valvonnan järjestäminen perustuu muun muassa kuntalakiin sekä kunnan hallintosäätöön ja siinä mainittuihin tehtäviin, toimintavaltuuksiin ja vastuisiin sekä talousarvioon ja talousarvion täytäntöönpano-ohjeisiin, mitkä sisältävät ohjeita myös sisäiseen valvonnan piiriin kuuluvissa asioissa.

Juuan kunnan uudessa 1.8.2023 voimaan tulleessa hallintosäännössä määrätään sisäisen valvonnan perusteet. Hallintosäätöä on täydennetty toimielimien ja viranhaltijoiden antamalla delegointipäätöksillä sekä talousarvion täytäntöönpano-ohjeella.

Kunnanhallitus on hyväksynyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan yleisohjeet. Kunnanvaltuusto on hyväksynyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet 13.10.2016 ja kunnanhallitus on antanut 25.9.2017 ohjeet sisäisen valvonnan järjestämisestä. Ohjeilla pyritään takaamaan hyvän hallinto- ja johtamistavan toteutuminen sekä ehkäisemään väärinkäytöstä.

Uusi ohje sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista valmisteltiin 2023 ja se on hyväksytty valtuustossa 26.2.2024.

Vuonna 2019 Juuan kunnanhallitus hyväksyi 2.12.2019 kunnan johtoryhmän johdolla valmistellun riskiarviointilomakkeen. Riskiarvioinnissa painotettiin sellaisia riskejä, joille ei ole erillistä riskisuunnitelmaa ja jotka eivät ole osana kunnan ennalta luotua valmiussuunnitelmaa. Riskienarviointilomake päivitetään v. 2024.

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Säännösten, määräysten ja päätösten valvontaa ovat osaltaan suorittaneet kunnanhallitus täytäntöönpanopäätösten yhteydessä sekä ohjeiden mukaisesti määrätyt viranhaltijat.

Kunnanhallitus seuraa toimielinten ja viranomaisten päätösten lain- ja säännöstenmukaisuutta kuntalain 92 §:n mukaisesti otto-oikeusmenettelyn avulla. Otto-oikeuden käyttämisestä on määräykset hallintosäännössä.

Kunnanhallituksen ja muiden tilivelvollisten viranomaisten tehtävänä on ohjeistaa, valvoa ja arvioida sisäisen valvonnan järjestelmän ja menettelyiden toimivuutta, toimeenpanoa ja kehittämistä. Viranhaltijaorganisaation tehtävänä on toteuttaa sisäistä valvontaa ohjeistuksen mukaisesti osana johtamistaan. Yleisellä tasolla valvontaa on lisäksi toteutettu johtoryhmätyöskentelyn yhteydessä.

Käytännön toimenpiteinä sisäistä valvontaa on suoritettu esimerkiksi seuraavasti:

- Maksuunpanoluetteloiden hyväksyminen päivittäin
- Palkanmaksuluetteloiden tarkastus palkanmaksun yhteydessä
- Toimielinten ja viranhaltijapäätösten tiedoksianto kunnanhallitukselle

Toimintavuoden 2023 aikana ei ole havaittu merkittäviä puutteita säännöstöjen, määräysten ja päätösten noudattamisessa.

Tavoitteiden, varojen käytön ja toiminnan tuloksellisuutta seurataan toimintakertomuksen ja talousarvion toteutumisvertailuissa ja osavuosikatsauksissa.

Riskienhallinnan järjestäminen

Riskienhallinnalla tarkoitetaan järjestelmällistä menettelyä, joiden avulla tunnistetaan ja arvioidaan kunnan toimintaan liittyviä riskejä sekä määritellään toimintatavat riskien hallitsemiseksi, valvomiseksi ja säännönmukaiseksi raportoimiseksi. Uusi riskienhallinnan perusteet sisältävä ohje on hyväksytty valtuustossa 26.2.2024.

Omaisuuksien hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta

Omaisuuksien hankintaan, luovutukseen ja hoitoon liittyvät määräykset löytyvät kunnan hallintosäännöstä, delegointipäätöksistä sekä talousarvion täytäntöönpano-ohjeesta.

Omaisuuksien hankinnassa, luovutuksessa ja käyttöarvossa ei ole toteutunut menetyksiä tai arvonalennuksia tai jouduttu korvaus- tai muuhun oikeudelliseen vastuuseen. Tällaiset vastuut, menetykset tai korvaukset voisivat koskea esimerkiksi virheellistä menettelyä hankinnan kilpailuttamisessa tai valtion omaisuuden takaisinperinnässä.

Arvio sisäisen tarkastuksen järjestämisestä

Juuan kunnassa ei ole erillistä sisäisen tarkastuksen organisaatiota tai siihen nimettyjä henkilöitä. Talouspäällikön tehtäviin sisältyy sisäiseen valvontaan kuuluvia tehtäviä hallintosäännössä.

2 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

2.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Kunnan tuloslaskelma osoittaa, riittääkö tuottoina kertynyt tulo-rahoitus palvelujen tuottamisesta aiheutuneiden kulujen kattamiseen. Esitetty tuloslaskelma sisältää kunnan ulkoiset tuotot ja kulut. Toimintakulujen ja toimintatuottojen erotuksena muodostuva toimintakate osoittaa, kuinka paljon käyttötalouden kuluista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla.

Tuloslaskelmavertailu 2022–2023, ulkoiset erät

	1-12 / 2023		1-12 / 2022	
TOIMINTATUOTOT				
MYYNTITUOTOT	1 439 385,80		2 949 680,81	
MAKSUTUOTOT	197 796,46		256 388,39	
TUET JA AVUSTUKSET	373 142,26		526 827,09	
MUUT TOIMINTATUOTOT	2 863 007,55	4 873 332,07	2 572 952,08	6 305 848,37
TOIMINTAKULUT				
HENKILÖSTÖKULUT				
PALKAT JA PALKKIOT	-6 550 945,43		-6 596 306,19	
HENKILÖSIVUKULUT				
ELÄKEKULUT	-1 431 030,98		-1 497 622,77	
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-205 880,88		-238 146,56	
PALVELUJEN OSTOT	-3 359 594,90		-30 107 279,20	
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-1 693 684,92		-2 169 270,93	
AVUSTUKSET	-761 902,25		-606 052,46	
MUUT TOIMINTAKULUT	-285 282,15	-14 288 321,51	-581 109,91	-41 795 788,02
TOIMINTAKATE		-9 414 989,44		-35 489 939,65
VEROTULOT		8 466 717,31		15 372 451,05
VALTIONOSUUDET		3 248 513,00		22 133 221,00
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
KORKOTUOTOT	233 462,09		64 263,61	
MUUT RAHOITUSTUOTOT	373 265,86		366 216,86	
KORKOKULUT	-27 536,28		-34 735,35	
MUUT RAHOITUSKULUT	-8,27	579 183,40	-1 525,10	394 220,02
VUOSIKATE		2 879 424,27		2 409 952,42
POISTOT JA ARVONALENTUMISET				
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT		-1 787 501,35		-2 012 484,01
TILIKAUDEN TULOS		1 091 922,92		397 468,41
POISTOERON MUUTOS	-74 340,09		11 333,40	
VARAUSTEN MUUTOS	-280 000,00	-354 340,09	355 424,64	366 758,04
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ		737 582,83		764 226,45
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT				
Toimintatuotot/Toimintakulut, %		34,1		15,1
Vuosikate/Poistot, %		161		120
Vuosikate euroa/asukas		676		554
Asukasmäärä		4 258		4 352

Toimintatuotot

Toimintatuottojen (ulkoiset) toteutuma oli 4 873 332 euroa (ed. vuonna 6 305 848 euroa, ei vertailukelpoinen), joka oli liki talousarviossa ennakoitu summa. Toimintatuotot vähenivät 23 % edelliseen vuoteen verrattuna. Puhtaus- ja ruokahuoltopalvelujen myynti Siun sotelle päättyi 2022. Hyvinvointialueelle vuokrattiin lisätiloja vuoden 2023 alusta lukien.

TOIMINTATUOTOT	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 1-12 / 2023	Poikkeama	Poikk-%	Tot-%	Muutos-%	Edellinen vuosi
306 MYYNTITUOTOT	1 498 404	0	1 498 404	1 439 386	-59 018	-4 %	96 %	-51 %	2 949 681
320 MAKSUTUOTOT	267 052	0	267 052	197 796	-69 256	-26 %	74 %	-23 %	256 388
330 TUET JA AVUSTUKSET	476 497	0	476 497	373 142	-103 355	-22 %	78 %	-29 %	526 827
350 MUUT TOIMINTATUOTOT	2 454 440	150 000	2 604 440	2 863 008	258 568	10 %	110 %	11 %	2 572 952
YHTEENSÄ	4 696 393	150 000	4 846 393	4 873 332	26 939	1 %	101 %	-23 %	6 305 848

Toimintakulut ja toimintakate

Juuan kunnan toimintakulut toteutuivat 0,67 milj. euroa talousarviota pienempänä, joten kustannuskehitys oli hallinnassa avustuksia lukuun ottamatta. Avustusten kasvu johtuu kunnan työmarkkinatuen maksuosuuden kasvusta. Toimintakate toteutui 0,7 milj. euroa talousarviota parempana pääasiallisesti johtuen toimintakulujen hyvästä hallinnasta palvelualueilla.

TOIMINTAKULUT	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 1-12 / 2023	Poikkeama	Poikk-%	Tot-%	Muutos-%	Edellinen vuosi
400 PALKAT JA PALKKIOT	-6 644 115	0	-6 644 115	-6 550 945	93 170	1 %	99 %	-1 %	-6 596 306
401 HENKILÖSIVUKULUT	-1 723 928	0	-1 723 928	-1 636 912	87 016	5 %	95 %	-6 %	-1 735 769
430 PALVELUJEN OSTOT	-3 209 863	-220 000	-3 429 863	-3 359 595	70 268	2 %	98 %	-89 %	-30 107 279
450 AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-2 185 007	0	-2 185 007	-1 693 685	491 322	22 %	78 %	-22 %	-2 169 271
470 AVUSTUKSET	-581 436	-45 000	-626 436	-761 902	-135 466	-22 %	122 %	26 %	-606 052
482 MUUT TOIMINTAKULUT	-355 123	0	-355 123	-285 282	69 841	20 %	80 %	-51 %	-581 110
YHTEENSÄ	-14 699 472	-265 000	-14 964 472	-14 288 322	676 150	5 %	95 %	-66 %	-41 795 788
TOIMINTAKATE	-10 003 079	-115 000	-10 118 079	-9 414 989	703 090	7 %	93 %	-73 %	-35 489 940

Vero- ja valtionosuustulot sekä rahoitustuotot ja -kulut

Verotulot toteutuivat kokonaisuutena talousarvion mukaisesti. Yhteisöverotulo jäi hieman talousarvioon kirjattusta. Valtionosuudet toteutuivat hieman talousarvioon arvioitua paremmin.

Korko- ja rahoitustuotot ja -kulut toteutuivat talousarviossa ennakoitua paremmin lähinnä ennakoitua suurempien osinkotuottojen ansiosta. Korkokustannukset toteutuivat talousarvion mukaisesti, koska lainat on sidottu kiinteään korkoon.

Juuan kunnan verorahoitus (verot + valtionosuudet) eivät ole vertailukelpoisia edelliseen vuoteen johtuen hyvinvointialueuudistuksesta.

Verotulojen toteutuma kuukausittain

KK	Kunnan tulovero			Kiinteistövero				Osuus yhteisöveron tuotosta				Yhteensä						
	Tot.	Kum.	edv.TP TA Tot-%	Tot.	Kum.	edv.TP TA Tot-%	Tot.	Kum.	edv.TP TA Tot-%	Tot.	Kum.	edv.TP TA Tot-%						
1	1 241	1 241	23,31%	28	28		2,25%	226	226		14,37%	1 495	1 495	18,34%				
2	597	1 838	34,52%	20	49		3,87%	377	604		38,3%	995	2 490	30,54%				
3	437	2 275	42,73%	10	58		4,63%	111	715		45,35%	558	3 047	37,38%				
4	449	2 724	48,92%	1	59		4,73%	100	815		51,71%	551	3 598	42,85%				
5	477	3 201	57,48%	5	64		5,11%	99	914		58,01%	581	4 179	49,76%				
6	429	3 630	65,19%	7	71		5,68%	82	997		63,23%	519	4 698	55,94%				
7	454	4 084	73,36%	333	404		32,21%	86	1 082		68,68%	873	5 571	66,33%				
8	179	4 264	76,57%	203	607		48,42%	80	1 162		73,73%	462	6 033	71,84%				
9	130	4 393	78,9%	376	984		78,43%	107	1 269		80,51%	613	6 646	79,13%				
10	371	4 764	85,56%	188	1 172		93,42%	88	1 357		86,11%	647	7 293	86,84%				
11	490	5 254	94,36%	68	1 239		98,84%	55	1 412		89,6%	613	7 905	94,13%				
12	351	5 605	110,67%	69	1 309	1 288	1 254	104,36%	141	1 553	2 668	1 576	98,52%	561	8 467	15 372	8 398	100,82%

Yli-/alijäämä: : 37 (0.7%)

Yli-/alijäämä: : 55 (4.4%)

Yli-/alijäämä: : - 23 (-1.5%)

Yli-/alijäämä: : 69 (0.8%)

Valtionosuuksien toteutuma kuukausittain

KK	Laskennalliset valtionosuudet			Opet ja kult.toimen muut valt.				Verotulomenetysten kompensaa				Yhteensä						
	Tot.	Kum.	edv.TP TA Tot-%	Tot.	Kum.	edv.TP TA Tot-%	Tot.	Kum.	edv.TP TA Tot-%	Tot.	Kum.	edv.TP TA Tot-%						
1	196	196	9,19%	-7	-7		8,17%	83	83		8,33%	272	272	8,94%				
2	196	392	18,37%	-7	-15		16,33%	83	166		16,66%	272	543	17,87%				
3	196	587	27,56%	-7	-22		24,5%	83	249		24,99%	272	815	26,81%				
4	196	783	36,75%	-25	-47		52,74%	83	333		33,32%	254	1 068	35,15%				
5	196	979	45,93%	-7	-55		60,9%	83	416		41,65%	272	1 340	44,08%				
6	196	1 175	55,12%	-7	-62		69,07%	83	499		49,97%	272	1 612	53,02%				
7	196	1 371	64,31%	-7	-70		77,24%	83	582		58,3%	272	1 883	61,95%				
8	196	1 566	73,49%	-7	-77		85,4%	83	665		66,63%	272	2 155	70,89%				
9	196	1 762	82,68%	-7	-84		93,57%	83	748		74,96%	272	2 426	79,82%				
10	196	1 958	91,87%	-7	-92		101,74%	83	831		83,29%	272	2 698	88,76%				
11	196	2 154	101,05%	-9	-100		111,54%	83	915		91,62%	270	2 968	97,65%				
12	211	2 365	110,96%	-14	-114	-94	-90	126,73%	83	998	3 264	998	99,95%	281	3 249	22 133	3 040	106,87%

Yli-/alijäämä: : 234 (11.0%)

Yli-/alijäämä: : - 24 (26.7%)

Yli-/alijäämä: : - 1 (-0.1%)

Yli-/alijäämä: : 209 (6.9%)

Vuosikate, poistot, tulos ja ali-/yli jäämä

Vuosikate oli 2 879 424 euroa ja toteutui hieman edellistä vuotta sekä talousarviota 1 645 376 euroa parempana. Poistot toteutuivat lähes talousarvion mukaisesti ja hieman edellistä vuotta pienempänä. Vuosikate riitti kattamaan poistot (161 %).

Tilikauden tulos on +1 091 922 euroa. Tuloksesta on tehty 730 000 euron investointivaraukset, jotka on eritelty tuloksen käsittelykohdassa. Tilinpäätössiirtojen jälkeen tilikausi 2023 on 737 583 euroa ylijäämäinen.

2.2 Toiminnan rahoitus

Tilinpäätöksen rahoituslaskelma koostuu kunnan varsinaisen toiminnan ja investointien sekä rahoitustoiminnan rahavirtojen muutoksista. Rahoituslaskelma muodostetaan tilinpäätöksen tuloslaskelmasta, investointiosasta ja taseesta.

Rahoituslaskelma

	2023		2022	
TOIMINNAN RAHAVIRTA				
VUOSIKATE	2 879 424,27		2 409 952,42	
TULORAHOITUKSEN KORJAUSET	-211 808,36	2 667 615,91	-729 860,48	1 680 091,94
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA				
INVESTOINTIMENOT	-969 254,66		-1 242 052,73	
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTULOT	429 000,00	-540 254,66	29 596,77	-1 212 455,96
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	2 127 361,25		467 635,98	
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA				
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET				
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS	0,00	0,00	40 785,00	40 785,00
LAINAKANNAN MUUTOKSET				
PITKÄAJAISTEN LAINOJEN LISÄYS	0,00		7 000 000,00	
PITKÄAJAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	-1 093 996,00		-1 451 126,00	
LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN MUUTOS	-357 130,00	-1 451 126,00	-4 263 158,00	1 285 716,00
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET				
TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄOMIEN MUUTOKSET	370 125,49		-6 529,70	
VAIHTO-OMAISUUDEN MUUTOS	1 202,38		-5 001,55	
SAAMISTEN MUUTOS	309 447,30		-240 910,02	
KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS	-1 421 224,56	-740 449,39	1 562 214,48	1 309 773,21
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-2 191 575,39		2 636 274,21	
RAHAVAROJEN MUUTOS	-64 214,14		3 103 910,19	
RAHAVARAT 31. 12.	6 565 394,45		6 629 608,59	
1. 1.	6 629 608,59	-64 214,14	3 525 698,40	3 103 910,19

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2023		2022	
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	-3 895,00		-4 722,00	
Investointien tulo-rahoitus, %	297,1		194,0	
Laskennallinen lainanhoitokate	3,4		2,3	
Kassan riittävyys, pv	146		54	
Asukasmäärä	4 258		4 352	

Kunnan toiminnan ja investointien rahavirta oli 2 127 361 euroa positiivinen. Muutokseen edelliseen vuoteen verrattuna vaikutti erityisesti vuosikatteen parantuminen, investointimenojen pienentyminen ja investointitulot kiinteistöjen myynneistä. Kunnan rahoituksen rahavirta oli 2 191 575 euroa negatiivinen johtuen siitä, että uusia lainoja ei nostettu ja aiempia lainoja lyhennettiin 1 451 126 eurolla. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä viideltä vuodelta on negatiivinen, koska tulo-rahoitus ei ole riittänyt kattamaan investointeja ilman kassavarojen vähentymistä tai lainanottoa viiden vuoden jaksolla.

2.3 Rahoitusasema ja sen muutokset

Kunnan rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Sisäiset erät, kuten kunnan ja muiden taseyksiköiden (vesihuoltolaitos) väliset saatavat ja velat, eivät sisälly oheiseen taseeseen.

	12/2023	12/2022		12/2023	12/2022
VASTAAVAA			VASTATTAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT			OMA PÄÄOMA		
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	157 599,54	90 908,66	PERUSPÄÄOMA	15 632 404,28	16 731 619,54
AINEETTOMAT OIKEUDET	11 922,02	24 946,30	EDELLI Tilikaus yli-/alijäämä	12 414 838,61	11 650 612,16
MUUT PITKÄAIKAISET MENOT	145 677,52	65 962,36	Tilikauden yli-/alijäämä	737 582,83	764 226,45
AINEELLISET HYÖDYKKEET	26 867 182,27	27 969 391,48	OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	28 784 825,72	29 146 458,15
MAA- JA VESIALUEET	2 764 209,46	2 447 659,67	POISTOERO JA VAPAAEHT VARAUKSET		
RAKENNUKSET	19 217 574,18	20 380 651,81	POISTOERO	1 792 766,57	1 718 426,48
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET	3 749 714,18	3 798 300,63	VAPAAEHTOISET VARAUKSET	928 841,78	648 841,78
KONEET JA KALUSTO	466 399,01	83 166,72	POISTOERO JA VAPAAEHT VARAUKSET YHTEENSÄ	2 721 608,35	2 367 268,26
MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET	16 850,00	15 600,00	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
ENNAKKOMAKS JA KESKENERÄISET HANKINNAT	652 435,44	1 244 012,65	MUUT TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	575 284,79	205 159,30
SJOITUKSET	7 757 834,51	8 856 969,77	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT YHTEENSÄ	575 284,79	205 159,30
OSAKKEET JA OSUUDET	4 933 309,16	6 032 444,42	VIERAS PÄÄOMA		
MUUT LAINASAAMISET	2 738 760,35	2 738 760,35	PITKÄAIKAINEN	6 397 347,70	7 491 343,70
MUUT SAAMISET	85 765,00	85 765,00	LAINAT RAHOITUS- JA VAKUUTUSL	5 526 316,00	6 620 312,00
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	34 782 616,32	36 917 269,91	MUUT VELAT	871 031,70	871 031,70
VAIHTUVAT VASTAAVAT			LYHYTAIKAINEN	3 777 485,48	5 555 840,04
VAIHTO-OMAISUUS	9 119,76	10 322,14	LAINAT RAH.-JA VAKUUT.LAITOKS.	1 093 996,00	1 451 126,00
VALMIIT TUOTTEET	9 119,76	10 322,14	LYHYTAIKAISET OSTOVELAT	883 788,41	1 252 116,26
SAAMISET	899 421,51	1 208 868,81	MUUT VELAT	188 501,43	173 545,91
PITKÄAIKAISET SAAMISET	37 010,54	38 547,18	SIIRTOVELAT	1 611 199,64	2 679 051,87
MYNTISAAMISET	27 010,54	38 547,18	VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	10 174 833,18	13 047 183,74
LAINASAAMISET	10 000,00	0,00	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	42 256 552,04	44 766 069,45
LYHYTAIKAISET SAAMISET	862 410,97	1 170 321,63	TASEEN TUNNUSLUVUT		
MYNTISAAMISET	244 484,77	602 445,73	Omavaraisuusaste, %	74,6	70,4
LAINASAAMISET	0,00	12 500,00	Suhteellinen velkaantuneisuus, %	61,3	29,8
MUUT SAAMISET	496 679,03	428 842,40	Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 euroa	13 152	12 415
SIIRTOSAAMISET	121 247,17	126 533,50	Kertynyt yli-/alijäämä, euroa/asukas	3 089	2 853
RAHOITUSARVOPAPERIT	2 151 123,58	2 151 123,58	Lainakanta 31.12., 1000 euroa	6 620	8 071
OSAKKEET JA OSUUDET	2 151 123,58	2 151 123,58	Lainakanta 31.12., euroa/asukas	1 555	1 855
RAHAT JA PANKKISAAMISET	4 414 270,87	4 478 485,01	Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1000 euroa	6 620	8 071
			Lainat ja vuokravastuut 31.12., euroa/asukas	1 555	1 855
			Lainasaamiset, 1000 euroa	2 739	2 739
			Asukasmäärä	4 258	4 352
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	7 473 935,72	7 848 799,54			

Vastaavaa

Pysyviin vastaaviin kuuluvat aineettomat ja aineelliset hyödykkeet sekä sijoitukset. Pysyvien vastaavien arvo taseessa oli tilikauden päättyessä 34,8 milj. euroa (ed. vuonna 36,9 milj. euroa). Vastaavaa puolella merkittävin arvollinen muutos edelliseen vuoteen on rakennusten ja keskeneräisten hankintojen arvojen muutos. Rakennusten arvo taseessa vähentyi poistojen sekä Puljonki-kiinteistön myynnin takia.

Vastattavaa

Oma pääoma oli vuoden 2022 lopussa 28,7 milj. euroa (ed. v. lopussa 29,1 milj. euroa). Siun sote kuntayhtymän osuus poistettiin omasta pääomasta. Peruspääoman osuus oli 16,7 milj. euroa, edellisten tilikausien ylijäämää on kertynyt 12,41 milj. euroa. Tilikauden ylijäämäksi muodostui 0,74 milj. euroa.

Vapaaehtoisia varauksia on jäljellä 0,9 milj. euroa (vuoden 2021 lopussa 0,6 milj. euroa). Pakollisia varauksia ei muodostettu.

Tunnuslukujen laskenta ja arviointi (lähde: Yleisohje kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta)

Tuloslaskelman tunnuslukujen selitykset:

Toimintakate on toimintatuottojen ja -kulujen erotus, joka osoittaa verorahoituksen osuuden toiminnan kuluista. Kuntayhtymässä, jossa verorahoitusta ei ole, toimintakatteen on oltava ylijäämäinen. Maksurahoituksen osuutta toimintamenoista kuvataan tunnusluvulla, joka lasketaan kaavasta:

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

$= 100 * \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$

Kunnan toimintojen organisointi, kuten toimintojen yhtiöittäminen ja kuntien välinen yhteistoiminta vaikuttavat tunnusluvun arvoon ja selittävät kuntakohtaisia eroja.

Vuosikate osoittaa tulo- ja meno-eroa, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulo- ja meno-eroa. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, kunnan tulo- ja meno-ero on riittävä. Vuosikatteen ja poistojen vertailussa on vakiintunut käyttöön seuraava tunnusluku:

Vuosikate prosenttia poistoista

$= 100 * \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$

Kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan kunnan tai kuntayhtymän tulo- ja meno-eroa olevan riittävä. Oletusta voidaan kuitenkin pitää pätevänä vain, jos poistot ja arvonalentumiset vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa pitkällä aikavälillä. Investoinneilla tarkoitetaan tällöin poistonalaisten investointien omahankintamenoa, joka saadaan vähentämällä hankintamenoista valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet.

Investointitaso määritetään voimassa olevasta investointisuunnitelmasta, jonka aikajänne on riittävä keskimäärän osoittamiseksi. Jos poikkeuksellisen suuri poistonalainen investointihanke ajoittuu suunnittelukaudelle tai investointeja on taloussuunnitelmassa leikattu ja siirretty suunnitelman ulkopuolelle, on investointitasoa arvioitava taloussuunnittelukautta pitemmällä jaksolla.

Tulo- ja meno-ero on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot ja alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot. Myös nämä väittämät pitävät paikkansa vain, jos poistot vastaavat keskimääräistä vuotuista investointitasoa.

Jos vuosikate on negatiivinen, on kunnan tulo- ja meno-ero heikko.

Vuosikate euroa/asukas

Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulo- ja meno-eroa riittävyyden arvioinnissa. Kuntakohtainen tavoitearvo tunnusluvulle saadaan jakamalla edellä mainittu keskimääräinen vuotuinen investointitaso asukasmäärällä. Kuntayhtymissä ei lasketa tätä tunnuslukua.

Keskimääräistä, kaikkia kuntia koskevaa tavoitearvoa ei voida asettaa. Kuntakohtaisia eroja selittävät toimintojen organisointi ja palvelutoiminnan laajuus. Asukasmääränä tunnusluvussa käytetään asukasluvua tilikauden lopussa.

Erityisesti silloin, kun kunnan talouden tasapainoa ja liikkumavaraa verrataan muihin kuntiin, on otettava huomioon erot veroprosenteissa. Riittävä tulo- ja meno-ero voi kahdessa vertailukunnassa olla saavutettu erilaisella verorasitteella kuntalaisiin.

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan omaa pääomaa. Tilikauden tulokseen saattaa olennaisesti vaikuttaa satunnaiset tuotot tai kulut, mistä syystä tulo-rahoituksen riittävyyden arviointia ei voida määrittellä sen perusteella.

Tilikauden tuloksen jälkeen esitettävät erät ovat poistoero- ja tuloksenkäsittelyeriä. Ylijäämäinen tilikauden tulos voidaan siirtää varauksiin, rahastoida tai liittää tilinpäätöstä seuraavan vuoden tilinpäätöksessä edellisiltä vuosilta kertyneeseen yli- tai alijäämään. Ylijäämää lisääviä tai alijäämää vähentäviä eriä ovat varausten ja rahastojen vähentäminen.

Rahoituslaskelman tunnuslukujen selitykset:

Investointien tulorahoitus, %

= 100 * Vuosikate / Investointien omahankintameno

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä. Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

Lainanhoitokate = (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Lainanlyhennykset)

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Jos kunnan lainakannasta enemmän kuin 20 % on kertalyhenteisiä lainoja, otetaan lyhennyksen määräksi tunnuslukua laskettaessa laskennallinen vuosilyhennys, joka saadaan jakamalla edellä mainittu lainakanta 31.12. kahdeksalla.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja. Luotettavan kuvan kunnan lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1–2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Kassan riittävyys (pv) = 365 pv x Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla. Rahavarioihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Kassasta maksut kootaan seuraavista tilikauden tuloslaskelman ja rahoituslaskelman eristä:

Tuloslaskelmasta:

Toimintakulut - Valmistus omaan käyttöön

Korkokulut

Muut rahoituskulut

Rahoituslaskelmasta:

Investointimenot

Antolainojen lisäys

Pitkäaikaisten lainojen vähennys (lyhennykset)

Kassan riittävyys voidaan esittää myös kuukausittaisena lukusarjana tai graafisesti. Rahavarojen määränä käytetään tällöin joko kuukauden päivakohtaista keskisaldoa tai valittua kuukauden määräpäiväsaldoa. Kassasta maksuina käytetään kuukauden kassasta maksuja ja päiväkertoimena 30 pv.

Taseen tunnuslukujen selitykset:

Taseesta laskettavat tunnusluvut kuvaavat kunnan omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta.

Omavaraisuusaste, % = 100 * (Oma pääoma + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma - Saadut ennakot)

Kaavassa koko pääoma tarkoittaa taseen vastattavien loppusummaa. Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta. Niissä kuntayhtymissä, joissa on paljon välitettäviä varoja, omavaraisuus saattaa olla huomattavasti alempi.

Suhteellinen velkaantuneisuus, % = 100 * (Vieras pääoma - Saadut ennakot) / Käyttötulot

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvitaan vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakkomaksuilla. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista. Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku kuntien välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista = 100 * (Vieras pääoma - Saadut ennakot + Vuokravastuut) / Käyttötulot

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun, silloin kun vieraaseen pääomaan rinnastetaan myös vuokravastuut. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakkomaksuilla. Lisäksi osoittajaan merkitään liitetieto-ohjeen mukaisesti liitetiedoissa esitetyt vuokravastuut ja leasingvastuut. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista. Tunnusluku ottaa paremmin huomioon erilaisilla malleilla, kuten rahoitusleasingsopimuksilla rahoitetut hankkeet, jotka eivät näy velkana kunnan taseessa.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä) = Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas = [Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)] / Asukasmäärä

Luku osoittaa asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän määrän. Asukasmääränä käytetään tilinpäätösvuoden päättämispäivän mukaista kunnan asukasmäärää.

Lainakanta 31.12. = Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla. Jotta lainakanta voitaisiin laskea suoraan toimintakertomukseen otetusta taseesta, ei mainittuihin vähennettäviin eriin tule kirjanpidossa merkitä korollisia lainoja.

Lainat euroa/asukas

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla edellä mainittu lainakanta tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä. Kuntayhtymässä ei asukaskohtaista lainamäärää lasketa.

Lainasaamiset 31.12. = Sijoituksiin merkityt joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

2.4 Kunnan kokonaistulot ja – menot (1 000 €)

TULOT		MENOT	
TOIMINTA		TOIMINTA	
TOIMINTATUOTOT	4 873 332,07	TOIMINTAKULUT	14 288 321,51
VEROTULOT	8 466 717,31	KORKOKULUT	27 536,28
VALTIONOSUUDET	3 248 513,00	MUUT RAHOITUSKULUT	8,27
KORKOTUOTOT	233 462,09	TULORAHOITUKSEN KORJUSERÄT	
MUUT RAHOITUSTUOTOT	373 265,86	- PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTAPPIOT	-7 805,72
TULORAHOITUKSEN KORJUSERÄT		INVESTOINNIT	
- PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSVOITOT	-219 614,08	INVESTOINTIMENOT	969 254,66
INVESTOINNIT		RAHOITUSTOIMINTA	
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTULOT	429 000,00	PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	1 093 996,00
KOKONAISTULOT YHTEENSÄ	17 404 676,25	LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	357 130,00
		KOKONAISMENOT YHTEENSÄ	16 728 441,00

Täsmäytys:

Kokonaistulot - Kokonaismenot = 17 404 676,25 - 16 728 441,00 = 676 235,25

Rahavarojen muutos -

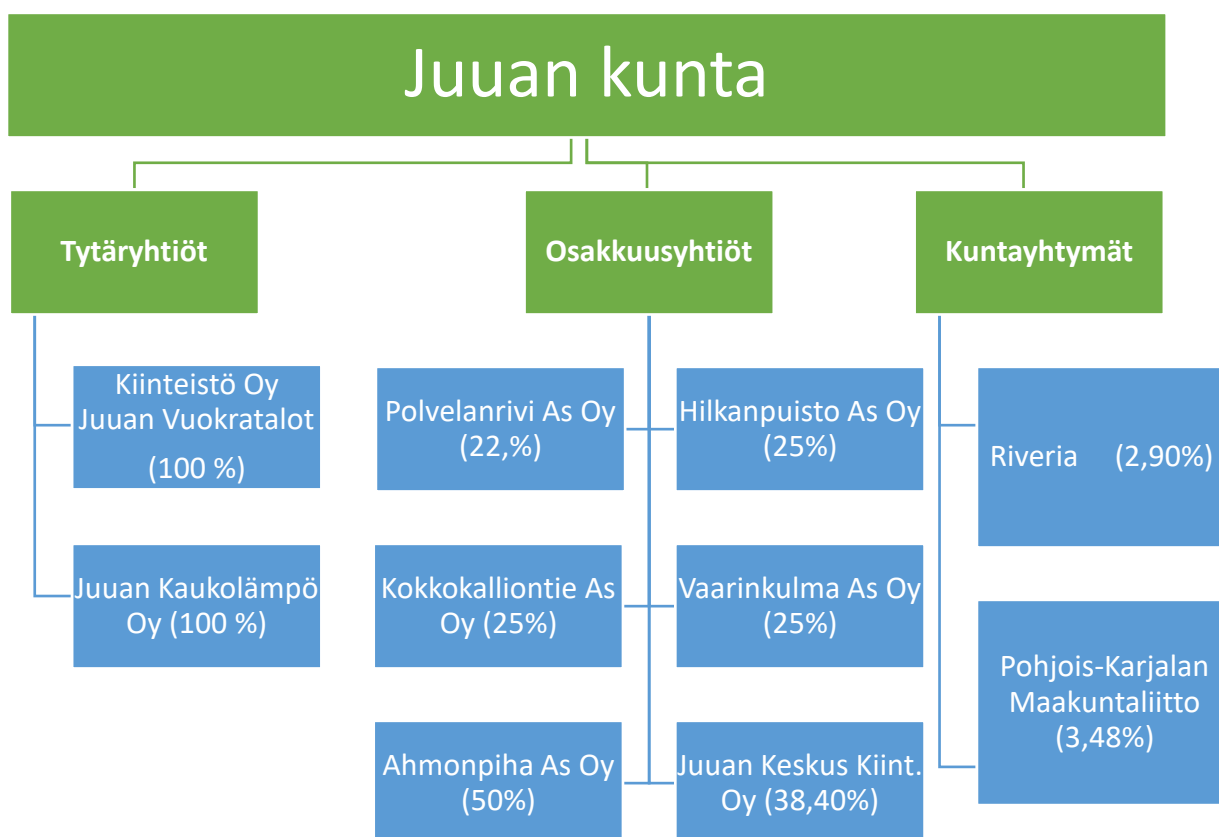
Muut maksuvalmiuden muutokset = -64 214,14 - (-740 449,39) = 676 235,25

3 Kuntakonsernin toiminta ja talous

3.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

Juuan kuntakonserniin kuuluvat kunnan kokonaan omistamat tytäryhtiöt Kiinteistö Oy Juuan Vuokratalot ja Juuan Kaukolämpö Oy. Lisäksi konsernitilinpäätökseen on yhdistelty omistusosuuksien suhteessa seuraavat kuntayhtymät: Pohjois-Karjalan maakuntaliitto ja Pohjois-Karjalan koulutuskeskuskuntayhtymä (Riveria).

Alla oleva konsernikaavio havainnollistaa Juuan kuntakonsernin rakennetta. Kaavioon on merkitty kunnan osakkuusyhtiöt, joita ei yhdistetä konsernitilinpäätökseen niiden vähäisen merkityksen vuoksi. Liitetiedoissa (omistukset muissa yhteisöissä liitteet 20–22) on eritelty tarkemmin konsernin omistusosuudet kuten osakkeiden luku- ja arvomäärät.

Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat ja arvio tulevasta kehityksestä

Kuntakonsernin rakenne säilyi vuonna 2023 entisellään. Hyvinvointialueuudistus valmistui vuonna 2022 ja Siun soten aika kuntakonserneissa päättyi vuoden 2022 lopussa. Tämä vaikuttaa olennaisesti konserniin sekä sen tunnuslukuihin ja liitetietoihin vuoden 2023 tilinpäätöksessä. Vuosien 2022 ja 2023 tilinpäätökset, sekä kunnan että konsernin osalta, eivät ole vertailukelpoisia.

Kiinteistö Oy Juuan Vuokratalot

Kiinteistö Oy Juuan Vuokrataloilla oli tilikauden 2023 päättyessä 192 vuokra-asuntoa. Yhtiön liikevaihto oli tilikaudella 2023 noin 1,1 milj. euroa ja yhtiön tase suuruudeltaan noin 3,1 milj. euroa. Yhtiön pitkäaikaiset velat ovat yhteensä noin 2,0 milj. euroa. Kunnan väestömäärän väheneminen vaikuttaa merkittävästi vuokra-asuntojen kysyntään. Vuonna 2023 tyhjien asuntojen määrä oli hieman edellisiä vuosia suurempi ollen keskimäärin 13 kpl. Vuonna 2022 tyhjien asuntoja oli keskimäärin 9 kpl ja vuonna 2021 14 kpl.

Vuokra-asuntojen keski-ikä on korkea ja pääosa asunnoista on rakennettu 80 –luvuilla. Yhtiö on reagoinut asuntojen kysynnän vähenemiseen purkamalla vanhimpia ja heikkokuntoisimpia kiinteistöjä, joiden peruskorjausta ei ole enää kannattavaa toteuttaa.

Tilikaudelle 2023 tulostavoite on:

- Positiivinen tulos ja sen myötä varautuminen asuntojen peruskorjauksiin ja purkuihin tulevina vuosina.
  - Toteutui, tulos + 138 309,69 (sumupoistojen jälkeen)

Tilikauden 2023 toiminnallinen tavoite:

- Kiinteistöstrategian toteuttaminen ja sen mukaiset linjaukset kiinteistöjen korjauksissa. ”Korjaustoimet perustuvat pitkántähtäimen suunnitelmiin. Strateginen korjaustoiminta on suunnitelmallista ja tähtää kustannustehokkuuteen ja viihtyisän asuinympäristön ylläpitämiseen.”
  - Toteutuma: Kiinteistöjen korjauksia on toteutettu vuosittain päivitettyjen kiinteistökohtaisten korjaustarveraporttien ja strategian mukaisesti. Korjausten suunnitelmallisuutta on lisätty kiinteistöille laadittavilla PTS:n sisältävillä kuntoarvioilla.

Riskit

Suurimpana riskinä yhtiöllä on asuntokannan vanhenemisen aiheuttama korjaustarpeen lisääntyminen yhdistettynä kunnan asukasluvun vähenemisen aiheuttamaan kysynnän alenemiseen.

Euroa, €	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TP 2023
Liikevaihto	1 016 822	1 087 619	1 125 327	1 131 623
Tilikauden voitto/tappio	191 453	62 737	-72 246	138 309
Investoinnit	0	0	45 000	0
Pitkäaikaiset lainat	2 655 155	2 425 155	2 195 155	1 965 155

Juuan Kaukolämpö Oy

Tilikauden 2023 liikevaihto oli 1 418 946,87 € (1 299 089,30 € / vuonna 2022). Tilikaudella tuotettiin lämpöenergiaa yht. 22 820,1 MWh (22 026,6 MWh/2022). Kiinteän polttoaineen biokattiloilla tuotettiin energiaa yht. 22 589,6 MWh (22 589,7 MWh /2022), josta pienemmällä KPA 1,5 MW kattilalla 7 685 MWh (7 518 MWh/2022) ja isommalla KPA 4,0 MW kattilalla 14 904 MWh (14 199 MWh/2022).

Öljyllä tuotettiin lämpöä yht. 230,5 MWh (308,6 MWh/ 2022) ja öljyn osuus koko energian tuotannosta oli 1,01 % (1,3 % /2022). Kiinteää polttoainetta käytettiin energiantuotantoon yhteensä 26 665 MWh (24 379 MWh/2022), joten KPA-kattiloiden lämmöntuotannon hyötysuhde oli 84,7 % (88,8 % /2022).

Kaukolämmön tuotannon ja jakelun kokonaishyötysuhde polttoaineen energiasäällöstä asiakkaan ostamaan energiaan koko toimitusketjulla oli 81,34 % (78,3 % /2022). Tilikauden 2023 tulos on 44 217,71 €. (-105 462,31. 2022) Tilikaudella ei ollut yhtään suunnittelematonta lämmöntoimittamisen keskeytystä. Kaukolämmön hintaan tehtiin 10 % korotus 01.09.2023 alkaen.

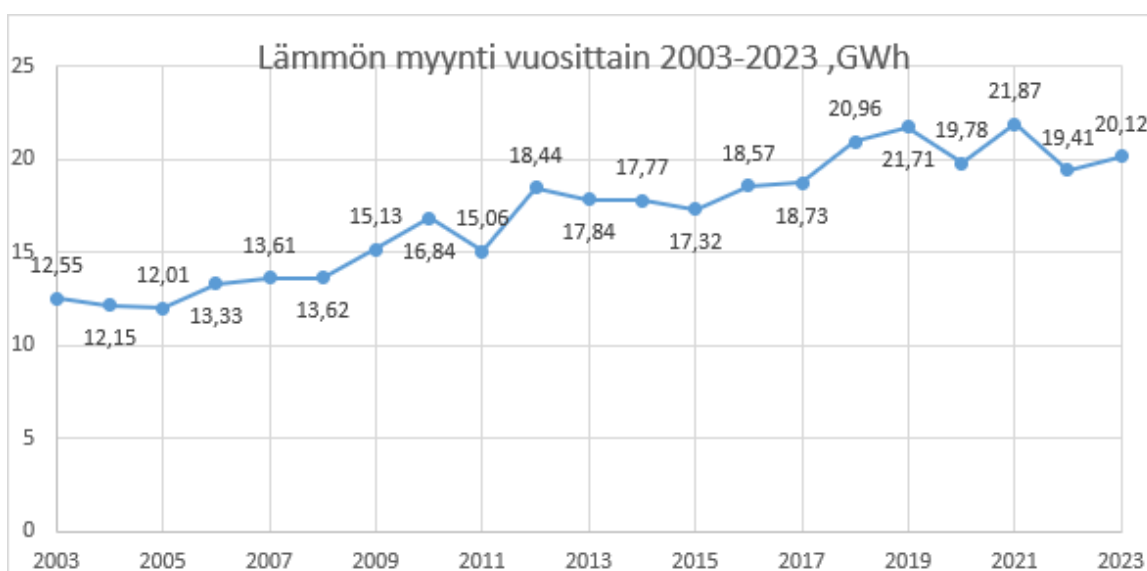
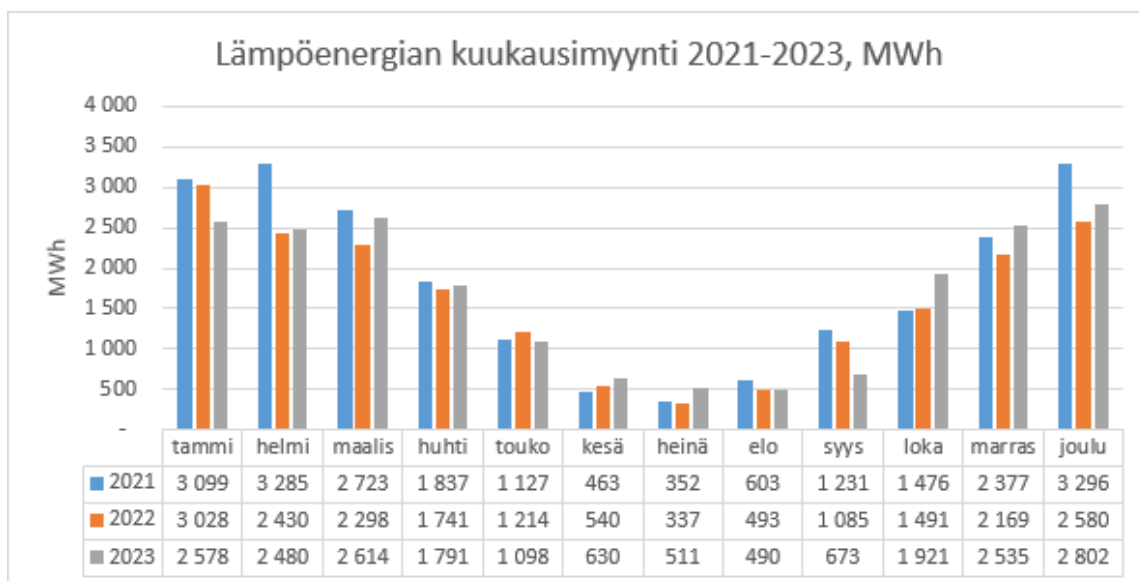
Liiketoiminnallisesti yhtiön tilikauden tulos poistojen, rahoituserien ja verojen jälkeen oli 44 217,71 € (-105 462,31 € vuonna 2022). Liiketoiminnan kulut olivat tilikaudella 1 198 108,90 € (1 138 998,08 € /2022) poistot olivat 177 011,59 € (267 424,85 € /2022) ja liikevaihto oli 1 418 946,87 € (1 299 089,30 € /2022).

Tilikauden käyttökate saavutti konsernin asettaman tulostavoitteen. Tavoitteena oli, että käyttökate on oltava vähintään 200 000 €. Käyttökate ennen poistoja, rahoituseriä ja veroja oli 221 137,97 € (160 091,22 € /2022).

Muut konsernin asettamat mitattavat tavoitteet olivat:

- Turvallisuus ja toimintavarmuus: Suunnittelematomat lämmöntoimituskeskeytykset asiakkaille > tavoite 0 kpl vuodessa.
  - Toteutui. Suunnittelematomia lämmöntuotantokeskeytyksiä asiakkaille ei ollut yhtään.
- Hintakilpailukyky: Juuan Kaukolämpö Oy on hinnaltaan Energiategollisuus ry:n jäsentilastoinnin erillistuotantolaitosten keskiarvon alapuolella.
  - Toteutui. Lämpöenergian hinta on alle em. keskiarvon.
- Paikallisuus ja uusiutuvuus: Hankittavasta polttoaineesta vähintään 96 % on maakunnallista puupolttoainetta ja palaturvetta. Fossiilisten tuontipolttoaineiden osuus vuotuisesta käytöstä on maksimissaan 4 prosenttia.
  - Toteutui, öljyllä tuotetun lämmön määrä koko lämmöntuotannosta oli 1,01 %

Tilikauden loppupuolella purettiin 3 kaukolämpöliittymää tilausvesivirraltaan yht. 4,7 m³/h.

Tämän myötä lämpösopimusasiakkaita on Juuan Kaukolämpö Oy:llä yhteensä 82 kappaletta. Näistä asuintaloasiakkaita on 36 kappaletta (129 000 m³), teollisuusasiakkaita 12 (102 060 m³) ja muita kiinteistöjä 34 kappaletta (256 000 m³). Yhteensä lämmitettävien kiinteistöjen tilavuus on 502 000 kuutiota.

Tilikaudella asiakkaille myyty energia oli yhteensä 20,1 GWh. Kaukolämmön myyntituloja kertyi yhteensä 1 394 632,37 € (alv 0 %) josta perusmaksujen osuus oli 263 186,68 € ja energiakulutuskasujen osuus 1 131 445,69 €. Perusmaksujen osuus koko myyntihinnasta oli keskimäärin 18,9 prosenttia. Keskimääräiseksi myyntihinnaksi muodostui perusmaksujen kanssa 69,3 €/MWh (alv 0 %) Energimaksun hinta nousi 10 % 01.09.2023 alkaen 59,36€/MWh (alv 0 %). (hinta ennen 53,96 €/MWh)

	TP2021	TP2022	TP2023
Liikevaihto	1 320 570	1 299 089	1 418 947
Tilikauden tulos	2 386	-105462	44 218
Investoinnit	46 967	541 202	114 036
Lainat	0	0	0

3.2 Selonteko konsernin valvonnan järjestämisestä

Kuntalain mukaisesti valtuuston tulee päättää kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista ja konserniohjauksen periaatteista. Konsernin toiminnan ohjauksen periaatteet on hyväksytty kunnanvaltuustossa 4.12.2017 konserniohjeen muodossa. Konserniohjeessa on luotu puitteet kuntakonsernin yhteisöjen omistajaohjaukselle, toimialamäärittelyille, hyvälle johtamis- ja hallintotavalle sekä raportoinnille. Tytäryhtiöiden vuosittainen toiminnan ohjaus tapahtuu talousarviossa määritettävien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden kautta.

Konsernivalvonnan tarkoituksena on varmistaa, että kuntakonsernin toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa sekä lakeja, ohjeita ja toimielinten päätöksiä noudattavaa sekä omaisuutta ja voimavaroja turvaavaa.

Kunnan konsernivalvonnasta vastaa konsernijohto, johon kuuluvat kunnanhallitus ja kunnanjohtaja. Konsernivalvonnan periaatteet on linjattu 4.12.2017 hyväksytyssä konserniohjeessa.

Kiinteistö Oy Juuan Vuokratalot ja Juuan Kaukolämpö Oy ovat kokonaan kunnan omistuksessa olevia tytäryhtiöitä. Kunnanvaltuusto on talousarvion yhteydessä antanut tavoitteet yhtiölle. Yhtiöiden hallitusten puheenjohtajat ovat luottamushenkilöitä.

Kiinteistö Oy Juuan Vuokratalot Oy:n hallituksen pöytäkirjat ovat tulleet tiedoksi kunnanhallitukselle. Kiinteistö Oy Juuan Vuokratalojen asukasvalintaa seuraa ns. asukasvalintatyöryhmä, jossa on edustettuna edustaja sosiaalitoimesta ja kunnan hallinnosta sekä yhtiöstä. Ryhmä kokoontuu tarvittaessa. Työryhmän tehtävänä on seurata mm. ARA:n ohjeiden noudattamista. Juuan Kaukolämpö Oy:n hallituksen puheenjohtaja on esitellyt yhtiön asiat säännöllisesti kunnanhallitukselle.

Kunnanhallituksesta on nimetty edustajat yhtiökokouksiin ja yhtiöiden hallituksissa on edustajat sekä luottamushenkilö- että viranhaltijajohdosta. Muiden yhtiöiden ja yhteisöjen valvonta perustuu kunnanhallituksen määräämien edustajien osallistumiseen yhtiö- ja muihin kokouksiin. Kunnanhallitus on nimennyt kunnan edustajat yhtiöihin ja yhteisöihin 17.4.2023 § 75 vuosille 2023 - 2024. Edustuksia eri yhtiöissä ja yhteisöissä on määrätty useammalle henkilölle, jolloin edustajilla on ollut paremmat mahdollisuudet osallistua mm. asuntoyhtiöiden yhtiökokouksiin ja on näin saatu parannettua kuntakonsernin valvontaa.

3.3 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

Konsernituloslaskelma (v. 2022 sisältyy Siun sote luvut)

TULOSLASKELMA	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
TOIMINTATUOTOT	9 008 102,62	41 949 494,68
OSUUS OSAKK.YHT. VOITTO/TAPPIO	0,00	-4 298,43
TOIMINTAKULUT	-17 675 435,85	-75 819 257,27
TOIMINTAKATE	-8 667 333,23	-33 874 061,02
VEROTULOT	8 466 717,31	15 372 451,05
VALTIONOSUUDET	3 248 513,00	22 133 221,00
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	613 470,34	296 159,11
KORKOTUOTOT	240 027,70	98 288,24
MUUT RAHOITUSTUOTOT	407 850,23	393 883,43
KORKOKULUT	-29 660,87	-112 237,21
MUUT RAHOITUSKULUT	-4 746,71	-83 775,35
VUOSIKATE	3 661 367,42	3 927 770,13
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-2 060 706,71	-2 955 128,44
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-2 060 706,71	-2 953 792,37
ARVONALENTUMISET	0,00	-1 336,07
OMISTUKSEN ELIMINOINTIEROT	0,00	0,00
TILIKAUDEN TULOS	1 600 660,71	972 641,69
TILINPÄÄTÖSSIIRROT	-10 389,42	8 236,44
TILIKAUDEN VEROT	0,00	-10,49
LASKENNALLISET VEROT	0,00	-3 314,52
VÄHEMMISTÖOSUUDET	0,00	6 658,87
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	1 590 271,29	984 211,99
KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	50,96	55,33
Vuosikate/Poistot, %	177,68	132,91
Vuosikate euroa/asukas	859,88	902,52
Asukasmäärä	4 258	4 352

Konsernin rahoituslaskelma (v. 2022 sisältyy Siun sote luvut)

	Konserni yhteensä	Konserni yhteensä
	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
VUOSIKATE	3 661 367,42	3 927 770,13
TILIKAUDEN VEROT	0,00	-10,49
TULORAHOITUKSEN KORJAUSERÄT	-220 820,57	140 087,78
	3 440 546,85	4 067 847,42
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
INVESTOINTIMENOT	-1 258 292,87	-3 124 399,30
RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTIMENOIHIN	0,00	32 738,57
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTULOT	487 092,54	85 447,27
	-771 200,33	-3 006 213,47
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	2 669 346,52	1 061 633,96
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET		
ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYS	-212,57	-208,48
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS	0,00	40 785,00
	-212,57	40 576,52
LAINAKANNAN MUUTOKSET		
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS	-230 000,00	8 579 140,60
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	-1 093 996,00	-1 940 652,99
LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN MUUTOS	-357 130,00	-4 630 235,27
	-1 681 126,00	2 008 252,34
OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET	0,00	-22 280,13
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET		
TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄOMIEN MUUTOKSET	376269,50	-16 539,53
VAIHTO-OMAISUUDEN MUUTOS	56028,04	-50 864,10
SAAMISTEN MUUTOS	279244,35	-1 906 164,97
KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS	-1464687,64	1 876 709,16
	-753145,74	-96 859,45
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-2 434 484,31	1 929 689,28
RAHAVAROJEN MUUTOS	234 862,21	2 991 323,24
RAHAVAROJEN MUUTOS		
RAHAVARAT 31. 12.	8 904 186,95	10 849 713,53
RAHAVARAT 1.1.	8 669 324,74	7 858 390,30
	234 862,21	2 991 323,24
KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	-3373,00	-5318,00
Investointien tulo-rahoitus, %	290,98	127,04
Laskennallinen lainanhoitokate	3,30	1,71
Kassan riittävyys, pv	162,00	48,84

Konsernitase (v. 2022 sisältyy Siun sote luvut)

VASTAAVAA

	31.12.2023	31.12.2022
PYSYVÄT VASTAAVAT	33 103 394,53	42 544 080,68
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	158 231,62	224 930,65
AINEETTOMAT OIKEUDET	12 554,10	134 790,99
MUUT PITKÄAIKAISET MENOT	145 677,52	90 139,67
AINEELLISET HYÖDYKKEET	29 186 958,80	38 382 552,35
MAA- JA VESIALUEET	2 850 377,91	2 687 825,83
RAKENNUKSET	20 864 317,97	27 997 676,58
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET	4 058 359,36	4 278 897,10
KONEET JA KALUSTO	411 064,66	1 189 560,74
MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET	17 090,92	15 840,92
ENNAKKOMAKS JA KESKENER HANKIN	985 747,97	2 212 751,17
SIJOITUKSET	3 758 204,10	3 936 597,67
OSAKKUUSYHTEISÖSUUDET	1 056 144,56	1 050 355,92
MUUT OSAKKEET JA OSUUDET	1 569,44	184 817,32
MUUT LAINASAAMISET	2 628 605,00	2 628 813,48
MUUT SAAMISET	71 885,10	72 610,96
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	241 455,51	95 577,65
VALTION TOIMEKSIANNOT	240 141,60	94 260,65
LAHJOITUSRAHASTOJEN VARAT	7,46	7,46
MUUT TOIMEKSIANTOJEN VARAT	1 306,45	1 309,54
VAIHTUVAT VASTAAVAT	10 127 600,77	16 954 231,88
VAIHTO-OMAISUUS	159 228,10	364 025,70
AINEET JA TARVIKKEET	150 108,34	353 703,56
VALMIIT TUOTTEET	9 119,76	10 322,14
SAAMISET	1 064 185,72	5 740 492,64
PITKÄAIKAISET SAAMISET	39 135,53	41 534,08
MYYNTISAAMISET	29 135,53	41 534,08
LAINASAAMISET	10 000,00	0,00
LYHYTAIKAISET SAAMISET	1 025 050,19	5 698 958,56
MYYNTISAAMISET	301 363,08	2 632 672,10
LAINASAAMISET	0,00	12 500,00
MUUT SAAMISET	538 650,29	938 092,90
SIIRTOSAAMISET	185 036,82	2 115 693,56
RAHOITUSARVOPAPERIT	2 755 923,46	2 735 000,78
OSAKKEET JA OSUUDET	2 151 123,58	2 726 300,78
SIJOITUKS RAHAMARKKINAINSTRUM	596 099,88	2 900,00
JOUKKOVELKAKIRJALAINASAAMISET	2 900,00	5 800,00
MUUT ARVOPAPERIT	5 800,00	0,00
RAHAT JA PANKKISAAMISET	6 148 263,49	8 114 712,75
VASTAAVAA YHTEENSÄ	43 472 450,81	59 593 890,21

VASTATTAVAA

	31.12.2023	31.12.2022
OMA PÄÄOMA	29 666 233,66	29 443 861,07
PERUSPÄÄOMA	15 632 404,28	16 731 619,54
SÄÄTIÖIDEN JA YHD. PERUSPÄÄOMA	0	1 865,00
ARVONKOROTUSRAHASTO	97 151,14	97 151,14
MUUT OMAT RAHASTOT	285 488,95	319 451,77
EDELL TILIKAUS YLI-/ALIJÄÄMÄ	12 060 917,99	11 309 561,63
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	1 590 271,29	984 211,99
VÄHEMMISTÖOSUUKSET	0	33 396,42
VÄHEMMISTÖOSUUKSET	0	33 396,42
PAKOLLISET VARAUKSET	0	1 079 572,29
ELÄKEVASTUUVARAUS	0	3 908,17
MUUT PAKOLLISET VARAUKSET	0	1 075 664,12
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	822 905,85	313 144,85
VALTION TOIMEKSIANNOT	239 547,76	99 766,93
LAHJOITUSRAHASTOJEN PÄÄOMAT	6 757,18	6 902,50
MUUT TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	576 600,90	206 475,41
VIERAS PÄÄOMA	12 983 311,31	28 723 915,59
PITKÄAIKAINEN	8 520 317,69	16 934 203,76
LAINAT RAHOITUS- JA VAKUUTUSL	7 381 316,00	15 779 440,85
LAINAT JULKISYHTEISÖILTÄ	-0,01	798,21
MUUT VELAT	1 139 001,70	1 153 964,70
LYHYTAIKAINEN	4 462 993,62	11 789 711,83
LAINAT RAH.-JA VAKUUT.LAITOKS.	1 323 996,00	2 271 158,20
SAADUT ENNAKOT	21 076,34	25 905,84
LYHYTAIKAISET OSTOVELAT	964 262,42	2 862 262,08
MUUT VELAT	295 478,46	854 279,57
SIIRTOVELAT	1 858 180,40	5 747 766,58
LASKENNALLISET VEROVELAT	0	28 339,55
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	43 472 450,81	59 593 890,21
KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT		
Omavaraisuusaste, %	68,27	49,49
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	62,55	36,12
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 euroa	13651,19	12293,77
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), euroa/asukas	3206,01	2824,86
Konsernin lainat, euroa/asukas	2044,46	4147,84
Konsernin lainakanta 31.12., 1000 euroa	8705,31	18051,40
Konsernin lainat ja vuokravastuut,	2044,46	4147,84
Konsernin lainat ja vuokravastuut 31.12., 1000 euroa	8705,31	18051,40
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000 euroa	2628,61	2628,81
Kunnan asukasmäärä	4258	4 352

4 Tilikauden tuloksen käsittely

Kunnanhallitus esittää tilikauden 1 091 922,92 euron tuloksen käsittelystä seuraavaa:

1. Tuloutetaan investointivarauksia yhteensä 450 000 euroa
  - a. Kunnantalon pihan peruskorjaus 450 000,00 euroa ja tehdään kohteeseen liittyvä poistoero-lisäys 450 000,00 euroa
2. Tuloutetaan tehtyjä poistoeroja suunnitelman mukaan 375 659,91 euroa
3. Uusia varauksia tehdään tilikauden tuloksen perusteella 730 000,00 euroa seuraavasti
  - a. Liikunta- ja kulttuuritalon vesikatto, 125 000,00 euroa
  - b. Lukion ikkunat, sisä- ja ulko-ovet, 120 000,00 euroa
  - c. Kunnantalon vesikatto, 100 000,00 euroa
  - d. Päiväkotien piha-alueet, 50 000,00 euroa
  - e. Ampumaradantien peruskorjaus, 160 000 euroa
  - f. Poikolan alueen vaihe 3, 60 000,00 euroa
  - g. Koulun piha-alue vaihe 2, 55 000 euroa
  - h. Varavoimakone keskuskeittiö, 60 000,00 euroa
4. Tilikauden ylijäämä 737 582,83 euroa siirretään taseen ylijäämätilille.

n tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

Varausten ja poistoerojen muutokset 2023	Tuloslask. tili nro	euroa
Poistoeron muutokset		
Poistoeron lisäys		
Tuloutetuista investointivarauksista tehdään kohteeseen liittyvät poistoeronlisäykset enintään hankintamenon suuruisena		
yhteensä	8500	-450 000,00
Poistoeron vähennys		
Tuloutetaan tehtyjä poistoeroja suunnitelman mukaan	8550	375 659,91
POISTOERON LISÄYS (-) TAI VÄHENNYS (+)		-74 340,09
Varausten muutokset		
Varausten vähennys:		
Kunnan talon piha-alueen peruskorjaus	8650	450 000,00
Varausten vähennys		450 000,00
Varausten lisäys:		
Liikunta-kulttuuritalon vesikatto	8600	-125 000,00
Lukion ikk, sisä- ja ulko-ovet	8600	-120 000,00
Kunnantalon vesikatto	8600	-100 000,00
Päiväkotien piha-alueet	8600	-50 000,00
Ampumaradantien/-kadun peruskorjaus	8600	-160 000,00
Poikolan aluem. Vaihe 3	8600	-60 000,00
Koulun piha-alue vaihe 2	8600	-55 000,00
Varavoimakone keskuskeittiö	8600	-60 000,00
Varausten lisäys yhteensä	8600	-730 000,00
VARAUSTEN LIS (-) TAI VÄH (+)		-280 000,00
VARAUSTEN MUUTOS		-280 000,00

Tuloksen käsittely 2023	
Vuosikate	2 879 424,27
Poistot ja arvonalentumiset	-1 787 501,35
Satunnaiset tuotot	0,00
Satunnaiset kulut	0,00
Tilikauden tulos	1 091 922,92
Poistoeron muutos	-74 340,09
8500 Poistoeron lisäys (-)	-450 000,00
8550 Poistoeron vähennys (+)	375 659,91
Varausten muutos	-280 000,00

5 Talousarvion toteutuminen

Kuntastrategian 2022–2026 ja valtuustoon nähden sitovien tavoitteiden toteutuminen

Kuntalain 37 § mukaan kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kuntastrategiassa tulee ottaa huomioon:

- 1) kunnan asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen;
- 2) palvelujen järjestäminen ja tuottaminen;
- 3) kunnan tehtäviä koskeissa laeissa säädetyt palvelutavoitteet;
- 4) omistajapolitiikka;
- 5) henkilöstöpolitiikka;
- 6) kunnan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet;
- 7) elinympäristön ja alueen elinvoiman kehittäminen.

Kuntalaissa on säädetty, että kuntastrategian tulee perustua arvioon kunnan nykytilanteesta sekä tulevista toimintaympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksista kunnan tehtävien toteuttamiseen. Kuntastrategiassa tulee määritellä myös sen toteutumisen arviointi ja seuranta. Kuntastrategia tarkistetaan vähintään kerran valtuuston toimikaudessa.

Kunnanvaltuusto hyväksyi päivitetyn strategian 26.9.2022. Strategiakauden keskeiset tavoitteet määriteltiin strategiakaudelle seuraavasti:

- Elinvoiman kehittäminen
- Hyvinvoinnin edistäminen
- Osallisuuden ja viestinnän vahvistaminen
- Vastuullisuuden korostaminen ja osaava omistajaohjaus
- Korkeatasoinen sivistystyö

Vuoden 2023 talousarvion toiminnalliset tavoitteet on johdettu kuntastrategiasta. Tavoitteet noudattavat myös laajan hyvinvointikertomuksen tavoitteiden eteenpäin viemistä.

5.1 Käyttötalouden toteutuminen

5.1.1 Hallinnon palvelualue

Toiminnan kuvaus

Hallinnon palvelualue koostuu yleishallinto- ja elinkeinoalueen sekä työllisyyspalveluiden vastuualueista. Vastuualueiden kuvaukset on esitetty jäljempänä vastuualueittain. Hallinnon palvelualueelle kirjataan myös verotulot ja valtionosuudet.

Tilivelvolliset viranhaltijat

Henri Tanskanen
Aki Jäppinen
Ilpo Huurinainen

Kunnanjohtaja
Hallintojohtaja
Talouspäällikkö

Hallinnon palvelualueen toimintakertomus

Hallinnon palvelualue sisältää keskushallintopalvelut sekä työllisyys- ja elinkeinopalvelut. Hallinnon palvelualueelta vuodelle 2023 poistuivat Siun soten ja kuntouttavan työtoiminnan menot sekä merkittävä osa verotuloista ja valtionosuuksista. Taloustiedot eivät ole kaikilta osin vertailukelpoisia aiempiin vuosiin. Talousarvio on pääosin toteutunut suunnitellun mukaisesti lukuun ottamatta työllistämistoimintaa. Talousarvioon on tehty muutoksia huhtikuussa lisäämällä määrärahaa mm. ympäristöterveyden huoltoon ja elinkeinopalveluihin.

Toimintakulut ylittyivät 183 125 eurolla ja toimintakate 169 445 eurolla. Toimintakulujen poikkeama johtuu työmarkkinatuen kuntaosuuden kasvusta. Tulot olivat 13 680 euroa talousarviota suuremmat. Palkkatuettujen palkkakustannukset keskitettiin hallinnon palvelualueelle, joka vaikutti eniten henkilöstökustannusten kasvuun.

Hallintopalvelut

Hallinnon vastuualueeseen kuuluvat rahoitus (verotulot ja valtionosuudet), luottamushenkilöhallinto, hallintopalvelut, YT- ja työsuojelutoiminta sekä joukkoliikenne.

Tavoitteiden osalta on edetty talousarvion mukaan. Uutena TYKY-etuutena otettiin käyttöön huhtikuun lopulla Smartumin palvelut. Sähköisen palveluiden osalta toteutettiin verkkokauppaprojekti kunnan tuotteiden ja palveluiden myymiseksi verkon kautta. Projekti toteutettiin yhteistyössä Ceepoksen ja Meitan kanssa lisäpiirteinä nykyiseen kassajärjestelmään. Verkkokauppa julkaistiin helmikuun 2024 alussa. Alkuun myynnissä on mm. salikortit ja erilaisia oheistuotteita. Käyttöä laajennetaan uusiin tuotteisiin vuoden 2024 aikana

Hallintopalveluissa eriytettiin hallinto ja talous- ja palkkapalvelut omille kustannuspaikoilleen.

1100 KESKUSHALLINTOPALVELUT
TOIMINTATUOTOT

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 1-12 / 2023	Poikkeama	Poikk-%	Tot-%	Ed. vuosi vast. ajank.	Muutos-%	Edellinen vuosi
306 MYYNTITUOTOT	970 387	0	970 387	968 572	-1 815	-0,19%	99,81%	715 796	35,31%	715 796
320 MAKSUTUOTOT	43	0	43	0	-43	-100,0%	0,0%	0		0
330 TUET JA AVUSTUKSET	11 210	0	11 210	7 957	-3 253	-29,02%	70,98%	2 941	170,5%	2 941
350 MUUT TOIMINTATUOTOT	7 614	0	7 614	6 725	-889	-11,68%	88,32%	7 200	-6,6%	7 200
YHTEENSÄ	989 254	0	989 254	983 253	-6 001	-0,61%	99,39%	725 937	35,45%	725 937

TOIMINTAKULUT

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 1-12 / 2023	Poikkeama	Poikk-%	Tot-%	Ed. vuosi vast. ajank.	Muutos-%	Edellinen vuosi
400 PALKAT JA PALKKIOT	-613 747	0	-613 747	-666 633	-52 886	-8,62%	108,62%	-556 833	19,72%	-556 833
401 HENKILÖSIVUKULUT	-226 238	0	-226 238	-220 763	5 475	2,42%	97,58%	-214 298	3,02%	-214 298
430 PALVELUJEN OSTOT	-688 675	0	-688 675	-736 668	-47 993	-6,97%	106,97%	-684 638	7,6%	-684 638
450 AINEET,TARVIKKEET JA TAVARAT	-18 010	0	-18 010	-14 204	3 806	21,13%	78,87%	-12 948	9,7%	-12 948
470 AVUSTUKSET	-23 392	0	-23 392	-18 923	4 469	19,1%	80,9%	-6 923	173,34%	-6 923
482 MUUT TOIMINTAKULUT	-119 582	0	-119 582	-114 356	5 226	4,37%	95,63%	-93 316	22,55%	-93 316
YHTEENSÄ	-1 689 644	0	-1 689 644	-1 771 547	-81 903	-4,85%	104,85%	-1 568 956	12,91%	-1 568 956
TOIMINTAKATE	-700 390	0	-700 390	-788 295	-87 904	-12,55%	112,55%	-843 018	-6,49%	-843 018

Ympäristöterveydenhuolto ja työllistäminen

Vastuualueeseen kuuluvat hyvinvointialueelta ostettu ympäristöterveydenhuollon palvelut ja työllistäminen. Kokonaisuutena vastuualueelle oli varattu talousarviossa toimintatuottoihin 99 702 euroa ja toimintakuluihin 638 029 euroa. Toimintatuottojen toteutuman ollessa 92 458 euroa ja toimintakulujen 820 661 euroa (111 % talousarviosta). Ympäristöterveydenhuollon palveluiden ostosopimus hyvinvointialueen kanssa oli voimassa ensimmäistä vuotta. Määrärahaa varattiin 150 000 euroa kokonaistoteutuman ollessa 166 420 euroa.

Työllistämisen kustannuspaikalta maksettava työmarkkinatuen kuntaosuus on kasvanut edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan nähden 66,5 %. Talousarvioon varattu 220 000 euron määräraha ei riittänyt, toteutuman ollessa 399 833 euroa (v. 2022 240 938 euroa). Kasvu johtuu lähinnä kuntouttava työtoiminnan lähes täydellisestä loppumisesta sen toteutuksen siirryttyä Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen vastuulle. Maksuvastuu kunnan maksuosuudesta jäi uudistuksessa kunnille aiempaan tapaan. Vastuu toiminnan toteuttamisesta, ilman vastuuta seurauksista kunnille, siirrettiin hyvinvointialueille. Työttömyysprosentti oli vuoden 2023 lopussa 19,4 % (v. 2022 lopussa 15,9 %). Työttömiä työnhakijoita oli 322 henkilöä (v. 2022 lopussa 276). Työllistettyjä oli Juuan kunnan palveluksessa yhtäaikaaisesti keskimäärin v. 2023 7 henkilöä, 2022 7 v. henkilöä ja vuonna 2021 11 henkilöä.

1200 YMPÄRISTÖTERV. JA TYÖLL.PALV.
TOIMINTATUOTOT

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 1-12 / 2023	Poikkeama	Poikk-%	Tot-%	Ed. vuosi vast. ajank.	Muutos-%	Edellinen vuosi
330 TUET JA AVUSTUKSET	99 702	0	99 702	92 458	-7 244	-7,27%	92,73%	109 935	-15,9%	109 935
YHTEENSÄ	99 702	0	99 702	92 458	-7 244	-7,27%	92,73%	109 935	-15,9%	109 935

TOIMINTAKULUT

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 1-12 / 2023	Poikkeama	Poikk-%	Tot-%	Ed. vuosi vast. ajank.	Muutos-%	Edellinen vuosi
400 PALKAT JA PALKKIOT	-262 746	0	-262 746	-190 698	72 048	27,42%	72,58%	-162 451	17,39%	-162 451
401 HENKILÖSIVUKULUT	-55 857	0	-55 857	-37 625	18 232	32,64%	67,36%	-34 966	7,6%	-34 966
430 PALVELUJEN OSTOT	-11 912	-185 000	-196 912	-181 141	15 771	8,01%	91,99%	-26 495 433	-99,32%	-26 495 433
450 AINEET,TARVIKKEET JA TAVARAT	-294	0	-294	-908	-614	-208,94%	308,94%	-7 823	-88,39%	-7 823
470 AVUSTUKSET	-221 500	0	-221 500	-403 688	-182 188	-82,25%	182,25%	-242 478	66,48%	-242 478
482 MUUT TOIMINTAKULUT	-422	0	-422	-6 600	-6 178	-1 463,91%	1 563,91%	-7 294	-9,52%	-7 294
YHTEENSÄ	-552 731	-185 000	-737 731	-820 661	-82 930	-11,24%	111,24%	-26 950 445	-96,95%	-26 950 445
TOIMINTAKATE	-453 029	-185 000	-638 029	-728 203	-90 174	-14,13%	114,13%	-26 840 510	-97,29%	-26 840 510

Elinkeinopalvelut

Vuoden 2023 aikana toteutettiin Tahkovaaran luontomatkailun esiselvitys ja neuvottelut jatkorahoituksen osalta aloitettiin. Vuoden lopussa alkoi myös Kolin matkailualueen kanssa yhteistyössä toteutettava matkailuhanke, joka kestää vuoteen 2026 asti.

Vuoden 2023 aikana saatiin päätökseen työllisyyttä ja kuntamarkkinointia edistänyt Kohti työtä ja koulutustahanke, joka toteutettiin yhteistyössä Lieksan kanssa. Pimeäntaivaan hyödyntäminen matkailussa-hanke saatiin myös päätökseen vuoden 2023 aikana, joka jatkui kulttuurimatkailuhankkeena vuoden 2023 syksyllä. Molemmat hankkeet on toteutettu yhteistyössä Kaavin ja Tuusniemen kuntien kanssa. Juuan kunta aloitti yhteistyön Nurmeksen kehittämissyhtiö Pikesin kanssa yritysten omistajanvaihdoksiin liittyvän palvelun kanssa.

Ensimmäistä kertaa järjestetty Juuan kesän avajaiset toteutettiin kesäkuun alussa, samaan aikaan Juuassa oli Pielisen messut. Messujen ja tapahtuman osalta teimme tiivistä yhteistyötä Juuan yrittäjähdistyksen kanssa. Elinvoimavastaava osallistui aktiivisesti Juuan yrittäjähdistyksen hallituksen kokouksiin kunnan edustajana. Lisäksi suunniteltiin ja toteutettiin joulun avaus ja hyvänmielen jouluruokailu yrittäjien ja ruokailua järjestävien tahojen kanssa.

Elinvoimavastaava osallistui TE2024 valmisteluryhmiin, jotka jatkuvat vuoden 2024 aikana. Ahmovaaran asemakaavaprosessi laitettiin alkuvuodesta käyntiin. Kaavoitus on edennyt suunnitelmien mukaan ja sen on tarkoitus olla valmis vuoden 2024 lopussa. Kivikeskuksella työskenteli osa-aikainen matkailuneuvoja kesän ajan.

1110 ELINKEINOPALVELUT TOIMINTATUOTOT

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 1-12 / 2023	Poikkeama	Poikk-%	Tot-%	Ed. vuosi vast. ajank.	Muutos-%	Edellinen vuosi
306 MYYNTITUOTOT	26	0	26	11	-15	-57,77%	42,23%	9	23,93%	9
330 TUET JA AVUSTUKSET	29	0	29	26 969	26 940	92 896,59%	92 996,59%	58 750	-54,1%	58 750
YHTEENSÄ	55	0	55	26 980	26 925	48 954,53%	49 054,53%	58 759	-54,08%	58 759

1110 ELINKEINOPALVELUT TOIMINTAKULUT

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 1-12 / 2023	Poikkeama	Poikk-%	Tot-%	Ed. vuosi vast. ajank.	Muutos-%	Edellinen vuosi
400 PALKAT JA PALKKIOT	-51 717	0	-51 717	-61 064	-9 347	-18,07%	118,07%	-73 292	-16,68%	-73 292
401 HENKILÖSIVUKULUT	-15 343	0	-15 343	-17 132	-1 789	-11,66%	111,66%	-20 490	-16,39%	-20 490
430 PALVELUJEN OSTOT	-110 073	-35 000	-145 073	-157 623	-12 549	-8,65%	108,65%	-168 655	-6,54%	-168 655
450 AINEET,TARVIKKEET JA TAVARAT	-7 350	0	-7 350	-5 608	1 742	23,7%	76,3%	-2 576	117,69%	-2 576
470 AVUSTUKSET	-53 500	-45 000	-98 500	-96 115	2 385	2,42%	97,58%	-71 334	34,74%	-71 334
482 MUUT TOIMINTAKULUT	-6 919	0	-6 919	-5 652	1 267	18,32%	81,68%	-9 474	-40,35%	-9 474
YHTEENSÄ	-244 902	-80 000	-324 902	-343 194	-18 292	-5,63%	105,63%	-345 820	-0,76%	-345 820
TOIMINTAKATE	-244 847	-80 000	-324 847	-316 214	8 633	2,66%	97,34%	-287 061	10,16%	-287 061

Hallintopalveluiden toiminnalliset tavoitteet ja toteutuma 2023

Strateginen painopiste: osallisuuden ja viestimisen vahvistaminen		
Tavoitelinjaus: Kunnan palveluiden helpompi tavoitettavuus sähköisissä välineissä,		
Toiminnallinen tavoite	Mittari ja tavoitetaso	Vastuuyksikkö
Sähköisten palveluiden sekä digitalisaation hyödyntämisen lisääminen kunnan palveluissa.	Kunnan palveluiden sähköisen varaamisen ja maksamisen selvitys <i>ja toteutus</i> 24/7 tavoitettavuus sähköisissä palveluissa. Kävijä- ja käyttömäärät	Hallintoyksikkö
Toteutuma: Verkkokauppa toteutettiin lisäpiirteenä nykyiseen kassajärjestelmään. Verkkokaupan kautta saadaan kunnan palveluita ja tuotteita myyntiin verkkoon ja palvelu on käytettävissä 24/7 periaatteella. Verkkokauppa on julkaistu 1.2.2024. Tuotteiden lisääminen jatkuu vuonna 2024.		
TYKY-etuuksien monipuolistaminen, henkilöstö, E-passi,	Tavoite E-passi käytettävissä koko henkilökunnalle E-passin käyttömäärät	Hallintoyksikkö
Toteutuma: 60 euron tyky-etuuden tarjoaminen henkilöstölle toteutettiin SmartumPlus- järjestelmällä. Käyttöön-otto tapahtui 27.4.2023. SmartumPlus -etuuksia käytettiin vuoden loppuun mennessä yhteensä 8 038 eurolla ja SmartumPlus -järjestelmän on ottanut käyttöön 89 % henkilöstöstä.		
Yritysyhteistyön kehittäminen	Toteutuneet yrittäjätapahtumat, tavoite 5 yritystapahtumaa vuodessa	Elinkeinopalvelut
Toteutuma: Tammikuu-lokakuu välisenä aikana kunta on ollut järjestämässä/osallistumassa viiteen tapahtumaan. Elinvoimavastaava on ollut aktiivisesti mukana myös Juuan Yrittäjät Ry:n hallituksen kokouksissa. Juuan yrittäjien kanssa tehtiin tiivistä yhteistyötä Pielisen messujen ja Juuan kesänavajaisten toteuttamisessa.		
Luontokohteiden kehittäminen	Alkaneet/toteutuneet/haetut hankkeet luontokohteiden kehittämiseen, Tavoite 1–2 alkanutta/haettua/meneillään olevaa hanketta vuonna 2023	Elinkeinopalvelut
Toteutuma: Yksi alkanut hanke, Tahkovaaran luontomatkailun esiselvityshanke. Kaksi meneillään olevaa hanketta, reitistöjen kehittäminen yhteistyössä Lieksan kanssa, sekä maakunnallinen outdoor active digitaalisten reitistöjen kehittäminen hanke, sekä Pimeäntaivaan hyödyntäminen matkailussa-hanke, yhteistyössä Kaavin ja Tuusniemen kanssa. Hanke sai jatkoa kulttuurimatkailuhankkeena, joka tukee luontomatkailun kehittämistä.		

100 HALLINNON TOIMIALA

TOIMINTATUOTOT	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 1-12 / 2023	Poikkeama	Poikk-%	Tot-%	Ed. vuosi vast. ajank.	Muutos-%	Edellinen vuosi
306 MYYNTITUOTOT	970 413	0	970 413	968 582	-1 831	-0,19%	99,81%	715 805	35,31%	715 805
320 MAKSUTUOTOT	43	0	43	0	-43	-100,0%	0,0%	0		0
330 TUET JA AVUSTUKSET	110 941	0	110 941	127 384	16 443	14,82%	114,82%	171 627	-25,78%	171 627
350 MUUT TOIMINTATUOTOT	7 614	0	7 614	6 725	-889	-11,68%	88,32%	7 200	-6,6%	7 200
YHTEENSÄ	1 089 011	0	1 089 011	1 102 691	13 680	1,26%	101,26%	894 631	23,26%	894 631

100 HALLINNON TOIMIALA

TOIMINTAKULUT	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 1-12 / 2023	Poikkeama	Poikk-%	Tot-%	Ed. vuosi vast. ajank.	Muutos-%	Edellinen vuosi
400 PALKAT JA PALKKIOT	-928 210	0	-928 210	-918 396	9 814	1,06%	98,94%	-792 575	15,87%	-792 575
401 HENKILÖSIVUKULUT	-297 438	0	-297 438	-275 520	21 918	7,37%	92,63%	-269 754	2,14%	-269 754
430 PALVELUJEN OSTOT	-810 661	-220 000	-1 030 661	-1 075 432	-44 771	-4,34%	104,34%	-27 348 726	-96,07%	-27 348 726
450 AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-25 654	0	-25 654	-20 721	4 933	19,23%	80,77%	-23 348	-11,25%	-23 348
470 AVUSTUKSET	-298 392	-45 000	-343 392	-518 727	-175 335	-51,06%	151,06%	-320 734	61,73%	-320 734
482 MUUT TOIMINTAKULUT	-126 923	0	-126 923	-126 607	316	0,25%	99,75%	-110 084	15,01%	-110 084
YHTEENSÄ	-2 487 278	-265 000	-2 752 278	-2 935 402	-183 125	-6,65%	106,65%	-28 865 221	-89,83%	-28 865 221
TOIMINTAKATE	-1 398 267	-265 000	-1 663 267	-1 832 712	-169 445	-10,19%	110,19%	-27 970 589	-93,45%	-27 970 589

Tuloslaskelma Hallinnon palvelualue

100 HALLINNON PALVELUALUE YHTEENSÄ	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma 1-12 / 2023	Poikkeama	Poikk-%	Tot-%
TOIMINTATUOTOT							
MYYNITUOTOT	970 413	0	970 413	968 582	-1 831	-0,19%	99,81%
MAKSUTUOTOT	43	0	43	0	-43	-100,0%	0,0%
TUET JA AVUSTUKSET	110 941	0	110 941	127 384	16 443	14,82%	114,82%
MUUT TOIMINTATUOTOT	7 614	0	7 614	6 725	-889	-11,68%	88,32%
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 089 011	0	1 089 011	1 102 691	13 680	1,26%	101,26%
TOIMINTAKULUT							
HENKILÖSTÖKULUT	-1 225 648	0	-1 225 648	-1 193 916	31 732	2,59%	97,41%
PALVELUJEN OSTOT	-810 661	-220 000	-1 030 661	-1 075 432	-44 771	-4,34%	104,34%
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-25 654	0	-25 654	-20 721	4 933	19,23%	80,77%
AVUSTUKSET	-298 392	-45 000	-343 392	-518 727	-175 335	-51,06%	151,06%
MUUT TOIMINTAKULUT	-126 923	0	-126 923	-126 607	316	0,25%	99,75%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-2 487 278	-265 000	-2 752 278	-2 935 402	-183 125	-6,65%	106,65%
TOIMINTAKATE	-1 398 267	-265 000	-1 663 267	-1 832 712	-169 445	-10,19%	110,19%
VEROTULOT	8 153 000	245 000	8 398 000	8 466 717	68 717	0,82%	100,82%
VALTIONOSUUDET	3 039 555	0	3 039 555	3 248 513	208 958	6,87%	106,87%
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT							
KORKOTUOTOT	30 000	0	30 000	233 462	203 462	678,21%	778,21%
MUUT RAHOITUSTUOTOT	362 562	0	362 562	407 828	45 266	12,49%	112,49%
KORKOKULUT	-30 600	0	-30 600	-27 536	3 064	10,01%	89,99%
MUUT RAHOITUSKULUT	-1 500	0	-1 500	-7	1 494	99,57%	0,43%
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT YHTEENSÄ	360 462	0	360 462	613 747	253 285	70,27%	170,27%
VUOSIKATE	10 154 750	-20 000	10 134 750	10 496 266	361 515	3,57%	103,57%
POISTOT JA ARVONALENTUMISET							
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-19 020	0	-19 020	0	19 020	100,0%	0,0%
POISTOT JA ARVONALENTUMISET YHTEENSÄ	-19 020	0	-19 020	0	19 020	100,0%	0,0%
TILIKAUDEN TULOS	10 135 730	-20 000	10 115 730	10 496 266	380 535	3,76%	103,76%
POISTOERON MUUTOS	332 150	0	332 150	-74 340	-406 490	-122,38%	-22,38%
VARAUSTEN MUUTOS	0	0	0	-280 000	-280 000		
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	10 467 880	-20 000	10 447 880	10 141 926	-305 955	-2,93%	97,07%

5.1.2 Kuntarakennepalvelualue

Tilivelvolliset viranhaltijat

Timo Möttönen, 1.1.2023 -31.12.2023	Kuntarakennepalveluiden johtaja
Jussi Heiskanen, 2.10.2023 - 31.12.2023	Kuntatekniikan päällikkö
Kati Heinonen, 1.1.2023 -31.12.2023	Tilapalvelupäällikkö

Toiminnan kuvaus

Kuntarakennepalvelut

Kuntarakennepalvelualue (tekninen toimiala) sisältää hallinnon, liikenneväylien ja yhteisten alueiden, kiinteistötoimen, puhtaus- ja ruokapalvelujen, metsätilojen ja vesihuoltolaitoksen vastualueet. Palvelut tuotetaan kunnanhallituksen alaisuudesta. Tavoitteiden osalta on edetty talousarvion mukaan.

Kuntarakennepalveluiden keskeisimpänä tehtävänä on vastata toimivasta, turvallisesta, terveellisestä ja viihtyisästä elinympäristöstä teknisten verkostojen, asumisen, työssäkäynnin, palvelujen ja harrastamisen osalta. Palvelut tuotetaan suunnitelmallisesti vastaamaan toiminta-alueen laajuutta ja suhteutettuna käytettävissä oleviin resursseihin.

Hallintosäännön mukaan toimiala vastaa joko suoraan tai välillisesti:

- maankäytön suunnittelusta
- tonttien ja maa-alueiden luovuttamisesta
- katualueiden suunnittelemisesta, rakentamisesta ja kunnossapidosta sekä muista kunnan hallinnoimista liikenneväylistä
- yleisten alueiden suunnittelusta, rakentamisesta ja kunnossapidosta
- kunnan hallinnoimien rakennusten (omien toimitilojen) suunnittelusta, rakentamisesta, kunnossapidosta ja vuokraamisesta
- omistamistaan maa- ja metsätiloista sekä niiden tuottavuuden varmistamisesta
- vesihuollon järjestämisestä; suunnittelusta, rakentamisesta ja kunnossapidosta toiminta-alueellaan
- koneista ja laitteista
- talousarviossa pysymisestä
- toimialalle kuuluvista investoinneista

Kuntarakennepalvelujen toimintakertomus 2023

Siun sote-palveluille tehdyt vuokrasopimukset siirtyivät vuoden alusta Pohjois-Karjalan hyvinvointialueelle. Lisäsopimuksella vuokrattiin mm. asumispalvelutiloja Poikolanpihasta, Viherkalliosta, Kotikalliosta ja terveyskeskuksesta. Lisäksi terveydenhoitajan tilat Poikolan koulusta ja kuntouttavalle työtoiminnalle tilat Sahateollisuustie 7:stä. Vuokrasopimus on allekirjoitettu Juuan kunnan puolesta kesäkuun 30. päivä. Alkuvuosi laskutettu kokonaisuudessaan elokuun aikana.

Uusi Juuan kunnan metsäasiantuntija valittiin toukokuussa teknisen johtajan viranhaltijapäätöksellä. Tehtävään valittiin Janne Pehkonen. Hän toimi 40 % työosuudella metsäasiantuntijana ja 60 % työosuudella Juuan Kaukolämpö Oy:n toimitusjohtajana. Metsäasiantuntijan toimesta hän irtisanoutui vuoden 2023 loppuun.

Kiinteistö- ja aluepäällikön virka jaettiin kahdeksi päällikön viraksi. 1.8.2023 voimaantulleen hallintosäännön myötä. Uudet virat ovat tilapalvelupäällikkö ja kuntatekniikan päällikkö. Haettavana olleeseen kuntatekniikan päällikön virkaan on valittu Jussi Heiskanen ja hän on aloittanut työnsä 2. päivä lokakuuta. Tilapalvelupäällikön virassa toimii Kati Heinonen.

Vepsänjoentie 6:ssa ja 10:ssä sijaitsevat Puljonki Oy:lle vuokratut kiinteistöt myytiin kesällä 2023 Puljonki Oy:lle. Nunnanlahden koulu myytiin yksityishenkilölle syyskuussa. Lokakuussa hankittiin lisämaata ampumaradalle ympäristöluvan myötä. Ampumaradan haulien leviäminen pysyy nyt ampumaradan alueella. Maata ostettiin yksityiseltä maanomistajalta noin 3 hehtaaria ja valtion maata noin 1,3 hehtaaria. Vesihuoltolaitoksella korjattiin viisi vesiputkivuotoa vuoden loppuun mennessä.

Tavoitteiden toteutuminen 2023

Strateginen painopiste: Elinvoiman kehittämisen tukeminen		
Toiminnallinen tavoite	Mittari ja tavoitetaso	Vastuuyksikkö
Tarjolla olevat tontit vastaa- vat kysyntään	Seurataan tonttikyselyitä sekä sitä onko niihin mahdollisuus vastata tarpeiden mukaan	Maankäyttö
Toteutuma: Tonttiedusteluja ei ajanjakson aikana tullut. Tontteja tarjottiin Juuan kunnalle ostetta- vaksi.		
Energian säästö	Sähkön kulutus pienempi kuin edelli- sellä jaksolla	Rakennukset, tiet, yleiset alueet, vesihuoltolaitos
Toteutuma: Sähkön kulutus vuonna 2023 oli edellisvuoteen 2022 verrattuna noin 7 % pienempi.		
Rakennusten parempi käyttö- aste	Rakennusneliöiden määrä vähentyy viime vuoteen verrattuna, käyttö % kas- vaa viime vuoteen verrattuna	Rakennukset
Toteutuma: Vuoden 2023 aikana myytiin Vepsänjoentie 6:ssa ja 10:ssä sijaitsevat teollisuusrakennuk- set ja Nunnanlahden koulu. Kunnan omistamien rakennusten neliömäärä on pienentynyt noin 13 % vuoden 2022 lopun tilanteeseen verrattuna.		

Käyttötalouden toteutumisvertailu 2023

610 TEKINEN TOIMIALA

TOIMINTATUOTOT	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 1-12 / 2023	Poikkeama	Poikk-%	Tot-%	Ed. vuosi vast. ajank.	Muutos-%	Edellinen vuosi
306 MYYNTITUOTOT	2 923 108	0	2 923 108	2 892 167	-30 941	-1,06%	98,94%	4 315 285	-32,98%	4 315 285
320 MAKSUTUOTOT	0	0	0	242	242			2 345	-89,68%	2 345
330 TUET JA AVUSTUKSET	25 611	0	25 611	11 430	-14 181	-55,37%	44,63%	7 924	44,24%	7 924
350 MUUT TOIMINTATUOTOT	3 578 232	150 000	3 728 232	3 988 615	260 383	6,98%	106,98%	3 840 895	3,85%	3 840 895
YHTEENSÄ	6 526 951	150 000	6 676 951	6 892 453	215 503	3,23%	103,23%	8 166 449	-15,6%	8 166 449

TOIMINTAKULUT	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 1-12 / 2023	Poikkeama	Poikk-%	Tot-%	Ed. vuosi vast. ajank.	Muutos-%	Edellinen vuosi
400 PALKAT JA PALKKIOT	-1 438 202	0	-1 438 202	-1 387 044	51 158	3,56%	96,44%	-1 656 532	-16,27%	-1 656 532
401 HENKILÖSIVUKULUT	-391 006	0	-391 006	-368 700	22 306	5,7%	94,3%	-459 244	-19,72%	-459 244
430 PALVELUJEN OSTOT	-1 833 629	0	-1 833 629	-1 738 302	95 328	5,2%	94,8%	-2 332 110	-25,46%	-2 332 110
450 AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-1 864 771	0	-1 864 771	-1 495 170	369 601	19,82%	80,18%	-1 918 436	-22,06%	-1 918 436
470 AVUSTUKSET	0	0	0	-18	-18			0		0
482 MUUT TOIMINTAKULUT	-378 476	0	-378 476	-336 827	41 649	11,0%	89,0%	-520 749	-35,32%	-520 749
YHTEENSÄ	-5 906 084	0	-5 906 084	-5 326 061	580 024	9,82%	90,18%	-6 887 069	-22,67%	-6 887 069
TOIMINTAKATE	620 866	150 000	770 866	1 566 393	795 526	103,2%	203,2%	1 279 380	22,43%	1 279 380

Toimialueen merkittävimmät kulut muodostuivat henkilöstökuluista 1 755 743 € (TA 1 833 629 €), palveluiden ostoista 1 754 106 € (TA 1 833 629 €) sekä aineet, tarvikkeet ja tavarat 1 494 871 € (TA 1 864 771 €). Palveluiden ostoissa suurimmat kulut olivat toimisto- ja asiantuntijapalvelu 688 126 €. Aineet, tarvikkeet ja tavarat osiossa suurin kuluerä oli lämmitys 474 535 € sekä sähkö ja kaasu 393 356 €.

Vuoden aikana sähkön, polttoaineen ja rakennustarvikkeiden hinnat nousivat.

Myyntituottoihin oli budjetoitu vuodelle 2023 metsätuloja 120 232 € enemmän kuin toteutuma oli. Tehdyistä metsäkaupoista siirtyi hakkuita vuodelle 2024. Syynä tähän oli puun kysynnän laskeminen sahoilla rakennusalan laman vuoksi. Lisäksi muita ulkoisia tuottoja tuli enemmän kuin oli budjetoitu.

Teknisen hallinto

Toiminnan kuvaus

Hallinnon tulosityksikössä keskeiset tehtävät ovat toimialan johtaminen ja kehittäminen sekä hallinnollisista tehtävistä, kaavoituksesta ja maa-alueiden luovutuksista huolehtiminen. Toimialan johtaminen on pitkälti henkilöstöjohtamista, toiminnassa tarvittavien eri resurssien ohjaamista tarkoituksenmukaisesti ja asioiden valmistelua päätöksentekoa varten.

Alla on taulukoituna kunnan omistuksessa olevia vapaita tontteja/rakennuspaikkoja.

	Tunnusluvut	TP2021	TP2022	TP2023
	Suoritteet			
	Vapaat tontit ja rakennuspaikat:			
	Asemakaava-alue	40	47	47
	Hamarala	9	9	9
	Kokkolahti	3	3	3
	Rauanjärvi	12	12	12
	Muu haja-asutusalue	8	7	7

Puhtaus- ja ruokapalvelut

Toiminnan kuvaus

Puhtaus- ja ruokapalvelut tuottivat ruokapalvelut kouluille (myös henkilöstöllä oli ruokailumahdollisuus) ja päiväkodeille.

Puhtaus- ja ruokapalveluissa toimintaa on muokattu muutostarpeiden mukaan. Palveluyksikön merkittävimmät toimintatulojen ja -kulujen erät ovat:

- myyntitulot 1 237 000 euroa
- henkilöstömenot 705 000 euroa
- elintarvikkeet 230 000 euroa
- ateriakuljetukset 26 000 euroa

Myyntituotot ylittivät talousarvion ollen 1 236 850 (TA 1 170 785 €). Toimintakulut puolestaan alittuivat 293 605 € talousarviosta.

6100 HALLINTO- JA TUKIPALVELUT										
TOIMINTATUOTOT										
	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 1-12 / 2023	Poikkeama	Poikk-%	Tot-%	Ed. vuosi vast. ajank.	Muutos-%	Edellinen vuosi
306 MYYNTITUOTOT	1 344 326	0	1 344 326	1 446 801	102 475	7,62%	107,62%	2 327 923	-37,85%	2 327 923
320 MAKSUTUOTOT	0	0	0	0	0			2 103	-100,0%	2 103
330 TUET JA AVUSTUKSET	2 676	0	2 676	11 107	8 431	315,07%	415,07%	7 780	42,76%	7 780
350 MUUT TOIMINTATUOTOT	55 454	0	55 454	200 861	145 407	262,21%	362,21%	72 164	178,34%	72 164
YHTEENSÄ	1 402 456	0	1 402 456	1 658 769	256 314	18,28%	118,28%	2 409 970	-31,17%	2 409 970
TOIMINTAKULUT										
	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 1-12 / 2023	Poikkeama	Poikk-%	Tot-%	Ed. vuosi vast. ajank.	Muutos-%	Edellinen vuosi
400 PALKAT JA PALKKIOT	-702 704	0	-702 704	-685 841	16 863	2,4%	97,6%	-946 520	-27,54%	-946 520
401 HENKILÖSIVUKULUT	-195 363	0	-195 363	-185 329	10 034	5,14%	94,86%	-268 655	-31,02%	-268 655
430 PALVELUJEN OSTOT	-331 469	0	-331 469	-291 263	40 207	12,13%	87,87%	-855 670	-65,96%	-855 670
450 AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-451 488	0	-451 488	-269 550	181 938	40,3%	59,7%	-512 335	-47,39%	-512 335
470 AVUSTUKSET	0	0	0	-18	-18			0		0
482 MUUT TOIMINTAKULUT	-119 423	0	-119 423	-65 687	53 736	45,0%	55,0%	-70 038	-6,21%	-70 038
YHTEENSÄ	-1 800 447	0	-1 800 447	-1 497 689	302 759	16,82%	83,18%	-2 653 218	-43,55%	-2 653 218
TOIMINTAKATE	-397 992	0	-397 992	161 080	559 072	140,47%	-40,47%	-243 248	-166,22%	-243 248

Liikenneväylät ja yleiset alueet

Toiminnan kuvaus

Vastuualueen toimintaan kuuluu kunnan ylläpitämien liikenneväylien, torien, puistojen, satamien, ulkoliikuntapaikkojen ja muiden yleisten alueiden hoito-, kunnossapito-, suunnittelu- ja rakentamistyöt.

Liikenneväylät ja yleiset alueet, toiminnan laajuus:

Kadut	21 km
Kevyen liikenteen väylät	4 km
Puistot	8 ha
Venerannat	Retulahti
Ulkoliikuntapaikat	Ladut (n. 33 km) jääkiekkokaukalo, Tulikiviareena, monitoimiareena, urheilukentät, lähiliikuntapaikka, ulkoilureitit, uimaranat ja taukopaikat

Latujen ylläpito nykyisellä laatutasolla vaati viikolla ja viikonloppuisin liikuntapaikkojen hoitajan lisäksi yhden määräaikaisen työpanoksen.

Suurin yksittäinen investointi oli uuden kuorma-auton hankinta.

6300 LIIKENNEVÄYLÄT JA YL. ALUEET										
TOIMINTATUOTOT										
	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 1-12 / 2023	Poikkeama	Poikk-%	Tot-%	Ed. vuosi vast. ajank.	Muutos-%	Edellinen vuosi
306 MYYNTITUOTOT	0	0	0	1 188	1 188			13 781	-91,38%	13 781
320 MAKSUTUOTOT	0	0	0	242	242			242	0,0%	242
350 MUUT TOIMINTATUOTOT	214 937	0	214 937	218 240	3 303	1,54%	101,54%	223 724	-2,45%	223 724
YHTEENSÄ	214 937	0	214 937	219 670	4 733	2,2%	102,2%	237 747	-7,6%	237 747
TOIMINTAKULUT										
	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 1-12 / 2023	Poikkeama	Poikk-%	Tot-%	Ed. vuosi vast. ajank.	Muutos-%	Edellinen vuosi
400 PALKAT JA PALKKIOT	-109 981	0	-109 981	-103 778	6 203	5,64%	94,36%	-132 643	-21,76%	-132 643
401 HENKILÖSIVUKULUT	-28 570	0	-28 570	-26 694	1 876	6,57%	93,43%	-32 980	-19,06%	-32 980
430 PALVELUJEN OSTOT	-325 833	0	-325 833	-293 577	32 256	9,9%	90,1%	-262 947	11,65%	-262 947
450 AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-86 999	0	-86 999	-84 761	2 238	2,57%	97,43%	-77 898	8,81%	-77 898
482 MUUT TOIMINTAKULUT	-1 109	0	-1 109	-2 080	-971	-87,55%	187,55%	-4 617	-54,95%	-4 617
YHTEENSÄ	-552 492	0	-552 492	-510 890	41 602	7,53%	92,47%	-511 085	-0,04%	-511 085
TOIMINTAKATE	-337 555	0	-337 555	-291 220	46 335	13,73%	86,27%	-273 337	6,54%	-273 337

Kiinteistötoimi

Toiminnan kuvaus

Kiinteistötoimi vastaa kunnan omistamien toimi-, liike- ja teollisuustilojen ja asuinrakennusten sekä soveltuvin osin asunto- ja kiinteistöosakeyhtiöissä kunnan omistamien tai hallinnassa olevien huoneistojen ylläpitoon liittyvistä käyttö-, hoito- ja kunnossapitotehtävistä samoin kuin rakennuksiin kohdistuvien peruskorjaus-, laajennus- tai uudisrakennushankkeiden rakennuttamistehtävistä sekä konekeskustoiminnoista teknisten palvelujen tukitoimintoina.

Isoimpia projekteja olivat koulukeskuksen piha-alueen vaihe 2 ja kunnantalon piha-alueen asfaltointi, kunnantalon aulan ja kahvion pintaremontointi, valtuustosalin video- ja äänentoiston parantaminen, sekä kuntosalin laajennus ja sisäämpumaradan saneeraus.

Kunnan omistamia rakennuksia oli vuoden 2023 lopussa 29 kpl. Kerrosalaltaan rakennukset ovat yhteensä noin 38 400 m². Osakehuoneistoja kunnalla oli 43 kpl. Kerrosalaltaan osakehuoneistot ovat yhteensä noin 2820 m².

Kiinteistökaupat tehtiin Nunnanlahden koulusta ja Puljongin vuokralla olleista kiinteistöistä, Vepsänjoentie 6 ja 10.

Kunnan omistamien rakennuksien pinta-alasta on omassa käytössä noin 62 %, hyvinvointialueelle ja pelastuslaitokselle on vuokrattuna noin 29 %, yrityksille tai yrittäjille noin 9 %.

Rakennuksien rakentamis- ja kunnossapitokustannukset alittivat talousarvion 11,8 % eli 23 000 euroa. Koneiden, kalusteiden ja laitteiden kunnossapito alittui 43 % eli 57 000 €. Lämmityskustannukset alittuivat 6 % eli 29 000 eurolla ja sähkökustannukset 22,5 % eli 113 000 eurolla talousarviossa ennakoidusta.

Muiden rakennusten vuokratulot ylittyivät 3 % talousarviosta ollen 2 293 873 € ja asuntojen vuokrat 66 %, 250 818 eurolla.

6400 KIIENTEISTÖTOIMI TOIMINTATUOTOT

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 1-12 / 2023	Poikkeama	Poikk-%	Tot-%	Ed. vuosi vast. ajank.	Muutos-%	Edellinen vuosi
306 MYYNTITUOTOT	267 507	0	267 507	247 803	-19 704	-7,37%	92,63%	264 387	-6,27%	264 387
330 TUET JA AVUSTUKSET	22 756	0	22 756	178	-22 578	-99,22%	0,78%	24	651,04%	24
350 MUUT TOIMINTATUOTOT	3 305 367	150 000	3 455 367	3 903 438	448 071	12,97%	112,97%	3 542 595	10,19%	3 542 595
YHTEENSÄ	3 595 630	150 000	3 745 630	4 151 418	405 788	10,83%	110,83%	3 807 006	9,05%	3 807 006

TOIMINTAKULUT

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 1-12 / 2023	Poikkeama	Poikk-%	Tot-%	Ed. vuosi vast. ajank.	Muutos-%	Edellinen vuosi
400 PALKAT JA PALKKIOT	-414 184	0	-414 184	-377 199	36 985	8,93%	91,07%	-355 888	5,99%	-355 888
401 HENKILÖSIVUKULUT	-115 413	0	-115 413	-105 016	10 397	9,01%	90,99%	-105 056	-0,04%	-105 056
430 PALVELUJEN OSTOT	-737 804	0	-737 804	-751 930	-14 126	-1,91%	101,91%	-662 998	13,41%	-662 998
450 AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-1 099 995	0	-1 099 995	-980 328	119 668	10,88%	89,12%	-1 105 318	-11,31%	-1 105 318
482 MUUT TOIMINTAKULUT	-242 860	0	-242 860	-198 373	44 487	18,32%	81,68%	-422 984	-53,1%	-422 984
YHTEENSÄ	-2 610 256	0	-2 610 256	-2 412 846	197 410	7,56%	92,44%	-2 652 243	-9,03%	-2 652 243

TOIMINTAKATE	985 374	150 000	1 135 374	1 738 572	603 197	53,13%	153,13%	1 154 763	50,56%	1 154 763
--------------	---------	---------	-----------	-----------	---------	--------	---------	-----------	--------	-----------

Metsätilat

Toiminnan kuvaus

Tehtävänä on hoitaa kunnan metsätiloja ja -omaisuutta tuottavasti metsäsuunnitelman hakkuu- ja hoitoesitysten pohjalta huomioiden kunnan rakentamisen, matkailun, monikäytön ja ympäristön kestävyys tarpeet. Metsätalouden pitkäjänteisyyden vuoksi toiminnan tavoitteet on määritelty metsäsuunnitelmassa. Keskeisiä näistä ovat metsänkasvun (18 000 m³/v) ja puustopääoman (n. 490 000 m³) turvaaminen, hakkuiden oikea-aikainen ja rakenteellinen (harvennukset/uudistukset yht. n. 12 000 m³/v) toteuttaminen, hoitotöiden suuntaaminen ja luontokohteiden (lähes 250 kpl) huomioiminen. Metsätiloille asetetaan tavoitteet metsäsuunnitelman 2014–2023 perusteella. Uusi metsäsuunnitelma tulee laatia 2024–2033.

Metsänhoitotöitä tehtiin oman metsurin voimin. Taimikonhoitotöitä oli tekemässä kolme henkilöä. Lisäksi MHY teki muokkaus- ja istutustöitä sopimuksen mukaan.

6500 METSÄTILAT TOIMINTATUOTOT	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten j. 1-12 / 2023	Toteutuma 1-12 / 2023	Poikkeama	Poikk-%	Tot-%	Ed. vuosi vast. ajank.	Muutos-%	Edellinen vuosi
306 MYYNITUOTOT	501 176	0	501 176	379 988	-121 188	-24,18%	75,82%	811 334	-53,17%	811 334
350 MUUT TOIMINTATUOTOT	2 474	0	2 474	27 555	25 081	1 013,77%	1 113,77%	2 388	1 053,92%	2 388
YHTEENSÄ	503 650	0	503 650	407 543	-96 107	-19,08%	80,92%	813 722	-49,92%	813 722
TOIMINTAKULUT	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten j. 1-12 / 2023	Toteutuma 1-12 / 2023	Poikkeama	Poikk-%	Tot-%	Ed. vuosi vast. ajank.	Muutos-%	Edellinen vuosi
400 PALKAT JA PALKKIOT	-63 808	0	-63 808	-60 888	2 920	4,58%	95,42%	-61 682	-1,29%	-61 682
401 HENKILÖSIVUKULUT	-17 894	0	-17 894	-17 097	797	4,45%	95,55%	-17 307	-1,21%	-17 307
430 PALVELUJEN OSTOT	-96 898	0	-96 898	-93 940	2 958	3,05%	96,95%	-211 760	-55,64%	-211 760
450 AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-8 668	0	-8 668	-1 656	7 012	80,9%	19,1%	-3 770	-56,08%	-3 770
482 MUUT TOIMINTAKULUT	-7 780	0	-7 780	-12 764	-4 984	-64,07%	164,07%	-7 453	71,26%	-7 453
YHTEENSÄ	-195 048	0	-195 048	-186 345	8 703	4,46%	95,54%	-301 972	-38,29%	-301 972
TOIMINTAKATE	308 602	0	308 602	221 197	-87 404	-28,32%	71,68%	511 750	-56,78%	511 750

Vesihuoltolaitos

Toiminnan kuvaus

Vesihuoltolaitos tuottaa oman toiminta-alueensa ja Nunnanlahden vesiosuuskunnan toiminta-alueen asiakkaille laadullisesti määräykset täyttävää talousvettä sekä huolehtii yhdyskuntajätevesien ja sakokaivolietteidensä puhdistamisesta. Lisäksi laitos huolehtii esimerkiksi elintarviketeollisuuden tarvitsemista vesihuollon palveluista erillisten toimitussopimusten mukaisesti. Vesihuoltolaitos toimii kunnan kirjanpidollisena taseyksikönä, joten sille määritetään talousarvion laadinnassa tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja investointisuunnitelma.

Vesihuoltolaitos taseyksikön erillistilinpäätös on esitetty tilinpäätöksen kappaleessa 8. Eriytetyt tilinpäätökset.

Vuoden laskutettu vesimäärä on noin 161 694 m³ ja laskutettu jätevesimäärä on noin 135 924 m³. Käsiteltyä sako- ja umpikaivolietettä on vuosittain noin 6 000 m³. Talous- ja jäteveden käyttömaksut ja umpi- ja sakokaivolietteen käsittelymaksut tarkistetaan ja määritellään vuosittain.

6510 VESIHUOLTOLAITOS										
TOIMINTATUOTOT										
	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 1-12 / 2023	Poikkeama	Poikk-%	Tot-%	Ed. vuosi vast. ajank.	Muutos-%	Edellinen vuosi
306 MYYNTITUOTOT	810 099	0	810 099	835 575	25 476	3,14%	103,14%	897 859	-6,94%	897 859
330 TUET JA AVUSTUKSET	179	0	179	145	-34	-19,13%	80,87%	120	20,39%	120
350 MUUT TOIMINTATUOTOT	0	0	0	40	40			24	66,68%	24
YHTEENSÄ	810 278	0	810 278	835 760	25 482	3,14%	103,14%	898 004	-6,93%	898 004
TOIMINTAKULUT										
	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 1-12 / 2023	Poikkeama	Poikk-%	Tot-%	Ed. vuosi vast. ajank.	Muutos-%	Edellinen vuosi
400 PALKAT JA PALKKIOT	-147 525	0	-147 525	-159 337	-11 812	-8,01%	108,01%	-159 800	-0,29%	-159 800
401 HENKILÖSIVUKULUT	-33 766	0	-33 766	-34 563	-797	-2,36%	102,36%	-35 246	-1,94%	-35 246
430 PALVELUJEN OSTOT	-341 625	0	-341 625	-323 396	18 229	5,34%	94,66%	-338 734	-4,53%	-338 734
450 AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-217 621	0	-217 621	-158 577	59 044	27,13%	72,87%	-219 115	-27,63%	-219 115
482 MUUT TOIMINTAKULUT	-7 304	0	-7 304	-4 196	3 108	42,56%	57,44%	-15 656	-73,2%	-15 656
YHTEENSÄ	-747 841	0	-747 841	-680 068	67 773	9,06%	90,94%	-768 551	-11,51%	-768 551
TOIMINTAKATE	62 437	0	62 437	155 691	93 255	149,36%	249,36%	129 453	20,27%	129 453

Kuntarakenne palvelualue, tuloslaskelma (ulkoiset ja sisäiset erät)

610 KUNTARAKENNEPALVELUALUE								
YHTEENSÄ								
	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma 1-12 / 2023	Poikkeama	Poikk-%	Tot-%	
TOIMINTATUOTOT								
MYYNTITUOTOT	2 923 108	0	2 923 108	2 911 354	-11 754	-0,4%	99,6%	
MAKSUTUOTOT	0	0	0	242	242			
TUET JA AVUSTUKSET	25 611	0	25 611	11 430	-14 181	-55,37%	44,63%	
MUUT TOIMINTATUOTOT	3 578 232	150 000	3 728 232	4 350 134	621 902	16,68%	116,68%	
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	6 526 951	150 000	6 676 951	7 273 159	596 209	8,93%	108,93%	
TOIMINTAKULUT								
HENKILÖSTÖKULUT	-1 829 208	0	-1 829 208	-1 755 743	73 465	4,02%	95,98%	
PALVELUJEN OSTOT	-1 833 629	0	-1 833 629	-1 754 106	79 524	4,34%	95,66%	
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-1 864 771	0	-1 864 771	-1 494 871	369 900	19,84%	80,16%	
AVUSTUKSET	0	0	0	-18	-18			
MUUT TOIMINTAKULUT	-378 476	0	-378 476	-283 100	95 376	25,2%	74,8%	
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-5 906 084	0	-5 906 084	-5 287 839	618 246	10,47%	89,53%	
TOIMINTAKATE	620 866	150 000	770 866	1 985 321	1 214 454	157,54%	257,54%	
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT								
MUUT RAHOITUSKULUT	-34 562	0	-34 562	-34 562	-0	0,0%	100,0%	
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT YHTEENSÄ	-34 562	0	-34 562	-34 562	-0	0,0%	100,0%	
VUOSIKATE	586 304	150 000	736 304	1 950 759	1 214 454	164,94%	264,94%	
POISTOT JA ARVONALENTUMISET								
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-1 798 570	0	-1 798 570	-1 787 031	11 539	0,64%	99,36%	
POISTOT JA ARVONALENTUMISET YHTEENSÄ	-1 798 570	0	-1 798 570	-1 787 031	11 539	0,64%	99,36%	
TILIKAUDEN TULOS	-1 212 266	150 000	-1 062 266	163 727	1 225 993	115,41%	-15,41%	
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-1 212 266	150 000	-1 062 266	163 727	1 225 993	115,41%	-15,41%	

5.1.3 Hyvinvointilautakunta

Hyvinvoinnin palvelualue

Hyvinvointilautakunnan kokoonpano

Vepsäläinen Jarmo	Puheenjohtaja	hvj	Agonen Elina
Pitkänen Tiina	varapuheenjohtaja	hvj	Kallinen Katri
Flogny Darja	jäsen	hvj	Saarelainen Juha
Hyykky Jari	jäsen	hvj	Kähkölä Hanna
Korhonen Mirva	jäsen	hvj	Vartiainen Tapio
Miettinen Jari	jäsen	hvj	Hiltunen Senja
Nenonen Reetta	jäsen	hvj	Båge Tommi
Pakarinen Sami	jäsen	hvj	Parkkonen Heli
Pehkonen Annika	jäsen	hvj	Ryynänen Leo

Tilivelvolliset viranhaltijat

Gröhn Jenna	varhaiskasvatuspäällikkö
Hyttinen Mari	vt. perusopetuksen rehtori 1.1.-4.6.2023
Jäppinen Aki	vs. sivistysjohtaja-rehtori 6.2.-31.7.2023
Nevalainen Virpi	perusopetuksen rehtori 5.6.-31.7.2023 ja 1.10.-31.12.2023
Nevalainen Virpi K.	hyvinvointijohtaja 18.9.2023 alkaen
Niskanen Anne	hyvinvointipäällikkö 1.8.2023 alkaen
Leinonen Joonas	sivistysjohtaja-rehtori 1.1.-5.2.2023
Leinonen Joonas	vs. hyvinvointijohtaja 1.8.-17.9.2023
Leinonen Joonas	lukion ja kansalaisopiston rehtori 1.8.2023 alkaen
Moilanen Irma	vs. perusopetuksen rehtori 1.8.-30.9.2023
Ruokolainen Marja	vt. kulttuuri- ja vapaa-aikajohtaja 1.1.-31.7.2023

Hyvinvoinnin toimialan toimintakertomus 2023

Hyvinvoinnin toimiala

Hyvinvoinnin toimialueen organisaatorakennetta on muutettu 1.8.2023 alkaen voimaan tulleen uuden hallintosäännön myötä. Toimialue muuttui Hyvinvointipalvelujen palvelualueeksi ja palvelualueetta johtaa hyvinvointijohtaja. Palvelualue jakaantui seitsemään vastuualueeseen; hallintopalvelut, varhaiskasvatus, kirjasto- ja kulttuuripalvelut, esi- ja perusopetus, lukiokoulutus, kansalaisopisto ja liikunta- ja nuorisopalvelut. Vastuualueiden toiminnasta ja taloudesta vastaavat vastuualuepäälliköt.

Hyvinvoinnin toimialan talousarvio on toteutunut lähes suunnitellusti. Toimintakatteen alijäämään vaikutti suurelta osin kunnan sisäisten vuokrien uudelleen jakaantuminen, joka tuli tietoon vasta tilinpäätöstä tehdessä. Ilman tätä uudelleenjakoa hyvinvointipalvelujen toimialan tilinpäätös olisi ollut talousarviosuunnitelun mukainen.

Avustuksiin oli käytettävissä vähemmän määrärahoja kuin aikaisempina vuosina, joten myönnettävien toiminta- ja kohdeavustusten määrä pieneni.

Varhaiskasvatukseen osallistujamäärät ja toiminnan laajuus on säilynyt lähes edellisen vuoden tasolla. Toiminnalle asetetut tavoitteet on saavutettu. Perusopetuksen ja lukiokoulutuksen päättävät ovat valmistuneet tavoitteiden mukaisesti.

Nuorisopalveluissa toiminta on jatkunut kutakuinkin entisellä laajuudellaan nuorisotyöntekijän vaihdoksesta huolimatta. Kävijämäärät ovat pysyneet samalla tasolla. Aukiolopäivinä nuorisotilalla on käynyt keskimäärin 10–40 nuorta päivässä, perjantaisin kävijämäärät ovat korkeimmillaan ja perjantaisin kävijöitä on yleensä eniten. Etsivässä nuorisotyössä kohderyhmän nuoret on tavoitettu suunnitelman mukaan.

Liikuntapalveluiden toiminta on ollut vuoden aikana aktiivista. Henkilöstöresurssit ovat mahdollistaneet kehittämis- ja kokeilutoimintaa. Liikuntapalvelut ovat olleet mukana järjestämässä erilaisia tapahtumia järjestöjen kanssa. Liikuntapalveluissa on toteutettu perinteisesti yksilöllistä liikuntaneuvontaa sekä kesäaikainen lasten uimakoulu ja sirkusleiri. Liikuntapalveluissa toteuttiin uutena toimintana ryhmämuotoista liikuntaneuvontaa sekä tiivistettiin sote-yhteistyötä.

Kirjaston kävijämäärät kasvoivat 13 % verrattuna edelliseen vuoteen. Merkittävää on, että pitkstä aikaa myös lainaajien määrä kasvoi. Kirjaston järjestämien tapahtumien määrä lähes kaksinkertaistui. Vaikka kokonaislainaus pieneni, kasvoi kirjojen lainaus melkein neljä prosenttia. Myös e-aineistojen lainausmäärät kasvoivat. Kansalaisopiston lukuvuoden 2023–2024 kurssit ja uusi opinto-opas suunniteltiin ja toteutettiin kevään ja kesän aikana. Kansalaisopiston osallistujamäärät ja toiminnan laajuus ovat säilyneet edellisen vuoden tasolla. Lukuvuoden teemana oli Ilo.

Käyttötalouden toteutumisvertailu tammi-joulukuun 2023

410 HYVINVOINNIN TOIMIALA										
TOIMINTATUOTOT	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 1-12 / 2023	Poikkeama	Poikk-%	Tot-%	Ed. vuosi vast. ajank.	Muutos-%	Edellinen vuosi
306 MYYNTITUOTOT	312 445	0	312 445	293 928	-18 517	-5,93%	94,07%	299 207	-1,76%	299 207
320 MAKSUTUOTOT	215 009	0	215 009	162 805	-52 204	-24,28%	75,72%	211 965	-23,19%	211 965
330 TUET JA AVUSTUKSET	336 312	0	336 312	228 607	-107 705	-32,03%	67,97%	347 276	-34,17%	347 276
350 MUUT TOIMINTATUOTOT	8 835	0	8 835	7 909	-926	-10,48%	89,52%	8 349	-5,27%	8 349
YHTEENSÄ	872 601	0	872 601	693 250	-179 351	-20,55%	79,45%	866 797	-20,02%	866 797

410 HYVINVOINNIN TOIMIALA										
TOIMINTAKULUT	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 1-12 / 2023	Poikkeama	Poikk-%	Tot-%	Ed. vuosi vast. ajank.	Muutos-%	Edellinen vuosi
400 PALKAT JA PALKKIOT	-4 178 097	0	-4 178 097	-4 159 358	18 739	0,45%	99,55%	-4 057 818	2,5%	-4 057 818
401 HENKILÖSIVUKULUT	-1 007 237	0	-1 007 237	-968 010	39 227	3,89%	96,11%	-980 143	-1,24%	-980 143
430 PALVELUJEN OSTOT	-3 101 177	0	-3 101 177	-3 101 916	-739	-0,02%	100,02%	-2 640 483	17,48%	-2 640 483
450 AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-356 372	0	-356 372	-237 914	118 458	33,24%	66,76%	-299 441	-20,55%	-299 441
470 AVUSTUKSET	-163 044	0	-163 044	-122 703	40 341	24,74%	75,26%	-165 253	-25,75%	-165 253
482 MUUT TOIMINTAKULUT	-986 865	0	-986 865	-1 376 683	-389 818	-39,5%	139,5%	-1 236 758	11,31%	-1 236 758
YHTEENSÄ	-9 792 792	0	-9 792 792	-9 966 584	-173 792	-1,77%	101,77%	-9 379 895	6,25%	-9 379 895
TOIMINTAKATE	-8 920 191	0	-8 920 191	-9 273 334	-353 143	-3,96%	103,96%	-8 513 098	8,93%	-8 513 098

Tavoitteiden toteutuminen

Strateginen painopiste: Hyvinvoinnin edistäminen		
Toiminnallinen tavoite	Mittari ja tavoitetaso	Vastuuyksikkö
Nuorisopalvelut tavoittavat kunnan kohderyhmän 12–29-ikäisiä nuoria mahdollisimman laajasti.	Nuokkarin kävijätilastot, etsivän nuorisotyön tilastot ja nuorisovaltuuston palaute.	Nuorisopalvelut
<p>Toteutuma: Nuorisotila on ollut avoinna pääsääntöisesti normaalisti kolmena päivän viikossa. Kävijöiden määrä on vaihdellut kymmenestä nuoresta useampaan kymmeneen nuoreen, perjantai on ollut usein vilkkaain päivä. Nuorille on järjestetty mm. leipomishetkiä ja erilaisia pienempiä aktiviteetteja nuorisotilan aukioloaikojen puitteissa. Etsivälle nuorisotyöntekijälle tuli vuoden 2023 aikana yhteensä 42 yhteydenottoa, näistä kuutta nuorta ei ole tavoitettu, mutta tavoittamisyritykset jatkuvat. Koulunuorisotyön kohderyhmänä olivat pääsääntöisesti 5.–9. luokan oppilaat, mutta erilaisten teema- ja tapahtumapäivien aikana tavoitettiin myös nuoremmat oppilaat sekä lukiolaiset. Koulunuorisotyö keskittyi yksilötyöhön, oppilaiden tukemiseen koulupäivien aikana ja oli mukana tukioppilas- ja oppilaskuntatoiminnassa. Koulunuorisotyöntekijä järjesti oppilaille arvioinnista vapaan tilan, jossa viettää aikaa välitunneilla sekä toimi turvallisena aikuisena koululla. Loma-ajat työntekijä oli nuorisopalveluiden mukana leireillä ja nuokkarilla.</p>		
<p>Tulevat toimenpiteet: Alkuvuoden 2024 aikana tarkastellaan nuorisotilatoiminnan aukioloaikoja sekä yleistä toimintaa ja tavoitteita. Nuorisotilan aukiolotunteja on tarkoitus lisätä erilaisten kokeiluiden kautta (esim. Säännöllisesti toteutettavat 5–6. -luokkalaisten nuokkarit). Tavoitteena on tarjota myös enemmän erilaisia teemahetkiä sekä liikunnallista toimintaa nuorisotilan aukioloaikojen yhteydessä. Helmikuussa nuorisopalvelut ovat mukana EPT-teemoissa ilmiökahvilan ja vanhempainillan myötä. Koulunuorisotyön toiminta jatkuu pääsääntöisesti samanlaisena jatkossakin, toimintaan ei ole tulossa isoja muutoksia koulun osalta. Etsivän nuorisotyöntekijän palkkakustannuksiin on haettu valtion avustusta. Etsivän nuorisotyön valtionavustuksiin tulee todennäköisesti muutoksia hankekaudelle 09/2024–08/2025.</p>		
Järjestöyhteistyö	Avustusten jakaminen kokonaisuudessaan.	Hallinto- ja tukipalvelut
<p>Toteutuma: Toiminta-avustusten jakaminen painottui alkuvuoteen. Kohdeavustuksia jaettiin pitkin vuotta, mutta määrärahat olivat lopussa jo alkusyksystä. Avustusten jakamisen periaatteet vuodelle 2024 päivitettiin. Järjestöiltä järjestettiin 14.11.2023.</p>		
<p>Tulevat toimenpiteet: Yhdistysilta toteutetaan 19.3.2024. Tulevan vuoden aikana julkaistaan kunta-järjestöyhteistyön asiakirja. Hyvinvointipalvelut osallistuvat toteutettavalle kyläkerrokselle.</p>		
Liikuntapalvelut tukevat kuntalaisten hyvinvointia laajalaisesti	Tapahtumien/osallistujien määrä. Pyritään säilyttämään talousarviovuoden 2022 toteutuman taso.	Liikuntapalvelut
<p>Toteutuma: Juuan kunnan liikuntasuunnitelma 2023–2026 valmistui keväällä. Yhteistyö järjestöjen ja liikuntaseurojen kanssa oli aktiivista. Keväällä toteutettiin unelmien liikuntapäivä ja miljoona roskapussia keräys. Ikäihmisten iloiseen iltapäivään kesäkuussa osallistui yli 80 henkilöä. Kesänaikana järjestettiin kaikille avoimia jumppia yhteistyössä Kohtaamispaikka Ellinkulman kanssa. Perinteisesti lasten uimakoulu ja liikuntaneuvonta (sisältäen elintapaohjauksen) tavoitti hyvin kuntalaisia. Liikuntaneuvonnan ja soten yhteistyötä on tiivistetty. Kuntosalin laajennus valmistui keväällä ja juoksusuoran pinnoitus syksyllä. Loppusyksy liikuntapalveluissa oli hiljaisempaa vähäisten henkilökuntaresurssien vuoksi.</p>		

Tulevat toimenpiteet: Vuoden 2024 aikana on tarkoitus kohdentaa toimenpiteitä erityisesti erityisryhmille tarjottavien liikunta- muotojen kehittämiseen. Vuoden 2024 aikana pyritään luomaan rakenteet nuorten liikuntaneuvonnalle sekä lisätä nuorten liikunnallisen toiminnan tarjontaa mm. Nuorisotilatoiminnassa.		
Strateginen painopiste: Korkeatasoiset sivistyspalvelut ja jatkuva oppiminen		
Toiminnallinen tavoite	Mittari ja tavoitetaso	Vastuuyksikkö
Varhaiskasvatusta on tarjolla kaikille alle kouluikäisille lapsille ja paikat ovat tehokkaassa käytössä	Monipuolinen varhaiskasvatustarjonta, paikkojen tarjontamäärä ja tehokas täytäste	Varhaiskasvatuspalvelut
Toteutuma: Varhaiskasvatuspaikat ovat olleet tehokkaassa käytössä; 84/94. Varhaiskasvatusta on tarjottu kahdessa päiväkodissa kirkonkylällä, Ahmovaaran ryhmäperhepäiväkodissa ja yhden perhepäivähoitajan kotona sivukylällä.		
Huoltajien ja varhaiskasvatuksen yhteistyö lapsikohtaisessa varhaiskasvatussuunnitelmassa	Lapsikohtaiset varhaiskasvatussuunnitelmat laaditaan/päivitetään toimintakausittain huoltajayhteistyössä. Huoltajatapaamisten toteutuminen ja laadinta/päivitys kaikkien lasten kohdalla.	Varhaiskasvatuspalvelut
Toteutuma: Lasten varhaiskasvatussuunnitelmat on laadittu aikataulussa.		
Perusopetuksen ja lukion suorittaminen	Perusopetuksen ja lukion päättää 100 % oppilaista ja opiskelijoista	Koulutuspalvelut
Toteutuma: Peruskoulussa edettiin opetussuunnitelman mukaisesti ja tavoite, että kaikki peruskoulussa yhdeksännellä luokalla olevat saavat päättötodistuksen, on toteutunut keväällä. Lukion opiskelijoista ovat kaikki valmistuneet keväällä ja syksyllä suunnitelman mukaisesti.		
Kodin ja koulun yhteistyö esi- ja perusopetuksessa	Esi- ja perusopetuksessa huoltajat osallistuvat 100 % oppilaiden huoltaja-/oppimis-/ohjauskeskusteluihin.	Koulutuspalvelut
Toteutuma: Huoltajat ovat osallistuneet kiittävästi oppilaiden huoltaja-/oppimis-/ohjauskeskusteluihin.		
Jatkuva oppiminen mahdollistuu kansalaisopiston ja kirjaston palveluja käyttäen	Opiskelija- ja asiakasmäärät ja palvelujen käyttö. Pyritään säilyttämään talousarviovuoden 2022 toteutuman taso.	Kirjasto- ja kulttuuripalvelut, kansalaisopisto
Toteutuma: Kirjaston palvelujen käyttö toteutui tavoitetta paremmin. Kasvua on sekä asiakasmäärässä, että kirjojen lainauksessa. Kulttuuritilaisuuksia on toteutunut edellistä vuotta enemmän, yhteensä 65 kpl. Kansalaisopiston kurssien ja opiskelijoiden määrä on hieman noussut edellisestä lukuvuodesta. Lähes kaikki kurssit toteutettiin kuitenkin suunnitelman mukaan ja 20 euron opintoseteleitä jaettiin syyslukukauden aikana senioreille yhteensä 105 kpl.		
Tulevat toimenpiteet: Kansalaisopiston lukuvuoden 2024–2025 taloutta ja toimintaa lähdetään suunnittelemaan rinnan käynnistyvän kevätlukukauden kanssa. Uuden lukuvuoden toteutussuunnitelmat ja toiminnan raami valmistellaan hyvinvointilautakuntaan huhtikuuksi.		

4000 Hallinto- ja tukipalvelut

Hyvinvoinnin hallintopalvelut (tulosityksikkö)

Hyvinvointipalvelujen yhteiset hallintopalvelut sisältävät luottamushenkilötoiminnan hyvinvointilautakunnassa sekä palvelualueen hallinto- ja toimistopalvelut. Myös kunnan jakamat hyvinvoinnin avustukset kuuluvat tälle alueelle.

Hyvinvointipalvelujen organisaatorakenne perustui kahden toimialajohtajan malliin 31.7.2023 asti. 1.8.2023 alkaen vastualueet yhdistyivät yhdeksi palvelualueeksi ja yhden johtajan malliin. Tilinpäätös on tehty vanhan jaottelun ja tehdyn talousarvion 2023 mukaisesti.

4000 HALLINTO- JA TUKIPALVELUT TOIMINTATUOTOT	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 1-12 / 2023	Poikkeama	Poikk-%	Tot-%	Ed. vuosi vast. ajank.	Muutos-%	Edellinen vuosi
306 MYYNITUOTOT	202 616	0	202 616	183 382	-19 234	-9,49%	90,51%	183 892	-0,28%	183 892
330 TUET JA AVUSTUKSET	111	0	111	1 479	1 368	1 232,05%	1 332,05%	505	192,53%	505
YHTEENSÄ	202 727	0	202 727	184 861	-17 866	-8,81%	91,19%	184 398	0,25%	184 398

4000 HALLINTO- JA TUKIPALVELUT TOIMINTAKULUT	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 1-12 / 2023	Poikkeama	Poikk-%	Tot-%	Ed. vuosi vast. ajank.	Muutos-%	Edellinen vuosi
400 PALKAT JA PALKKIOT	-127 901	0	-127 901	-115 936	11 965	9,36%	90,64%	-118 871	-2,47%	-118 871
401 HENKILÖSIVUKULUT	-33 413	0	-33 413	-29 102	4 311	12,9%	87,1%	-31 193	-6,7%	-31 193
430 PALVELUJEN OSTOT	-29 210	0	-29 210	-30 527	-1 316	-4,51%	104,51%	-25 567	19,4%	-25 567
450 AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-1 910	0	-1 910	-1 276	634	33,2%	66,8%	-1 775	-28,11%	-1 775
470 AVUSTUKSET	-43 000	0	-43 000	-47 900	-4 900	-11,4%	111,4%	-54 125	-11,5%	-54 125
482 MUUT TOIMINTAKULUT	-7 477	0	-7 477	-7 320	157	2,1%	97,9%	-6 992	4,69%	-6 992
YHTEENSÄ	-242 911	0	-242 911	-232 061	10 851	4,47%	95,53%	-238 522	-2,71%	-238 522
TOIMINTAKATE	-40 184	0	-40 184	-47 200	-7 016	-17,46%	117,46%	-54 125	-12,79%	-54 125

4050 Kasvatus- ja koulutuspalvelut

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuksessa luodaan perusta elinikäiselle oppimiselle. Se tarjoaa perheille hoidon ja huolenpidon sekä kasvatuksen ja opetuksen kokonaisuuden. Varhaiskasvatus on lapsen oikeus ja sillä mahdollistetaan vanhempien työssäkäynti tai opiskelu. Se edistää lasten osallisuutta ja ehkäisee syrjäytymistä. Varhaiskasvatuksessa tuetaan vanhempia heidän kasvatustehtävässään. Toimintamuotoina ovat päiväkotit, ryhmäperhepäivähoito ja perhepäivähoito.

Varhaiskasvatuspalveluita ja sen toimintamuotoja on ylläpidetty ja kehitetty kunnan eri alueilla. Henkilöstörakennetta on kehitetty vastaamaan hoidontarpeen ja eri toimintamuotojen ja alueiden vaihtuviin tarpeisiin. Pohjoisen alueen varhaiskasvatus järjestettiin perhepäivähoitajan palkkauksen jatkamisella kevätkaudeksi 2023. Tämä tasasi keskustan alueen palvelutarvetta, eikä erillistä yksikköä päiväkotien lisäksi tarvittu alueelle.

Esi- ja perusopetus

Toiminnan kuvaus

Esi- ja perusopetus antaa mahdollisuuden monipuoliseen kasvuun, oppimiseen ja terveen itsetunnon kehittymiseen, jotta oppilas voi hankkia elämässä ja jatko-opinnoissa tarvittavia tietoja, taitoja ja valmiuksia. Perusopetuksen koulut ovat oppimisympäristöjä, jotka toimivat oppilaittensa parhaaksi siten, että oppilaista kasvaa oppimishaluisia, vastuuntuntoisia, kansainvälisesti ajattelevia ja jatko-opinnoissaan menestyviä nuoria aikuisia.

Koulukeskuksen tiloja käytetään monipuolisesti esiopetuksesta lukioon. Tiloja on riittävästi oppilaitosten perustoimintaan kouluhankkeen alkuperäisen suunnitelman mukaisesti. Perusopetuksen pedagogiikan ja toimintakulttuurin kehittämistä on jatkettu kouluverkko muutoksen jälkeen. Täydentäviä hankintoja on tehty oppimateriaalien ja kaluston osalta. Hanketoiminnalla on tarjottu lisätukea oppilaiden oppimiseen ja mahdollistettu lisähenkilöstön palkkaamista.

Lukiokoulutus

Lukio on toisen asteen oppilaitos, joka jatkaa perusopetuksen opetus- ja kasvatustyötä, tehtävänään antaa laaja-alainen yleissivistys, johtaa ylioppilastutkintoon ja antaa valmiudet lukion oppimäärään perustuviin jatko-opintoihin. Lukio antaa myös valmiuksia vastata yhteiskunnan ja ympäristön haasteisiin ja kasvaa aikuisuuteen sekä kannustaa elinikäiseen oppimiseen ja itsensä kehittämiseen. Lukiossa on nuorten opiskelijoiden lisäksi aikuislinja, jolla voi suorittaa lukion koko oppimäärän tai aineopiskeluna yksittäisiä opintojaksoja.

Uusi opetussuunnitelma, LOPS 2021, on otettu käyttöön syksyllä myös kolmannen vuoden opiskelijoiden osalta. Vuoden aikana on järjestetty opetussuunnitelman toimeenpanoon liittyvää henkilöstökoulutusta. Digioppiympäristöjä ja sähköisten ylioppilaskoe- ja kurssikoekäytänteiden kehittämistyötä on jatkettu. Oppivelvollisuuden laajenemisen myötä materiaali-, kirja- ja laitehankinnat on tehty kaikille lukiolaisille. Lukiomarkkinointia on jatkettu tehostetusti 9. luokkalaisten ja lukiolaisten yhteistapahtumilla. Heinäveden, Outokummun ja Polvijärven lukioiden kanssa on edelleen lisätty yhteiskurssi/-opintojaksotarjontaa. Lukioyhteistyö on laajentunut hanketyön kautta käsittämään yhteistyön myös Heinäveden lukion kanssa. Hanketoiminnalla on tarjottu lisätukea opiskelijoiden oppimiseen ja mahdollistettu lisähenkilöstön palkkaamista.

4050 KASVATUS- JA KOULUTUSPALVELUT
TOIMINTATUOTOT

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 1-12 / 2023	Poikkeama	Poikk-%	Tot-%	Ed. vuosi vast. ajank.	Muutos-%	Edellinen vuosi
306 MYYNTITUOTOT	107 568	0	107 568	108 203	635	0,59%	100,59%	113 894	-5,0%	113 894
320 MAKSUTUOTOT	166 647	0	166 647	94 996	-71 651	-43,0%	57,0%	149 853	-36,61%	149 853
330 TUET JA AVUSTUKSET	297 189	0	297 189	190 650	-106 539	-35,85%	64,15%	296 459	-35,69%	296 459
350 MUUT TOIMINTATUOTOT	4 037	0	4 037	2 352	-1 685	-41,73%	58,27%	3 064	-23,23%	3 064
YHTEENSÄ	575 441	0	575 441	396 202	-179 239	-31,15%	68,85%	563 270	-29,66%	563 270

4050 KASVATUS- JA KOULUTUSPALVELUT
TOIMINTAKULUT

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 1-12 / 2023	Poikkeama	Poikk-%	Tot-%	Ed. vuosi vast. ajank.	Muutos-%	Edellinen vuosi
400 PALKAT JA PALKKIOT	-3 546 382	0	-3 546 382	-3 513 934	32 448	0,91%	99,09%	-3 456 072	1,67%	-3 456 072
401 HENKILÖSIVUKULUT	-838 387	0	-838 387	-803 520	34 867	4,16%	95,84%	-816 961	-1,65%	-816 961
430 PALVELUJEN OSTOT	-2 641 194	0	-2 641 194	-2 677 185	-35 991	-1,36%	101,36%	-2 259 307	18,5%	-2 259 307
450 AINEET,TARVIKKEET JA TAVARAT	-262 799	0	-262 799	-153 023	109 776	41,77%	58,23%	-199 867	-23,44%	-199 867
470 AVUSTUKSET	-120 044	0	-120 044	-74 803	45 241	37,69%	62,31%	-111 128	-32,69%	-111 128
482 MUUT TOIMINTAKULUT	-541 905	0	-541 905	-881 005	-339 100	-62,58%	162,58%	-756 955	16,39%	-756 955
YHTEENSÄ	-7 950 711	0	-7 950 711	-8 103 470	-152 759	-1,92%	101,92%	-7 600 290	6,62%	-7 600 290
TOIMINTAKATE	-7 375 270	0	-7 375 270	-7 707 268	-331 998	-4,5%	104,5%	-7 037 020	9,52%	-7 037 020

4060 Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut

Toiminnan kuvaus

Kansalaisopisto

Kansalaisopiston toiminta on osa vapaata sivistystyötä ja se on kunnille lakisääteistä. Vapaan sivistystyön koulutuksella edistetään yhteiskunnan eheyttä, tasa-arvoa ja aktiivista kansalaisuutta. Koulutuksen tavoitteena on elinikäisen oppimisen periaatteella edistää ihmisten monipuolista kehittymistä ja hyvinvointia ja koulutus on kaikille avointa. Kylien elinvoimaisuutta pyritään ylläpitämään laskemalla osallistujamäärien minimiä liikunnan ja kädentaitojen kursseilla. Talousarviokaudella opiston toiminnan laajuutta kehitetään vastaamaan väestökehitystä. Musiikissa yhteisöllisyyttä lisätään viemällä kursseja vanhuspalveluihin ja hoivakoteihin.

Kirjasto- ja tietopalvelut

Kunnankirjasto tuottaa kuntalaisille monipuolisia kirjasto- ja tietopalveluja välittämällä asiakkaille heidän eri tilanteissa tarvitsemaansa tallennettua tietoa ja kulttuuria sekä tarjoaa pääsyn tiedon lähteille ja opastaa informaation ja tiedon hallintaan. Kirjasto keskittyy peruskirjastotyöhön painopistealueena lukemisen edistäminen ja pyrkii osaltaan edistämään kuntalaisten hyvinvointia. Tätä työtä tukee kiinnostava ja uudistuva kokoelma, joka sisältää myös e-aineistot. Kirjaston tilat ovat käytettävissä esim. etätyötiloina ja niitä tarjotaan myös tapahtumien järjestämiseen.

Liikunta-, nuoriso- ja kulttuuripalvelut

Kulttuuripalvelut edistää ja järjestää kunnassa harjoitettavaa kulttuuritoimintaa, jolla tarkoitetaan taitteen harjoittamista ja harrastamista, taiteellisten elämysten tarjoamista eri taidemuotojen vaihtoehtoista sekä paikallisen kulttuuriperinteen vaalimista yhteistyössä taiteilijoiden, kulttuurilaitosten ja yhteisöjen kanssa. Kulttuuripalvelut jatkaa tiivistä yhteistyötä koulujen, varhaiskasvatuksen, hoivakotien sekä muiden vapaa-aikapalvelujen toimijoiden kanssa tavoittaakseen kaikenikäiset kuntalaiset tarjonnan piiriin. Kuntastrategian oheen laaditaan kulttuuriohjelma.

Liikuntapalvelujen tehtävänä on luoda edellytyksiä kuntalaisten liikunnan harrastamiselle kehittämällä paikallista ja alueellista yhteistyötä sekä terveyttä edistävää liikuntaa, erityisesti seuratoiminnan ulkopuolelle jääville kuntalaisille. Liikuntapalveluista tuetaan seura- ja kansalaistoimintaa avustusten muodossa sekä yleisellä yhteistyöllä. Kunnan liikuntapalveluiden tehtävänä on ylläpitää monipuolisia olosuhteita kuntalaisten liikunnalle ylläpitämällä sisä- ja ulkoliikuntapaikkoja. Kuntastrategian oheen on laadittu liikuntasuunnitelma.

Nuorisopalvelut huolehtivat lasten ja nuorten myönteisen kehityksen tukemisesta järjestämällä itsenäisesti ja yhteistyössä harrastustoimintaa, ennalta ehkäisevää toimintaa ja vapaa-ajanviettomahdollisuuksia. Nuorten osallisuus on toiminnan keskiössä. Nuorisotyössä on kehittävää ote ja katse tulevaisuuden muutoksissa. Koulunuorisotyöllä tuetaan oppilaiden koulunkäyntiä ja hyvinvointia. Uusia rahoituksia haetaan talousarviokaudella ajankohtaisiksi tuleviin hankehakuihin. Kuntastrategian ohjeen laaditaan nuorisotyön suunnitelma.

4060 KULTTUURI- JA VAPAA-AIKAPALVEL
TOIMINTATUOTOT

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 1-12 / 2023	Poikkeama	Poikk-%	Tot-%	Ed. vuosi vast. ajank.	Muutos-%	Edellinen vuosi
306 MYYNITUOTOT	2 261	0	2 261	2 343	82	3,64%	103,64%	1 421	64,93%	1 421
320 MAKSUTUOTOT	48 362	0	48 362	67 809	19 447	40,21%	140,21%	62 112	9,17%	62 112
330 TUET JA AVUSTUKSET	39 012	0	39 012	36 479	-2 533	-6,49%	93,51%	50 312	-27,49%	50 312
350 MUUT TOIMINTATUOTOT	4 798	0	4 798	5 557	759	15,82%	115,82%	5 285	5,15%	5 285
YHTEENSÄ	94 433	0	94 433	112 188	17 755	18,8%	118,8%	119 129	-5,83%	119 129

4060 KULTTUURI- JA VAPAA-AIKAPALVEL
TOIMINTAKULUT

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 1-12 / 2023	Poikkeama	Poikk-%	Tot-%	Ed. vuosi vast. ajank.	Muutos-%	Edellinen vuosi
400 PALKAT JA PALKKIOT	-503 814	0	-503 814	-529 488	-25 674	-5,1%	105,1%	-482 874	9,65%	-482 874
401 HENKILÖSIVUKULUT	-135 437	0	-135 437	-135 388	49	0,04%	99,96%	-131 990	2,57%	-131 990
430 PALVELUJEN OSTOT	-430 772	0	-430 772	-394 204	36 569	8,49%	91,51%	-355 609	10,85%	-355 609
450 AINEET,TARVIKKEET JA TAVARAT	-91 663	0	-91 663	-83 615	8 048	8,78%	91,22%	-97 799	-14,5%	-97 799
482 MUUT TOIMINTAKULUT	-437 483	0	-437 483	-488 358	-50 875	-11,63%	111,63%	-472 811	3,29%	-472 811
YHTEENSÄ	-1 599 169	0	-1 599 169	-1 631 053	-31 884	-1,99%	101,99%	-1 541 083	5,84%	-1 541 083
TOIMINTAKATE	-1 504 736	0	-1 504 736	-1 518 865	-14 129	-0,94%	100,94%	-1 421 953	6,82%	-1 421 953

Oppilas- ja opiskelijaennuste 20.9.2023

Perusopetuksen oppilasmäärä laskee suunnittelukaudella lukuvuodesta 2023–2024 lukuvuoden 2026-2027 loppuun 53 oppilaalla. Vastaavasti lukion opiskelijamäärä laskee samalla ajanjaksolla 15 opiskelijalla.

KOULU	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024	2024-2025	2025-2026	2026-2027
Nunnanlahti	19	24	0	0	0	0	0
Vihtasuo	34	25	0	0	0	0	0
Poikola e-6	141	137	184	165	164	161	157
e-6 yhteensä	194	186	184	165	164	161	157
Poikola 7-9	144	127	119	116	94	84	71
Poikola 10	0	1	0	0	0	0	0
Perusopetus	338	314	303	281	258	245	228
Lukio	61	55	55	61	54	48	46
yht.	399	369	358	342	312	293	274

Hyvinvoinnin toimialan tunnuslukuja v. 2023

Tunnusluvut	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TP 2023
varhaiskasvatuksessa lapsia	107	97	92	84
varhaiskasvatuksessa lapsia %/0-6 v	65	76	63	61
esi- ja perusopetuksen oppilasmäärä ka	344	312	308	290
kuljetusoppilaita (20.9.)	170	165	158	152
kuljetusoppilaita %	49,3	50,6	52	52,4
erityisen tuen oppilaita %(20.9)	8,7	8,3	9,2	11,4
koululaisten ip-toiminta osallistuneet ka	18,5	28	26	25
lukio-opiskelijoita ka	58	55	55	58
ylioppilaita kevät/syky	7/3	18/3	9/10	6/7
kirjasto lainat kpl/as	9,2	10,5	11	11
kirjasto aukiolotunteja / vk	38	46,5	46,5	46,5
kirjasto fyysisiä käyntejä/v	21247	24824	23856	27015
kirjasto www-käyntejä/vuosi	26581	30586	28957	30277
kansalaisop opetustunteja	4176	3830	3304	3402
kans op opiskelijoita	1708	1159	1273	1344
kulttuuritapahtumia	49	82	59	65
liikuntatilojen käyttäjät **	1036	898	1192	1145
liikuntatilojen käyttöprosentti (ma-pe klo 9-16 / ilta ja viikonloppu)	48/80	57/75	63/75	60/75
kuntosalin kävijämäärät***	-	10589	13579	14881
nuorisotila avoinna t/vk	19	17,5	18	11
nuorisotilan toimintatunnit / v	-	-	-	522
nuorisotilan kävijämäärä / v	-	-	-	2883
nuoret kesätyöntekijät määrä /kunta*	34	37	35	32
kohdeavustuksia myönnetty	24	18	20	16
Talouden tunnuslukuja	TP 2020	TP 2021	TP2022	TP 2023
perusopetus €/opp	13276	15269	17370	17737
perusop koulukuljetus €/ kuljetusopp	2744	3705	4206	4146
lukio-opetus €/opisk	12253	12236	13595	14581
varhaiskasvatuksen kust €/as	315	300	318	390
lasten kotihoidon tuki €/as	27	21	26	18
kunnan asukasluku	4530	4444	4352	4258
sivistys/hyvinvointi palv nettomenot €/as	1786	1906	1956	2100

* sisältää sekä kunnan palkkaamat että kesätyösetelit

** oppilaitokset/liikuntapalvelut ao. käytettävissä olevasta

*** kuntosalin kävijämääristä v. 2020 ei ole tilastoa

410 HYVINVOINNIN PALVELUALUE	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma 1-12 / 2023	Poikkeama	Poikk-%	Tot-%
TOIMINTATUOTOT							
MYNTITUOTOT	312 445	0	312 445	293 928	-18 517	-5,93%	94,07%
MAKSUTUOTOT	215 009	0	215 009	162 805	-52 204	-24,28%	75,72%
TUET JA AVUSTUKSET	336 312	0	336 312	228 607	-107 705	-32,03%	67,97%
MUUT TOIMINTATUOTOT	8 835	0	8 835	7 909	-926	-10,48%	89,52%
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	872 601	0	872 601	693 250	-179 351	-20,55%	79,45%
TOIMINTAKULUT							
HENKILÖSTÖKULUT	-5 185 334	0	-5 185 334	-5 127 368	57 966	1,12%	98,88%
PALVELUJEN OSTOT	-3 101 177	0	-3 101 177	-3 101 916	-739	-0,02%	100,02%
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-356 372	0	-356 372	-237 914	118 458	33,24%	66,76%
AVUSTUKSET	-163 044	0	-163 044	-122 703	40 341	24,74%	75,26%
MUUT TOIMINTAKULUT	-986 865	0	-986 865	-1 376 683	-389 818	-39,5%	139,5%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-9 792 792	0	-9 792 792	-9 966 584	-173 792	-1,77%	101,77%
TOIMINTAKATE	-8 920 191	0	-8 920 191	-9 273 334	-353 143	-3,96%	103,96%
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT							
MUUT RAHOITUSKULUT	0	0	0	-2	-2		
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT YHTEENSÄ	0	0	0	-2	-2		
VUOSIKATE	-8 920 191	0	-8 920 191	-9 273 336	-353 145	-3,96%	103,96%
POISTOT JA ARVONALENTUMISET							
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-470	0	-470	-470	-0	-0,03%	100,03%
POISTOT JA ARVONALENTUMISET YHTEENSÄ	-470	0	-470	-470	-0	-0,03%	100,03%
TILIKAUDEN TULOS	-8 920 661	0	-8 920 661	-9 273 806	-353 145	-3,96%	103,96%
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-8 920 661	0	-8 920 661	-9 273 806	-353 145	-3,96%	103,96%

5.1.4 Ympäristölautakunta

Kokoonpano 1.1.2023 - 31.12.2023

Jäsen

Jorma Hoppa (pj.)
Marko Heikkinen (vpj.)
Elina Agonen
Tuomo Brelo
Jani Halonen
Aira Karttunen
Sirpa Tuovinen 11.12.2023 saakka
Anneli Porokka 11.12.2023 alkaen
Asko Vattulainen
Jaana Väyrynen

Varajäsen

Anne Eskelinen
Mirva Korhonen
Aimo Nykänen
Anna-Kaisa Pitkänen
Eija Meriläinen
Jukka Hyttinen
Esko Nevalainen
Esko Nevalainen
Eija Martikainen
Viki Vuokkonen

Tilivelvolliset viranhaltijat

Jarmo Kallinen rakennustarkastaja

Ympäristölautakunta vastaa kunnan Rakennusvalvonnan- ja ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävistä.

Toiminnan kuvaus

Rakennusvalvonta

Rakennusvalvonnan tehtävänä on

- valvoa kaavojen ja rakentamisen säädösten noudattamista
- huolehtia rakentamista ja muita toimenpiteitä koskevien lupien käsittelystä sekä niihin ja niiden mukaiseen rakentamiseen liittyvästä ennakko-ohjauksesta, neuvonnasta ja valvonnasta.
- osaltaan valvoa rakennetun ympäristön ja rakennusten kunnossapitoa ja hoitoa kuten niistä on säädetty.

Ympäristönsuojelu

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävänä on ympäristönsuojelun valvomiseksi ja edistämiseksi kunnassa:

1. huolehtia sen hoidettaviksi laissa tai sen nojalla säädetyistä tai määrätyistä tehtävistä
2. huolehtia omalta osaltaan ympäristönsuojelun suunnittelusta ja kehittämisestä
3. huolehtia ympäristön tilan seurannasta sekä siihen liittyvistä selvityksistä ja tutkimuksista
4. osallistua kunnassa tarvittavan ympäristönsuojelua koskevan ohjauksen ja neuvonnan järjestämiseen
5. antaa lausuntoja sekä tehdä esityksiä ja aloitteita ympäristönsuojeluun liittyvistä asioista muille viranomaisille
6. huolehtia omalta osaltaan ympäristönsuojelua koskevasta tiedottamisesta, valistuksesta ja koulutuksesta kunnassa
7. edistää kunnan yhteistyötä muiden viranomaisten ja yhteisöjen kanssa ympäristönsuojeluasiassa
8. suorittaa muut sille johtosäännöllä määrätyt tehtävät. (Kuntaliitto 31.1.2017).

Rakennusvalvonnan tuloista suurimman osan muodostavat valvonta- ja tarkastusmaksuista perittävät maksut. Toimintakuluista merkittävimmät ovat henkilöstökulut ja ICT-palvelut.

Suurimpana haasteena oli ELY:ltä siirtyvät viranomaistehtävät kunnalle, mikä lisää työmäärää. Lisäksi kiinteistötietoselvitys vei merkittävästi työaika.

Toimintakertomus 2023

Henkilökohtaisen palveluajan rakennustarkastajalle voi varata ajanvarauksella puhelimitse. Rakennusvalvonta käsittelee kaikki luvat sähköisesti Lupapiste-palvelussa, myös paperihakemukset käsitellään Lupapisteessä, jonka kautta rakennusvalvonnan palvelut ovat luvanhakijoiden ja suunnittelijoiden käytettävissä ajasta ja paikasta riippumatta.

Asiakaspalvelu on hoidettu pääsääntöisesti puhelimitse ja sähköisten palveluiden kautta.

Lupajärjestelmään on saatu positiivista palautetta sähköisestä asioinnista, kun lupa-asiat on voinut hoitaa ajasta ja paikasta riippumatta. Rakennusvalvonta siirtyi lupa-asiakirjojen sähköiseen asiointiin toukokuussa 2017, jonka myötä luvanhakijan ei ole tarvinnut toimittaa rakennusvalvontaan paperikopioita asioidessaan sähköisesti. Rakennusvalvontaan voi jättää sähköisesti myös neuvontapyyntöjä mm. rakennusoikeustiedusteluista. Kuntalaiset saavat säästöä käyttäessään sähköistä palvelua mm. matkakustannusten sekä kopiointikustannusten osalta. Rakennusvalvonta on kehittänyt ja kehittää edelleen prosessejaan sähköiseen luvan käsittelyyn. Palvelun tuottajalle on välitetty kuntalaisilta saatua palautetta palvelussa havaituista kehitystarpeista.

Keskimääräinen lupakäsittelyaika on ollut noin 2 viikkoa. Edellä mainittuun aikaan lasketaan myös luvanhakijan käyttämä aika hakemuksen täydentämiseen. Muutama lupa on roikkunut, koska ei olla saatu tarvittavia selvityksiä. Sähköisessä asiointissa hakijan on siis mahdollista jättää hakemus myös puutteellisena. Tällöin rakennusvalvonta pystyy opastamaan hakemuksen täyttämässä. Lupapisteen käyttö ei ole kertarakentajalle riittävän selkeä, jonka vuoksi rakennusvalvonnan henkilökunnan työpanosta on tarvittu odotettua enemmän. Hakemuksen täyttämässä ohjeistetaan luvanhakijaa käyttämään palkkaamansa rakennusalan ammattilaisen apua. Rakennusalan ammattitaitoisen suunnittelijan avulla lupaprosessi etenee jouhevammin. Uudet hakemukset valmistellaan viikon määräajassa pääsääntöisesti, jos hakemuksessa ei ole puutteita.

Loma-aikoina on varmistettu siitä, että rakennustarkastajalle on nimetty sijainen, joka on hoitanut omien tehtäviensä ohella rakennustarkastajan sijaisuutta.

Lupamäärä vuodesta pysyi samana edelliseen vuoteen verrattuna.

Henkilökunnan kouluttautumistarpeita on ollut ympäristönsuojelun säädösmuutosten ja tulevan lakimuutoksen (Rakentamislaki ja alueidenkäyttölaki) johdosta.

Kiinteistötietoselvityksen tekemiseen tarvittiin määräaikaista henkilökuntaa 1,5 henkilötyövuoden verran

Kuntarakennelautakunnan toimintatuotot olivat 77,4 % talousarviosta, johtuen lupamäärien vähäisyydestä ja siitä, että haettujen lupien neliömäärät olivat pieniä.

Kuntarakennelautakunnan toimintakulut olivat 94,5 % prosenttia talousarviosta.

Tavoitteiden toteutuminen 2023

Strateginen painopiste: Elinvoiman kehittäminen		
Toiminnallinen tavoite	Mittari ja tavoitetaso	Vastuuyksikkö
Ympäristöasioiden vieminen lähemmäksi kuntalaista	Tiedotteet/tilaisuudet	Ympäristöviranomaistehtävät
Toteutuma: Tiedotteita on julkaistu vuonna 2023 4 kpl, tilaisuuksia ei ole pidetty. Lukuun ottamatta yksityistieiltä, jossa järjestäjänä muu osapuoli		
Sähköisen lupapalvelun käytön tehostaminen	Sähköisten lupien osuus luvista 100 %	Rakennusvalvonta
Toteutuma: Sähköisten lupien osuus 100 %		
Luvat käsitellään viikon kuluessa luvan saapumisesta	Lupien käsittelyaika	Rakennusvalvonta
Toteutuma: Saapuneista luvista viikon määräajassa on käsitelty 56/104 eli 53,85 % luvista		

Käyttötalouden toteutumisvertailu 2023

50 YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA

TOIMINTATUOTOT

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 1-12 / 2023	Poikkeama	Poikk-%	Tot-%	Ed. vuosi vast. ajank.	Muutos-%	Edellinen vuosi
☐ 320 MAKSUTUOTOT	52 000	0	52 000	37 362	-14 638	-28,2 %	71,8 %	45 940	-18,7 %	45 940
☐ 330 TUET JA AVUSTUKSET	3 633	0	3 633	5 722	2 089	57,5 %	157,5 %	0		0
YHTEENSÄ	55 633	0	55 633	43 083	-12 550	-22,6 %	77,4 %	45 940	-6,2 %	45 940

50 YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA

TOIMINTAKULUT

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 1-12 / 2023	Poikkeama	Poikk-%	Tot-%	Ed. vuosi vast. ajank.	Muutos-%	Edellinen vuosi
☐ 400 PALKAT JA PALKKIOT	-92 956	0	-92 956	-79 570	13 386	14,4 %	85,6 %	-81 420	-2,3 %	-81 420
☐ 401 HENKILÖSIVUKULUT	-28 109	0	-28 109	-24 443	3 666	13,0 %	87,0 %	-26 467	-7,6 %	-26 467
☐ 430 PALVELUJEN OSTOT	-81 118	0	-81 118	-84 357	-3 239	-4,0 %	104,0 %	-75 455	11,8 %	-75 455
☐ 450 AINEET,TARVIKKEET JA TAVARAT	-5 400	0	-5 400	-338	5 062	93,7 %	6,3 %	-1 451	-76,7 %	-1 451
☐ 470 AVUSTUKSET	-120 000	0	-120 000	-120 454	-454	-0,4 %	100,4 %	-120 065	0,3 %	-120 065
☐ 482 MUUT TOIMINTAKULUT	-2 988	0	-2 988	-3 307	-319	-10,7 %	110,7 %	-1 193	177,2 %	-1 193
YHTEENSÄ	-330 571	0	-330 571	-312 469	18 102	5,5 %	94,5 %	-306 051	2,1 %	-306 051
TOIMINTAKATE	-274 938	0	-274 938	-269 386	5 552	2,0 %	98,0 %	-260 111	3,6 %	-260 111

Taulukko: ympäristölautakunnan suoritukset

Suoritteet	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TP 2023
rakennusluvut	52	64	48	48
toimenpideluvat	40	42	33	20
toimenpideilmoitukset	6	4	4	22
maisematyöluvut	3	3	9	2
purkuluvat	1	4	0	1
poikkeamisluvat/suunnittelutarveratkaisut	5	4	3	5
jatkoaikaluvat	2	6	7	6
rakennusvalvonta yhteensä	109	127	104	104
maa-ainesluvut	1	1	2	0
ympäristöluvut	1	0	2	0
ympäristönsuojelu yhteensä	2	1	2	0

Ympäristölautakunta, tuloslaskelma (ulkoiset ja sisäiset erät)

510 YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma 1-12 / 2023	Poikkeama	Poikk-%	Tot-%
TOIMINTATUOTOT							
MAKSUTUOTOT	52 000	0	52 000	37 362	-14 638	-28,15%	71,85%
TUET JA AVUSTUKSET	3 633	0	3 633	5 722	2 089	57,49%	157,49%
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	55 633	0	55 633	43 083	-12 550	-22,56%	77,44%
TOIMINTAKULUT							
HENKILÖSTÖKULUT	-121 065	0	-121 065	-104 013	17 052	14,09%	85,91%
PALVELUJEN OSTOT	-81 118	0	-81 118	-84 357	-3 239	-3,99%	103,99%
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-5 400	0	-5 400	-338	5 062	93,74%	6,26%
AVUSTUKSET	-120 000	0	-120 000	-120 454	-454	-0,38%	100,38%
MUUT TOIMINTAKULUT	-2 988	0	-2 988	-3 307	-319	-10,68%	110,68%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-330 571	0	-330 571	-312 469	18 102	5,48%	94,52%
TOIMINTAKATE	-274 938	0	-274 938	-269 386	5 552	2,02%	97,98%
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-274 938	0	-274 938	-269 386	5 552	2,02%	97,98%

5.1.5 Tarkastuslautakunta

Lautakunnan kokoonpano

1.1.2023 - 31.12.2023	
Ryynänen Leo (pj.)	Haukka Ilona
Martikainen Eija (vpj.)	Vuokkonen Viki
Mustonen Teemu	Kokkonen Kukkamaaria
Wilska Heidi	Hiltunen Jari
Kortelainen Reijo 14.8 saakka, Hiltunen Tero 14.8.2023 alkaen	Miettinen Kastehelmi

Toiminnan kuvaus

Tarkastuslautakunta valmistelee valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioi, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet.

Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, tarkastuslautakunta arvioi talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävyyttä.

Juuan kunnan taseessa ei ole kattamatonta alijäämää.

Toimintakertomus

Tarkastuslautakunnan toiminta raportoidaan arviointikertomuksen yhteydessä.

Käyttötalouden toteutumisvertailu

910 TARKASTUSLAUTAKUNTA TOIMINTAKULUT	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 1-12 / 2023	Poikkeama	Poikk-%	Tot-%	Ed. vuosi vast. ajank.	Muutos-%	Edellinen vuosi
400 PALKAT JA PALKKIOT	-6 650	0	-6 650	-6 579	71	1,07%	98,93%	-7 961	-17,37%	-7 961
401 HENKILÖSIVUKULUT	-138	0	-138	-239	-101	-73,53%	173,53%	-162	48,21%	-162
430 PALVELUJEN OSTOT	-23 395	0	-23 395	-17 727	5 668	24,23%	75,77%	-17 100	3,67%	-17 100
450 AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-255	0	-255	-333	-78	-30,67%	130,67%	-270	23,5%	-270
482 MUUT TOIMINTAKULUT	-112	0	-112	0	112	100,0%	0,0%	-28	-100,0%	-28
YHTEENSÄ	-30 550	0	-30 550	-24 879	5 671	18,56%	81,44%	-25 521	-2,52%	-25 521
TOIMINTAKATE	-30 550	0	-30 550	-24 879	5 671	18,56%	81,44%	-25 521	-2,52%	-25 521

Tarkastuslautakunta, tuloslaskelma (ulkoiset ja sisäiset erät)

910 TARKASTUSLAUTAKUNTA	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma 1-12 / 2023	Poikkeama	Poikk-%	Tot-%
TOIMINTAKULUT							
HENKILÖSTÖKULUT	-6 788	0	-6 788	-6 818	-30	-0,45%	100,45%
PALVELUJEN OSTOT	-23 395	0	-23 395	-17 727	5 668	24,23%	75,77%
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-255	0	-255	-333	-78	-30,67%	130,67%
MUUT TOIMINTAKULUT	-112	0	-112	0	112	100,0%	0,0%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-30 550	0	-30 550	-24 879	5 671	18,56%	81,44%
TOIMINTAKATE	-30 550	0	-30 550	-24 879	5 671	18,56%	81,44%
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-30 550	0	-30 550	-24 879	5 671	18,56%	81,44%

5.2 Talousarvion tuloslaskelmaosan toteutumisvertailu

Sisäinen + ulkoinen

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma 1-12 / 2023	Poikkeama	Poikk-%	Tot-%
TOIMINTATUOTOT							
MYYNTITUOTOT	4 205 965,66	0,00	4 205 965,66	4 173 864,51	-32 101,15	-0,76%	99,24%
MAKSUTUOTOT	267 052,00	0,00	267 052,00	200 408,46	-66 643,54	-24,96%	75,04%
TUET JA AVUSTUKSET	476 497,00	0,00	476 497,00	373 142,26	-103 354,74	-21,69%	78,31%
MUUT TOIMINTATUOTOT	3 594 681,00	150 000,00	3 744 681,00	4 364 767,51	620 086,51	16,56%	116,56%
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	8 544 195,66	150 000,00	8 694 195,66	9 112 182,74	417 987,08	4,81%	104,81%
TOIMINTAKULUT							
HENKILÖSTÖKULUT	-8 368 043,00	0,00	-8 368 043,00	-8 187 857,29	180 185,71	2,15%	97,85%
PALKAT JA PALKKIOT	-6 644 115,00	0,00	-6 644 115,00	-6 550 945,43	93 169,57	1,4%	98,6%
HENKILÖSIVUKULUT	-1 723 928,00	0,00	-1 723 928,00	-1 636 911,86	87 016,14	5,05%	94,95%
ELÄKEKULUT	-1 456 491,00	0,00	-1 456 491,00	-1 431 030,98	25 460,02	1,75%	98,25%
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-267 437,00	0,00	-267 437,00	-205 880,88	61 556,12	23,02%	76,98%
PALVELUJEN OSTOT	-5 849 979,66	-220 000,00	-6 069 979,66	-6 033 537,13	36 442,53	0,6%	99,4%
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-2 252 452,00	0,00	-2 252 452,00	-1 754 177,35	498 274,65	22,12%	77,88%
AVUSTUKSET	-581 436,00	-45 000,00	-626 436,00	-761 902,25	-135 466,25	-21,62%	121,62%
MUUT TOIMINTAKULUT	-1 495 364,00	0,00	-1 495 364,00	-1 789 698,16	-294 334,16	-19,68%	119,68%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-18 547 274,66	-265 000,00	-18 812 274,66	-18 527 172,18	285 102,48	1,52%	98,48%
TOIMINTAKATE	-10 003 079,00	-115 000,00	-10 118 079,00	-9 414 989,44	703 089,56	6,95%	93,05%
VEROTULOT	8 153 000,00	245 000,00	8 398 000,00	8 466 717,31	68 717,31	0,82%	100,82%
VALTIONOSUUDET	3 039 555,00	0,00	3 039 555,00	3 248 513,00	208 958,00	6,87%	106,87%
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT							
KORKOTUOTOT	30 000,00	0,00	30 000,00	233 462,09	203 462,09	678,21%	778,21%
MUUT RAHOITUSTUOTOT	362 562,00	0,00	362 562,00	407 827,90	45 265,90	12,49%	112,49%
KORKOKULUT	-30 600,00	0,00	-30 600,00	-27 536,28	3 063,72	10,01%	89,99%
MUUT RAHOITUSKULUT	-36 062,00	0,00	-36 062,00	-34 570,31	1 491,69	4,14%	95,86%
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT YHTEENSÄ	325 900,00	0,00	325 900,00	579 183,40	253 283,40	77,72%	177,72%
VUOSIKATE	1 515 376,00	130 000,00	1 645 376,00	2 879 424,27	1 234 048,27	75,0%	175,0%
POISTOT JA ARVONALENTUMISET							
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-1 818 060,00	0,00	-1 818 060,00	-1 787 501,35	30 558,65	1,68%	98,32%
POISTOT JA ARVONALENTUMISET YHTEENSÄ	-1 818 060,00	0,00	-1 818 060,00	-1 787 501,35	30 558,65	1,68%	98,32%
TILIKAUDEN TULOS	-302 684,00	130 000,00	-172 684,00	1 091 922,92	1 264 606,92	732,32%	-632,32%
POISTOERON MUUTOS	332 150,00	0,00	332 150,00	-74 340,09	-406 490,09	-122,38%	-22,38%
VARAUSTEN MUUTOS	0,00	0,00	0,00	-280 000,00	-280 000,00		
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	29 466,00	130 000,00	159 466,00	737 582,83	578 116,83	362,53%	462,53%

Tuloslaskelma ulkoiset erät

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma 1-12 / 2023	Poikkeama	Poikk-%	Tot-%
TOIMINTATUOTOT							
MYYNTITUOTOT	1 498 404,00	0,00	1 498 404,00	1 439 385,80	-59 018,20	-3,94%	96,06%
MAKSUTUOTOT	267 052,00	0,00	267 052,00	197 796,46	-69 255,54	-25,93%	74,07%
TUET JA AVUSTUKSET	476 497,00	0,00	476 497,00	373 142,26	-103 354,74	-21,69%	78,31%
MUUT TOIMINTATUOTOT	2 454 440,00	150 000,00	2 604 440,00	2 863 007,55	258 567,55	9,93%	109,93%
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	4 696 393,00	150 000,00	4 846 393,00	4 873 332,07	26 939,07	0,56%	100,56%
TOIMINTAKULUT							
HENKILÖSTÖKULUT	-8 368 043,00	0,00	-8 368 043,00	-8 187 857,29	180 185,71	2,15%	97,85%
PALKAT JA PALKKIOT	-6 644 115,00	0,00	-6 644 115,00	-6 550 945,43	93 169,57	1,4%	98,6%
HENKILÖSIVUKULUT	-1 723 928,00	0,00	-1 723 928,00	-1 636 911,86	87 016,14	5,05%	94,95%
ELÄKEKULUT	-1 456 491,00	0,00	-1 456 491,00	-1 431 030,98	25 460,02	1,75%	98,25%
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-267 437,00	0,00	-267 437,00	-205 880,88	61 556,12	23,02%	76,98%
PALVELUJEN OSTOT	-3 209 863,00	-220 000,00	-3 429 863,00	-3 359 594,90	70 268,10	2,05%	97,95%
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-2 185 007,00	0,00	-2 185 007,00	-1 693 684,92	491 322,08	22,49%	77,51%
AVUSTUKSET	-581 436,00	-45 000,00	-626 436,00	-761 902,25	-135 466,25	-21,62%	121,62%
MUUT TOIMINTAKULUT	-355 123,00	0,00	-355 123,00	-285 282,15	69 840,85	19,67%	80,33%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-14 699 472,00	-265 000,00	-14 964 472,00	-14 288 321,51	676 150,49	4,52%	95,48%
TOIMINTAKATE	-10 003 079,00	-115 000,00	-10 118 079,00	-9 414 989,44	703 089,56	6,95%	93,05%
VEROTULOT	8 153 000,00	245 000,00	8 398 000,00	8 466 717,31	68 717,31	0,82%	100,82%
VALTIONOSUDET	3 039 555,00	0,00	3 039 555,00	3 248 513,00	208 958,00	6,87%	106,87%
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT							
KORKOTUOTOT	30 000,00	0,00	30 000,00	233 462,09	203 462,09	678,21%	778,21%
MUUT RAHOITUSTUOTOT	328 000,00	0,00	328 000,00	373 265,86	45 265,86	13,8%	113,8%
KORKOKULUT	-30 600,00	0,00	-30 600,00	-27 536,28	3 063,72	10,01%	89,99%
MUUT RAHOITUSKULUT	-1 500,00	0,00	-1 500,00	-8,27	1 491,73	99,45%	0,55%
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT YHTEENSÄ	325 900,00	0,00	325 900,00	579 183,40	253 283,40	77,72%	177,72%
VUOSIKATE	1 515 376,00	130 000,00	1 645 376,00	2 879 424,27	1 234 048,27	75,0%	175,0%
POISTOT JA ARVONALENTUMISET							
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-1 818 060,00	0,00	-1 818 060,00	-1 787 501,35	30 558,65	1,68%	98,32%
POISTOT JA ARVONALENTUMISET YHTEENSÄ	-1 818 060,00	0,00	-1 818 060,00	-1 787 501,35	30 558,65	1,68%	98,32%
TILIKAUDEN TULOS	-302 684,00	130 000,00	-172 684,00	1 091 922,92	1 264 606,92	732,32%	-632,32%
POISTOERON MUUTOS	332 150,00	0,00	332 150,00	-74 340,09	-406 490,09	-122,38%	-22,38%
VARAUSTEN MUUTOS	0,00	0,00	0,00	-280 000,00	-280 000,00		
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	29 466,00	130 000,00	159 466,00	737 582,83	578 116,83	362,53%	462,53%

5.3 Verotulojen ja valtionosuuksien erittely

Verotulojen ja valtionosuuksien erittely

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma 1-12 / 2023	Poikkeama	Poikk-%	Tot-%
VEROTULOT	8 153 000,00	245 000,00	8 398 000,00	8 466 717,31	68 717,31	0,82%	100,82%
5000 Kunnan tulovero	5 323 000,00	245 000,00	5 568 000,00	5 605 340,23	37 340,23	0,67%	100,67%
5100 Kiinteistövero	1 254 000,00	0,00	1 254 000,00	1 308 629,68	54 629,68	4,36%	104,36%
5200 Osuus yhteisöveron tuotosta	1 576 000,00	0,00	1 576 000,00	1 552 747,40	-23 252,60	-1,48%	98,52%
VALTIONOSUUDET	3 039 555,00	0,00	3 039 555,00	3 248 513,00	208 958,00	6,87%	106,87%
5501 Kunnan peruspalv.valt.osuus	521 172,00	0,00	521 172,00	541 533,00	20 361,00	3,91%	103,91%
5502 Verotul perust valt.os.tasaus	1 610 227,00	0,00	1 610 227,00	1 823 390,00	213 163,00	13,24%	113,24%
5701 Opet ja kult.toimen muut	-90 000,00	0,00	-90 000,00	-114 060,00	-24 060,00	-26,73%	126,73%
5890 Verotulomenetysten	998 156,00	0,00	998 156,00	997 650,00	-506,00	-0,05%	99,95%

Kunnan tuloveroprosentin ja verotettavien tulojen kehitys

	Tulovero-prosentti	Verotettava tulo milj. €	Muutos %
2017	20,75	59,97	-3,00 %
2018	20,75	60,15	0,30 %
2019	20,75	60,10	-0,10 %
2020	20,75	61,80	2,90 %
2021	20,75	62,15	0,57 %
2022	20,75	63,20	1,69 %
2023	8,11	65,20	3,16 %
2024	8,50	66,60	2,15 %

Kunnan kiinteistöverotuksen kehitys

	Yleinen kiinteistövero	Maa-alueiden vero	Vakituisen asunnon kiinteistövero	Vapaa-ajan asunnon kiinteistövero	Voimalaitos	Yleishyödyllinen yhteisö
2017	1,00 %		0,45 %	0,99 %	1,00 %	0,00 %
2018	1,00 %		0,45 %	0,99 %	1,00 %	0,00 %
2019	1,00 %		0,45 %	0,99 %	1,00 %	0,00 %
2020	1,00 %		0,45 %	0,99 %	1,00 %	0,00 %
2021	1,00 %		0,45 %	0,99 %	1,00 %	0,00 %
2022	1,00 %		0,45 %	0,99 %	1,00 %	0,00 %
2023	1,00 %		0,45 %	0,99 %	1,00 %	0,00 %
2024	1,00 %	1,30 %	0,45 %	1,30 %	1,00 %	0,00 %

5.4 Investointien toteutuminen

Investointiosassa esitetään pitkävaikutteisten tuotantovälineiden kuten rakennusten, kiinteiden rakenteiden ja kaluston hankinta sekä rahoitusosuudet ja omaisuuden myynti. Investointiosan toteutuminen esitetään vastaavalla tavalla talousarviossa huomioiden valtuuston asettamat sitovat määrärahat ja tuloarviot.

INVESTOINTIEN TOTEUTUMISVERTAILU 1-12 / 2023

		Alkuperäinen talousarvio	Talou- arvio- muutoks	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 1-12 / 2023	Poikkeama	Poikk-%	Tot-%
8011	Poikolan aluem. "vaihe3"	-10 000	0	-10 000	0	10 000	100,0%	0,0%
	Menot	-10 000	0	-10 000	0	10 000	100,0%	0,0%
8025	Teollisuushalli(varaus 04)	0	0	0	8 250	8 250		
	Tulot	0	0	0	8 250	8 250		
	Pysyvien vastaavien myynnit	0	0	0	8 250	8 250		
8033	K-talon sisät.remontti+kalust.	-30 000	0	-30 000	-18 879	11 121	37,07%	62,93%
	Menot	-30 000	0	-30 000	-18 879	11 121	37,07%	62,93%
8034	Valt.salin video-ja äänentoist	-20 000	0	-20 000	-15 315	4 685	23,42%	76,58%
	Menot	-20 000	0	-20 000	-15 315	4 685	23,42%	76,58%
8038	Kivikeskus Nunnanlahti	0	0	0	-1	-1		
	Menot	0	0	0	-1	-1		
8056	Nunnanlahden koulu/vesikatto	0	0	0	17 097	17 097		
	Tulot	0	0	0	17 097	17 097		
	Pysyvien vastaavien myynnit	0	0	0	17 097	17 097		
8073	Tilahank/muutokset POK:in hall	0	0	0	137 260	137 260		
	Tulot	0	0	0	137 260	137 260		
	Pysyvien vastaavien myynnit	0	0	0	137 260	137 260		
8101	Arvopaperit khall	0	0	0	-80	-80		
	Menot	0	0	0	-80	-80		
8106	Arvo- ja taide-esineet	0	0	0	-1 250	-1 250		
	Menot	0	0	0	-1 250	-1 250		
8108	Maa-alueiden hankinta	-70 000	0	-70 000	-6 100	63 900	91,29%	8,71%
	Menot	-70 000	0	-70 000	-6 100	63 900	91,29%	8,71%
8113	Koulun piha-alue vaihe 2	-140 000	0	-140 000	-113 194	26 806	19,15%	80,85%
	Menot	-140 000	0	-140 000	-113 194	26 806	19,15%	80,85%
8130	Maa-alueiden myynti	0	0	0	6 350	6 350		
	Tulot	0	0	0	6 350	6 350		
	Pysyvien vastaavien myynnit	0	0	0	6 350	6 350		
8200	K-auton lumiaura	0	-15 000	-15 000	-15 300	-300	-2,0%	102,0%
	Menot	0	-15 000	-15 000	-15 300	-300	-2,0%	102,0%
8201	Pakettiauto	0	0	0	6 600	6 600		
	Tulot	0	0	0	6 600	6 600		
	Pysyvien vastaavien myynnit	0	0	0	6 600	6 600		
8202	Kuorma-auto	-300 000	-12 000	-312 000	-329 724	-17 724	-5,68%	105,68%
	Menot	-300 000	-12 000	-312 000	-329 724	-17 724	-5,68%	105,68%

Puljongin kiinteistön myynnistä on kirjattu tase-arvon verran investointituloa hankkeille 8025, 8073, 8218, 8448 ja 8449, Vastaavasti Nunnanlahden koulun myynti kirjautunut investointituloksi hankkeelle 8038.

INVESTOINTIEN TOTEUTUMISVERTAILU 1-12 / 2023

		Alkuperäinen talousarvio	Talous- arvio- muutokset	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 1-12 / 2023	Poikkeama	Poikk-%	Tot-%	
8208	Juoksusuoran pinnoite	-17 000	0	-17 000	-18 020	-1 020	-6,0%	106,0%	
	Menot	-17 000	0	-17 000	-18 020	-1 020	-6,0%	106,0%	
8209	Kuntosali laajennus/oma rak	-30 000	15 000	-15 000	-12 731	2 269	15,13%	84,87%	
	Menot	-30 000	15 000	-15 000	-12 731	2 269	15,13%	84,87%	
8218	POK -hallin muutos 2020	0	0	0	31 223	31 223			
	Tulot	0	0	0	31 223	31 223			
	Pysyvien vastaavien myynnit	0	0	0	31 223	31 223			
8220	Vepsänjoentie 10 jäädytysjärj.	0	0	0	198	198			
	Tulot	0	0	0	198	198			
	Pysyvien vastaavien myynnit	0	0	0	198	198			
8247	Kunn.talo/ulkop.piha-al.perusk	-45 000	0	-45 000	-50 785	-5 785	-12,86%	112,86%	
	Menot	-45 000	0	-45 000	-50 785	-5 785	-12,86%	112,86%	
8280	Nunnanlahden koulu,viemäriilit	0	0	0	1 279	1 279			
	Tulot	0	0	0	1 279	1 279			
	Pysyvien vastaavien myynnit	0	0	0	1 279	1 279			
8329	Koskelan silta	-10 000	0	-10 000	-10 000	0	0,0%	100,0%	
	Menot	-10 000	0	-10 000	-10 000	0	0,0%	100,0%	
8333	Sahateoll.tien jätev.viem.san.	-10 000	0	-10 000	-5 511	4 489	44,89%	55,11%	
	Menot	-10 000	0	-10 000	-5 511	4 489	44,89%	55,11%	
8336	Ampumar.tien vesij.saneeraus	-5 000	0	-5 000	0	5 000	100,0%	0,0%	
	Menot	-5 000	0	-5 000	0	5 000	100,0%	0,0%	
	Tulot	0	0	0	0	0			
8337	Ampumar.tien viem.saneeraus	-5 000	0	-5 000	0	5 000	100,0%	0,0%	
	Menot	-5 000	0	-5 000	0	5 000	100,0%	0,0%	
	Tulot	0	0	0	0	0			
8340	Tien-/kadun perusk. Ampumarada	-10 000	0	-10 000	0	10 000	100,0%	0,0%	
	Menot	-10 000	0	-10 000	0	10 000	100,0%	0,0%	
8418	Taivaanpan alk.järj.muutos	-10 000	0	-10 000	0	10 000	100,0%	0,0%	
	Menot	-10 000	0	-10 000	0	10 000	100,0%	0,0%	
8448	Sv-,so- ja piha-al.perusk.Veps	0	0	0	6 363	6 363			
	Tulot	0	0	0	6 363	6 363			
	Pysyvien vastaavien myynnit	0	0	0	6 363	6 363			
8449	Yhdyskäytävä Vepsänjoent.10	0	0	0	2 571	2 571			
	Tulot	0	0	0	2 571	2 571			
	Pysyvien vastaavien myynnit	0	0	0	2 571	2 571			
8586	Autom.järj.päivitys vesilaitos	-60 000	0	-60 000	-55 564	4 436	7,39%	92,61%	
	Menot	-60 000	0	-60 000	-55 564	4 436	7,39%	92,61%	
		Alkuperäinen	talousarvio	muutokset	muutosten j.	Toteutuma	Poikkeama	Poikk-%	Tot-%
RAPORTTI YHTEENSÄ		-772 000	-12 000	-784 000	-435 263	348 737	44,48%	55,52%	
Menot		-772 000	-12 000	-784 000	-652 455	131 545	16,16%	83,22%	
Tulot		0	0	0	217 192	217 192			
Pysyvien vastaavien myynnit		0	0	0	217 192	217 192			

5.5 Rahoitusosan toteutuminen

Rahoitusosan toteutumisessa osoitetaan, miten kunnan menot on rahoitettu. Sen avulla kootaan tulorahoitus, anto- ja ottolainaus sekä muu rahoitustoiminta yhteen laskelmaan. Valtuustoon nähden sitovat tasot ovat nettoinvestoinnit ja lainakannan muutos.

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma	Poikkeama	Poikk-%	Tot-%
TOIMINNAN RAHAVIRTA							
VUOSKATE	1 515 376,00	130 000,00	1 645 376,00	2 879 424,27	1 234 048,27	75,0%	175,0%
TULORAHOITUKSEN KORJAUSET	24 410,00	0,00	24 410,00	-211 808,36	-236 218,36	-967,71%	-867,71%
	1 539 786,00	130 000,00	1 669 786,00	2 667 615,91	997 829,91	59,76%	159,76%
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA							
INVESTOINTIMENOT	-772 000,00	-12 000,00	-784 000,00	-969 254,66	-185 254,66	-23,63%	123,63%
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTULOT	-24 410,00	0,00	-24 410,00	429 000,00	453 410,00	1 857,48%	-1 757,48%
	-796 410,00	-12 000,00	-808 410,00	-540 254,66	268 155,34	33,17%	66,83%
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	743 376,00	118 000,00	861 376,00	2 127 361,25	1 265 985,25	146,97%	246,97%
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA							
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET							
ANTOLAINAAMISTEN VÄHENNYS	0,00	0,00	0,00	27 980,69	27 980,69		
	0,00	0,00	0,00	27 980,69	27 980,69		
LAINAKANNAN MUUTOKSET							
PITKÄAJAISTEN LAINOJEN LISÄYS	1 000 000,00	0,00	1 000 000,00	0,00	-1 000 000,00	-100,0%	0,0%
PITKÄAJAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	-1 451 126,00	0,00	-1 451 126,00	-1 093 996,00	357 130,00	24,61%	75,39%
LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN MUUTOS	0,00	0,00	0,00	-357 130,00	-357 130,00		
	-451 126,00	0,00	-451 126,00	-1 451 126,00	-1 000 000,00	-221,67%	321,67%
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET							
TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄOMIEN MUUTOKSET	0,00	0,00	0,00	370 125,49	370 125,49		
VAIHTO-OMAISUUDEN MUUTOS	0,00	0,00	0,00	1 202,38	1 202,38		
SAAMISTEN MUUTOS	0,00	0,00	0,00	309 723,19	309 723,19		
KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS	0,00	0,00	0,00	-1 449 481,14	-1 449 481,14		
	0,00	0,00	0,00	-768 430,08	-768 430,08		
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-451 126,00	0,00	-451 126,00	-2 191 575,39	-1 740 449,39	-385,8%	485,8%
RAHAVAROJEN MUUTOS	292 250,00	118 000,00	410 250,00	-64 214,14	-474 464,14	-115,65%	-15,65%
RAHAVARAT 31. 12.	6 565 394,45						
1. 1.	6 629 608,59			-64 214,14			

5.6 Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

	sito- vuus 1) N B	Määrärahat (poistot eivät ole mukana)					Tuloarviot				
		Alkup. talous-arvio	ta:n muutos	Ta muut:n jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama	Alkup. Talous- arvio	ta:n muutos	Ta muut:n jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama
Tilinpäätös 2023 tot (poistot eivät ole mukana)											
Käyttötalousoasa											
Hallintopalvelut	B	2 487	265	2 752	2 935	-183	1 089	0	1 089	1 103	14
Hyvinvointipalvelut	B	9 793	0	9 793	9 967	-174	872	0	872	693	-179
Ympäristöviranomais- tehtävät	B	331	0	331	312	19	56	0	56	43	-13
Tekniset palvelut	B	5 906	0	5 906	5 288	618	6 527	150	6 677	7 273	596
Hallinnon j talouden tarkastus	B	31	0	31	25	6	0		0	0	0
Tuloslaskelmaosa											
Verotulot	B						8 153	245	8 398	8 467	69
Valtionsosuudet	B						3 040	0	3 040	3 249	209
Korkotulot	B						30		30	233	203
Muut rahoitustuotot	B						363	0	363	408	45
Korkomenot	B	31		31	28	3	0		0	0	0
Muut rahoitusmenot	B	36		36	35	1	0		0	0	0
Satunnaiset erät	B	0			0	0		0	0	0	0
investointiosa											
Investointien määrärahat yhteensä	B	772	12	784	969	-185	-24	0	-24	429	453
Rahoitusosa											
Antolainauksen muutokset	B	0		0	0	0	0		0	28	28
Lainakannan muutokset	B	451		451	1 451	-1 000	0		0	0	0
Omanpääoman muutokset	B			0	0	0					
Tulorahoituksen korjausevät		0	0	0	212	-212	24	0	24	0	-24
Muut maksuvalmiuden muutokset				0	768	-768				0	0
Vaikutus maksuvalmiuteen	B	292	118	410	-64	474	0	0	0	0	0
Yhteensä		20 130	395	20 525	21 926	-1 401	20 130	395	20 525	21 926	1 401

5.7 Koonti tilikaudella tehdyistä talousarviomuutoksista

Käyttötalous

- Asuntojen vuokratuottoihin lisättiin 50 000 euroa kustannuspaikalle 6401
- Muiden rakennusten vuokratuottoihin lisättiin 100 000 euroa kustannuspaikalle 6401
- Tuloveroon lisättiin 245 000 euroa (kustannuspaikka, tili 1010)
- Muiden palveluiden (ympäristöterveydenhuollon sopimus) ostoon lisättiin 150 000 euroa kustannuspaikalle 1027
- Maksetut rahoitusosuudet lisättiin 45 000 euroa kustannuspaikalle 1111 elinkeinotoiminta
- Asiantuntijapalveluiden ostoon lisättiin 35 000 euroa kustannuspaikalle 1111 Elinkeinotoiminta
- Asiantuntijapalveluiden ostoon lisättiin 35 000 euroa kustannuspaikalle 3604 Työllistäminen

Investointiosa

- Kuorma-auton hankintaan myönnettiin 12 000 euron lisämääräraha
- Lumiauran hankintaan myönnettiin 15 000 euroa määräraha
- Kuntosalin määrärahasta siirrettiin 15 000 euroa lumiauran ostoon

6 Tilinpäätöslaskelmat

6.1 Juuan kunnan tilinpäätöslaskelmat

Ulkoisen tuloslaskelma

	1-12 / 2023		1-12 / 2022	
TOIMINTATUOTOT				
MYYNTITUOTOT	1 439 385,80		2 949 680,81	
MAKSUTUOTOT	197 796,46		256 388,39	
TUET JA AVUSTUKSET	373 142,26		526 827,09	
MUUT TOIMINTATUOTOT	2 863 007,55	4 873 332,07	2 572 952,08	6 305 848,37
TOIMINTAKULUT				
HENKILÖSTÖKULUT				
PALKAT JA PALKKIOT	-6 550 945,43		-6 596 306,19	
HENKILÖSMUKULUT				
ELÄKEKULUT	-1 431 030,98		-1 497 622,77	
MUUT HENKILÖSMUKULUT	-205 880,88		-238 146,56	
PALVELUJEN OSTOT	-3 359 594,90		-30 107 279,20	
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-1 693 684,92		-2 169 270,93	
AVUSTUKSET	-761 902,25		-606 052,46	
MUUT TOIMINTAKULUT	-285 282,15	-14 288 321,51	-581 109,91	-41 795 788,02
TOIMINTAKATE		-9 414 989,44		-35 489 939,65
VEROTULOT		8 466 717,31		15 372 451,05
VALTIONOSUUDET		3 248 513,00		22 133 221,00
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
KORKOTUOTOT	233 462,09		64 263,61	
MUUT RAHOITUSTUOTOT	373 265,86		366 216,86	
KORKOKULUT	-27 536,28		-34 735,35	
MUUT RAHOITUSKULUT	-8,27	579 183,40	-1 525,10	394 220,02
VUOSIKATE		2 879 424,27		2 409 952,42
POISTOT JA ARVONALENTUMISET				
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT		-1 787 501,35		-2 012 484,01
TILIKAUDEN TULOS		1 091 922,92		397 468,41
POISTOERON MUUTOS	-74 340,09		11 333,40	
VARAUSTEN MUUTOS	-280 000,00	-354 340,09	355 424,64	366 758,04
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ		737 582,83		764 226,45

	1-12 / 2023		1-12 / 2022	
TOIMINTATUOTOT				
MYyntITUOTOT	4 173 864,51		5 330 297,20	
MAKSUTUOTOT	200 408,46		260 249,40	
TUET JA AVUSTUKSET	373 142,26		526 827,09	
MUUT TOIMINTATUOTOT	4 364 767,51	9 112 182,74	3 856 444,12	9 973 817,81
TOIMINTAKULUT				
HENKILÖSTÖKULUT				
PALKAT JA PALKKIOT	-6 550 945,43		-6 596 306,19	
HENKILÖSMUKULUT				
ELÄKEKULUT	-1 431 030,98		-1 497 622,77	
MUUT HENKILÖSMUKULUT	-205 880,88		-238 146,56	
PALVELUJEN OSTOT	-6 033 537,13		-32 413 873,14	
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-1 754 177,35		-2 242 944,63	
AVUSTUKSET	-761 902,25		-606 052,46	
MUUT TOIMINTAKULUT	-1 789 698,16	-18 527 172,18	-1 868 811,71	-45 463 757,46
TOIMINTAKATE		-9 414 989,44		-35 489 939,65
VEROTULOT		8 466 717,31		15 372 451,05
VALTIONOSUUDET		3 248 513,00		22 133 221,00
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
KORKOTUOTOT	233 462,09		64 263,61	
MUUT RAHOITUSTUOTOT	407 827,90		400 779,26	
KORKOKULUT	-27 536,28		-34 735,35	
MUUT RAHOITUSKULUT	-34 570,31	579 183,40	-36 087,50	394 220,02
VUOSIKATE		2 879 424,27		2 409 952,42
POISTOT JA ARVONALENTUMISET				
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT		-1 787 501,35		-2 012 484,01
TILIKAUDEN TULOS		1 091 922,92		397 468,41
POISTOERON MUUTOS	-74 340,09		11 333,40	
VARAUSTEN MUUTOS	-280 000,00	-354 340,09	355 424,64	366 758,04
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ		737 582,83		764 226,45

Ulkoinen + sisäinen tuloslaskelma

	1-12 / 2023		1-12 / 2022	
TOIMINTATUOTOT				
MYYNTITUOTOT	4 173 864,51		5 330 297,20	
MAKSUTUOTOT	200 408,46		260 249,40	
TUET JA AVUSTUKSET	373 142,26		526 827,09	
MUUT TOIMINTATUOTOT	4 364 767,51	9 112 182,74	3 856 444,12	9 973 817,81
TOIMINTAKULUT				
HENKILÖSTÖKULUT				
PALKAT JA PALKKIOT	-6 550 945,43		-6 596 306,19	
HENKILÖSMUKULUT				
ELÄKEKULUT	-1 431 030,98		-1 497 622,77	
MUUT HENKILÖSNUKULUT	-205 880,88		-238 146,56	
PALVELUJEN OSTOT	-6 033 537,13		-32 413 873,14	
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-1 754 177,35		-2 242 944,63	
AVUSTUKSET	-761 902,25		-606 052,46	
MUUT TOIMINTAKULUT	-1 789 698,16	-18 527 172,18	-1 868 811,71	-45 463 757,46
TOIMINTAKATE		-9 414 989,44		-35 489 939,65
VEROTULOT		8 466 717,31		15 372 451,05
VALTIONOSUUDET		3 248 513,00		22 133 221,00
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
KORKOTUOTOT	233 462,09		64 263,61	
MUUT RAHOITUSTUOTOT	407 827,90		400 779,26	
KORKOKULUT	-27 536,28		-34 735,35	
MUUT RAHOITUSKULUT	-34 570,31	579 183,40	-36 087,50	394 220,02
VUOSIKATE		2 879 424,27		2 409 952,42
POISTOT JA ARVONALENTUMISET				
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT		-1 787 501,35		-2 012 484,01
TILIKAUDEN TULOS		1 091 922,92		397 468,41
POISTOERON MUUTOS	-74 340,09		11 333,40	
VARAUSTEN MUUTOS	-280 000,00	-354 340,09	355 424,64	366 758,04
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ		737 582,83		764 226,45

Juuan kunnan rahoituslaskelma

	2023		2022	
TOIMINNAN RAHAVIRTA	<hr/>			
VUOSIKATE	2 879 424,27		2 409 952,42	
TULORAHOITUKSEN KORJAUSET	-211 808,36	2 667 615,91	-729 860,48	1 680 091,94
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA				
INVESTOINTIMENOT	-969 254,66		-1 242 052,73	
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTULOT	429 000,00	-540 254,66	29 596,77	-1 212 455,96
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		2 127 361,25		467 635,98
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA				
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET				
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS	0,00	0,00	40 785,00	40 785,00
LAINAKANNAN MUUTOKSET				
PITKÄAikaisten Lainojen Lisäys	0,00		7 000 000,00	
PITKÄAikaisten Lainojen Vähennys	-1 093 996,00		-1 451 126,00	
LYHYTAikaisten Lainojen Muutos	-357 130,00	-1 451 126,00	-4 263 158,00	1 285 716,00
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET				
TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄOMIEN MUUTOKSET	370 125,49		-6 529,70	
VAIHTO-OMAISUUDEN MUUTOS	1 202,38		-5 001,55	
SAAMISTEN MUUTOS	309 447,30		-240 910,02	
KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS	-1 421 224,56	-740 449,39	1 562 214,48	1 309 773,21
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		-2 191 575,39		2 636 274,21
RAHAVAROJEN MUUTOS		-64 214,14		3 103 910,19
RAHAVARAT 31. 12.	6 565 394,45		6 629 608,59	
1. 1.	6 629 608,59	-64 214,14	3 525 698,40	3 103 910,19

Juuan kunnan tase

	12/2023	12/2022
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	157 599,54	90 908,66
AINEETTOMAT OIKEUDET	11 922,02	24 946,30
MUUT PITKÄAIKAISET MENOT	145 677,52	65 962,36
AINEELLISET HYÖDYKKEET	26 867 182,27	27 969 391,48
MAA- JA VESIALUEET	2 764 209,46	2 447 659,67
RAKENNUKSET	19 217 574,18	20 380 651,81
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET	3 749 714,18	3 798 300,63
KONEET JA KALUSTO	466 399,01	83 166,72
MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET	16 850,00	15 600,00
ENNAKKOMAKS JA KESKENER HANKIN	652 435,44	1 244 012,65
SIJOITUKSET	7 757 834,51	8 856 969,77
OSAKKEET JA OSUUDET	4 933 309,16	6 032 444,42
MUUT LAINASAAMISET	2 738 760,35	2 738 760,35
MUUT SAAMISET	85 765,00	85 765,00
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	34 782 616,32	36 917 269,91
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
VAIHTO-OMAISUUS	9 119,76	10 322,14
VALMIIT TUOTTEET	9 119,76	10 322,14
SAAMISET	899 421,51	1 208 868,81
PITKÄAIKAISET SAAMISET	37 010,54	38 547,18
MYNTISAAMISET	27 010,54	38 547,18
LAINASAAMISET	10 000,00	0,00
LYHYTAIKAISET SAAMISET	862 410,97	1 170 321,63
MYNTISAAMISET	244 484,77	602 445,73
LAINASAAMISET	0,00	12 500,00
MUUT SAAMISET	496 679,03	428 842,40
SIIRTOSAAMISET	121 247,17	126 533,50
RAHOITUSARVOPAPERIT	2 151 123,58	2 151 123,58
OSAKKEET JA OSUUDET	2 151 123,58	2 151 123,58
RAHAT JA PANKKISAAMISET	4 414 270,87	4 478 485,01
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	7 473 935,72	7 848 799,54
VASTAAVAA YHTEENSÄ	42 256 552,04	44 766 069,45

	12/2023	12/2022
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
PERUSPÄÄOMA	15 632 404,28	16 731 619,54
EDELL TILIKAUS YLI-/ALIJÄÄMÄ	12 414 838,61	11 650 612,16
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	737 582,83	764 226,45
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	28 784 825,72	29 146 458,15
POISTOERO JA VAPAAEHT VARAUKS		
POISTOERO	1 792 766,57	1 718 426,48
VAPAAEHTOISET VARAUKSET	928 841,78	648 841,78
POISTOERO JA VAPAAEHT VARAUKS YHTEENSÄ	2 721 608,35	2 367 268,26
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
MUUT TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	575 284,79	205 159,30
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT YHTEENSÄ	575 284,79	205 159,30
VIERAS PÄÄOMA		
PITKÄAIKAINEN	6 397 347,70	7 491 343,70
LAINAT RAHOITUS- JA VAKUUTUSL	5 526 316,00	6 620 312,00
MUUT VELAT	871 031,70	871 031,70
LYHYTAIKAINEN	3 777 485,48	5 555 840,04
LAINAT RAH.-JA VAKUUT.LAITOKS.	1 093 996,00	1 451 126,00
LYHYTAIKAISET OSTOVELAT	883 788,41	1 252 116,26
MUUT VELAT	188 501,43	173 545,91
SIIRTOVELAT	1 611 199,64	2 679 051,87
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	10 174 833,18	13 047 183,74
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	42 256 552,04	44 766 069,45

6.2 Juuan kunnan konsernin tilinpäätöslaskelmat

Juuan konsernituloslaskelma

Vuodet 2022 ja 2023 eivät ole vertailukelpoisia

TULOSLASKELMA	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
TOIMINTATUOTOT	9 008 102,62	41 949 494,68
OSUUS OSAKK.YHT. VOITTO/TAPPIO	0,00	-4 298,43
TOIMINTAKULUT	-17 675 435,85	-75 819 257,27
TOIMINTAKATE	-8 667 333,23	-33 874 061,02
VEROTULOT	8 466 717,31	15 372 451,05
VALTIONOSUUEDET	3 248 513,00	22 133 221,00
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	613 470,34	296 159,11
KORKOTUOTOT	240 027,70	98 288,24
MUUT RAHOITUSTUOTOT	407 850,23	393 883,43
KORKOKULUT	-29 660,87	-112 237,21
MUUT RAHOITUSKULUT	-4 746,71	-83 775,35
VUOSIKATE	3 661 367,42	3 927 770,13
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-2 060 706,71	-2 955 128,44
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-2 060 706,71	-2 953 792,37
ARVONALENTUMISET	0,00	-1 336,07
OMISTUKSEN ELIMINOINTIEROT	0,00	0,00
TILIKAUDEN TULOS	1 600 660,71	972 641,69
TILINPÄÄTÖSSIIROT	-10 389,42	8 236,44
TILIKAUDEN VEROT	0,00	-10,49
LASKENNALLISET VEROT	0,00	-3 314,52
VÄHEMMISTÖOSUUEDET	0,00	6 658,87
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	1 590 271,29	984 211,99
KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	50,96	55,33
Vuosikate/Poistot, %	177,68	132,91
Vuosikate euroa/asukas	859,88	902,52
Asukasmäärä	4 258	4 352

Juuan konsernirahoituslaskelma

	Konserni yhteensä 1.1.-31.12.2023	Konserni yhteensä 1.1.-31.12.2022
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
VUOSIKATE	3 661 367,42	3 927 770,13
TILIKAUDEN VEROT	0,00	-10,49
TULORAHOITUKSEN KORJAUSET	-220 820,57	140 087,78
	3 440 546,85	4 067 847,42
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
INVESTOINTIMENOT	-1 258 292,87	-3 124 399,30
RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTIMENOIHIIN	0,00	32 738,57
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTULOT	487 092,54	85 447,27
	-771 200,33	-3 006 213,47
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	2 669 346,52	1 061 633,96
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET		
ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYS	-212,57	-208,48
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS	0,00	40 785,00
	-212,57	40 576,52
LAINAKANNAN MUUTOKSET		
PITKÄAikaisten Lainojen Lisäys	-230 000,00	8 579 140,60
PITKÄAikaisten Lainojen Vähennys	-1 093 996,00	-1 940 652,99
LYHYTAikaisten Lainojen Muutos	-357 130,00	-4 630 235,27
	-1 681 126,00	2 008 252,34
OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET	0,00	-22 280,13
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET		
TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄOMIEN MUUTOKSET	376269,50	-16 539,53
VAIHTO-OMAISUUDEN MUUTOS	56028,04	-50 864,10
SAAMISTEN MUUTOS	279244,35	-1 906 164,97
KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS	-1464687,64	1 876 709,16
	-753145,74	-96 859,45
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-2 434 484,31	1 929 689,28
RAHAVAROJEN MUUTOS	234 862,21	2 991 323,24
RAHAVAROJEN MUUTOS		
RAHAVARAT 31. 12.	8 904 186,95	10 849 713,53
RAHAVARAT 1.1.	8 669 324,74	7 858 390,30
	234 862,21	2 991 323,24

Juuan konsernitase

VASTAAVAA	31.12.2023	31.12.2022
PYSYVÄT VASTAAVAT	33 103 394,53	42 544 080,68
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	158 231,62	224 930,65
AINEETTOMAT OIKEUDET	12 554,10	134 790,99
MUUT PITKÄAIKAISET MENOT	145 677,52	90 139,67
AINEELLISET HYÖDYKKEET	29 186 958,80	38 382 552,35
MAA- JA VESIALUEET	2 850 377,91	2 687 825,83
RAKENNUKSET	20 864 317,97	27 997 676,58
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET	4 058 359,36	4 278 897,10
KONEET JA KALUSTO	411 064,66	1 189 560,74
MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET	17 090,92	15 840,92
ENNAKKOMAKS JA KESKENER HANKIN	985 747,97	2 212 751,17
SJOITUKSET	3 758 204,10	3 936 597,67
OSAKKUUSYHTEISÖOSUUDET	1 056 144,56	1 050 355,92
MUUT OSAKKEET JA OSUUDET	1 569,44	184 817,32
MUUT LAINASAAMISET	2 628 605,00	2 628 813,48
MUUT SAAMISET	71 885,10	72 610,96
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	241 455,51	95 577,65
VALTION TOIMEKSIANNOT	240 141,60	94 260,65
LAHJOITUSRAHASTOJEN VARAT	7,46	7,46
MUUT TOIMEKSIANTOJEN VARAT	1 306,45	1 309,54
VAIHTUVAT VASTAAVAT	10 127 600,77	16 954 231,88
VAIHTO-OMAISUUS	159 228,10	364 025,70
AINEET JA TARVIKKEET	150 108,34	353 703,56
VALMIIT TUOTTEET	9 119,76	10 322,14
SAAMISET	1 064 185,72	5 740 492,64
PITKÄAIKAISET SAAMISET	39 135,53	41 534,08
MYYNTISAAMISET	29 135,53	41 534,08
LAINASAAMISET	10 000,00	0,00
LYHYTAIKAISET SAAMISET	1 025 050,19	5 698 958,56
MYYNTISAAMISET	301 363,08	2 632 672,10
LAINASAAMISET	0,00	12 500,00
MUUT SAAMISET	538 650,29	938 092,90
SIIRTOSAAMISET	185 036,82	2 115 693,56
RAHOITUSARVOPAPERIT	2 755 923,46	2 735 000,78
OSAKKEET JA OSUUDET	2 151 123,58	2 726 300,78
SJOITUKS RAHAMARKKINAINSTRUM	596 099,88	2 900,00
JOUKKOVELKAKIRJALAINASAAMISET	2 900,00	5 800,00
MUUT ARVOPAPERIT	5 800,00	0,00
RAHAT JA PANKKISAAMISET	6 148 263,49	8 114 712,75
VASTAAVAA YHTEENSÄ	43 472 450,81	59 593 890,21

VASTATTAVAA	31.12.2023	31.12.2022
OMA PÄÄOMA	29 666 233,66	29 443 861,07
PERUSPÄÄOMA	15 632 404,28	16 731 619,54
SÄÄTÖIDEN JA YHD. PERUSPÄÄOMA	0,00	1 865,00
ARVONKOROTUSRAHASTO	97 151,14	97 151,14
MUUT OMAT RAHASTOT	285 488,95	319 451,77
EDELL TILIKAUS YLI/ALIJÄÄMÄ	12 060 917,99	11 309 561,63
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	1 590 271,29	984 211,99
VÄHEMMISTÖOSUUDET	0,00	33 396,42
VÄHEMMISTÖOSUUDET	0,00	33 396,42
PAKOLLISET VARAUKSET	0,00	1 079 572,29
ELÄKEVASTUUVARAUS	0,00	3 908,17
MUUT PAKOLLISET VARAUKSET	0,00	1 075 664,12
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	822 905,85	313 144,85
VALTION TOIMEKSIANNOT	239 547,76	99 766,93
LAHJOITUSRAHASTOJEN PÄÄOMAT	6 757,18	6 902,50
MUUT TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	576 600,90	206 475,41
VIERAS PÄÄOMA	12 983 311,31	28 723 915,59
PITKÄAIKAINEN	8 520 317,69	16 934 203,76
LAINAT RAHOITUS- JA VAKUUTUSL	7 381 316,00	15 779 440,85
LAINAT JULKISYHTEISÖILTÄ	-0,01	798,21
MUUT VELAT	1 139 001,70	1 153 964,70
LYHYTAIKAINEN	4 462 993,62	11 789 711,83
JOUKKOVELKAKIRJALAINAT	0,00	0,00
LAINAT RAH.-JA VAKUUT.LAITOKS.	1 323 996,00	2 271 158,20
SAADUT ENNAKOT	21 076,34	25 905,84
LYHYTAIKAISET OSTOVELAT	964 262,42	2 862 262,08
MUUT VELAT	295 478,46	854 279,57
SIIRTOVELAT	1 858 180,40	5 747 766,58
LASKENNALLISET VEROVELAT	0,00	28 339,55
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	43 472 450,81	59 593 890,21

7 Tilinpäätöksen liitetiedot

7.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Tilinpäätöksen laadinnassa käytetyt jaksotus- ja arvostusperiaatteet ja menetelmät

Jaksotus

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoritusperusteen mukaisesti.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa.

Pysyvien vastaavien käyttöomaisuusosakkeet ja sijoitusluontoiset erät on merkitty taseeseen hankintameno.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen hankintameno.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon ja rahoitusarvopaperit hankintameno.

Kunnan tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

Tilikausien vertailtavuus

Tilikausi 2023 ei ole vertailukelpoinen edelliseen tilikauteen 2022 verrattuna. Vuoden 2023 vertailussa aiempiin vuosiin tulee ottaa huomioon sote-toiminnan puuttuminen. Tietojen vertailussa vuoteen 2017 ja sitä aikaisempiin tietoihin verrattaessa tulee tietojen osalta ottaa huomioon sosiaali- ja terveystalouden siirtyminen Siun soten hoidettavaksi 1.1.2017 alkaen.

Palkkaharmonisaatio vuoden 2023 tilinpäätöksessä

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen vuoden 2023 kevättalvella lähettämässä laskelmassa esitettiin vuoden 2021 palkkaharmonisaatiosta aiheutuvan n. 13 miljoonan euron sekä vuoden 2022 palkkaharmonisaatiosta n. 11 miljoonaa euron kustannus. Juuan kunnan osuudeksi palkkaharmonisaatiokustannuksista esitettiin ko. laskelmassa vuodelta 2021 503 205 euroa ja vuodelta 2022 399 055 euroa, yhteensä 902 261. Asia kirjattiin vuoden 2022 tilinpäätökseen liitetiedoksi, koska palkkaharmonisaatio on voimaanpanolain 20 § tulkinnan mukaisesti siirtynyt hyvinvointialueen vastuulle. Asiasta ei ole tehty varauskirjauksia eikä kulukirjauksia myöskään vuoden 2023 tilinpäätöksessä.

Valtiovarainministeriö on syksyllä 2023 ottanut huomioon laskelmassaan Siun sote kuntayhtymän kirjanpidosta palkkaharmonisaation kustannukset valtionosuuksien määrittämisessä ohittaen Juuan kunnan lainvoimaisen tilinpäätöksen ja sen kirjaukset. Tämän on vähentänyt Juuan kunnan valtionosuutta vuosittain yli 400 000 euroa. Pohjois-Karjalan Hyvinvointialue on toimittanut Pohjois-Karjalan kunnille kirjeen sähköpostilla 7.2.2024, jossa on ilmoittanut tehneensä sopimuksen työntekijäjärjestöjen kanssa palkkaharmonisaatiosta, maksaneensa tammikuussa 2024 ennen tiedon kuntiin lähettämistä pääosan palkkaharmonisaatiosta sekä maksavansa loput myöhemmin vuonna 2024. Viestissä ilmoitettiin lähettävän laskut siitä kaikkiin kuntiin

riippumatta siitä, miten kunnat ovat asiaa käsitelleet tai miten asiaa kommentoivat. Päätöstä laskutuksesta tai sen tarkemmista perusteista, kuten sopimuksesta, ei ole toimitettu.

Juuan kunta on saanut v. 2024 laskut 786 426 euron summasta ja lisälasku (arvio n. 100 061 €) jo päättyneiden työsuhteiden osalta on ilmoitettu laskun saapuvaksi huhtikuussa. Saapuneet laskut on reklamoitu perusteettomina. Arvio Juuan kunnalle kohdistettavasta laskutuksesta on 886 487 euroa, joka on 15 773 euroa pienempi kuin vuotta aiemmin esitetty 902 261 euroa.

Valtionosuuspäätöksestä on jätetty Valtiovarainministeriölle oikaisuvaatimus, jossa edellytetään palkkaharmonisaatiokustannusten poistamista laskentaperusteista. Asian käsittelyn jatkumista oikeuskäsittelynä on pidettävä todennäköisenä.

Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty molemmat kunnan tytäryhteisöt ja kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä, yhdisteltiin jäsenosuuden mukaisessa suhteessa. Kiinteistöosakkuusyhteisöjä ei ole yhdistelty, koska niiden merkitys on vähäinen. Konsernitilinpäätöksen laatimisessa on noudatettu samoja arvostus- ja jaksotusperiaatteita kuin kunnan tilinpäätöksessä. Kunnan konsernitilinpäätökseen yhdisteltävien konserniyhteisöjen ja kuntayhtymien tilinpäätökset muutetaan yhdistelyvaiheessa aina kunnassa noudatettujen tilinpäätösperiaatteiden mukaisiksi. Siun sote kuntayhtymän tiedot eivät sisälly vuoden 2023 konsernitilinpäätöksen lukuihin, mutta sisältyvät vuoden 2022 lukuihin. Vuodet eivät ole vertailukelpoisia keskenään.

Kaukolämpöliiketoimintaan liittyvien omaisuuserien osalta on konsernitilinpäätöksessä käytetty Juuan Kaukolämpö Oy:n poistosuunnitelmaa, koska näitä omaisuuseriä ei kunnan taseessa ole. Uusien omaisuuserien osalta Juuan Kaukolämpö Oy käyttää kunnan poistosuunnitelmaa. Juuan kunnan Vuokratalot Oy:n osalta konsernissa on käytetty kunnan poistosuunnitelmaa ja tehty poistoerokirjaukset.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Sisäiset liiketapahtumat ja katteet on vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta eliminoitu.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Käsittelytapaa on muutettu, poistoero ja vapaaehtoiset varaukset rinnastetaan konsernitilinpäätöstä laadittaessa ylijäämäeriin, siltä osin kuin niihin ei sisälly vastaisia verovaikutuksia. Ne merkitty omaan pääomaan jaettuna edellisten tilikausien yli-/alijäämiin ja tilikauden yli-/alijäämiin. Pohjois-Karjalan Koulutus kuntayhtymän yksikköhintarahoituksen mukainen valtionosuus on yhdistelty konsernituloslaskelmassa riville valtionosuudet, vaikka kuntayhtymässä se esitetään toimintatuotoissa.

Konsernissa noudatetaan emoyhtiön tuloslaskelman laatimisperiaatteita.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäisen omistuksen eliminointi on tehty hankintamenetelmällä.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kiinteistö Oy Juuan Vuokratalot asunto-osakeyhtiön käyttöomaisuuden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu tytäryhteisön oman pääoman erää Voitto/Tappio edellisiltä tilikausilta. Tilivuodelta poisto on suunnitelman mukainen.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöjä ei ole yhdistelty konsernitilinpäätökseen, koska niillä ei ole olennaista vaikutusta. Kuntayhtymien taseet ja niiden liitetiedot on yhdistetty lukuarvoiltaan.

Poikkeavat arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja menetelmät

Kaukolämpöliiketoimintaan liittyvien omaisuuserien osalta on konsernitilinpäätöksessä käytetty Juuan Kaukolämpö Oy:n poistosuunnitelmaa, koska näitä omaisuuseriä ei kunnan taseessa ole.

7.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Liite 6

Toimintatuotot tehtäväalueittain (euroa)				
	Toimintatuotot		Toimintatuotot	
	Konserni	Konserni	Kunta	Kunta
Tehtäväalue	2023	2022	2023	2022
Hallintopalvelut	1 275 547,33	3 305 620,18	182 240,69	232 724,43
Sosiaali- ja terveystuotot	0,00	25 253 595,80	0,00	0,00
Hyvinvointipalvelut	2 229 505,40	5 243 686,84	507 255,70	679 080,50
Ympäristöviranomaistehtävät	43 238,89	50 339,39	43 083,16	45 939,83
Tekniset palvelut	5 459 811,00	8 096 252,47	4 140 752,52	5 348 103,61
Hallinnon ja talouden tarkastus		0,00	0,00	0,00
Kunnan toimintatuotot yhteensä	9 008 102,62	41 949 494,68	4 873 332,07	6 305 848,37

Liite 7

Verotulojen erittely	2023	2022
Kunnan tulovero	5 605 340	11 416 187
Osuus yhteisöveron tuotosta	1 552 747	2 667 886
Kiinteistövero	1 308 630	1 288 378
Muut verotulot		
Verotulot yhteensä	8 466 717	15 372 451

Liite 8

Valtionosuuksien erittely	2023	2022
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	541 533	14 409 345
Siitä: Verotuloihin perustuva valtionosuus	1 823 390	4 553 892
Siitä: Järjestelmämuutosten tasaus		
Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet	-114 060	-93 783
Verotulomentysten korvaus	997 650	3 263 767
Valtionosuudet ja verotulomenetysten korvaukset yhteensä	3 248 513	22 133 221

Liite 9

Palvelujen ostojen erittely		
	Kunta	
	2023	2022
Asiakaspalvelujen ostot	362 070	25 815 534
Muiden palvelujen ostot	2 997 525	4 291 745
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	3 359 595	30 107 279

Liite 11

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu käyttöomaisuuden hankintamenoista

Käyttöomaisuuden poistojen määrittämisessä on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa.

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu käyttöomaisuuden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Arvioidut poistoaajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit sekä poistomenetelmät ovat:

	poistomenetelmä	poistoaika/poisto-%
Aineettomat oikeudet	tasapoisto	3 vuotta
Asuin- hallinto- ja laitosrakennukset	tasapoisto	30 vuotta
Tehdas- ja tuotantorakennukset	tasapoisto	20 vuotta
Talousrakennukset	tasapoisto	15 vuotta
Vapaa-ajan rakennukset	tasapoisto	20 vuotta
Laiturit, sillat ym.	menojäännöspoisto	25 %
Energialaitos verkostot	menojäännöspoisto	15 %
Energia- ja vesilaitokset	menojäännöspoisto	25 %
Vesi- ja viemäriverkostot	menojäännöspoisto	10 %
Tiet, puistot ja ulkoilalueet	menojäännöspoisto	20 %
Kuljetusvälineet	tasapoisto	5 vuotta
Koneet ja kalusteet	tasapoisto	3-15 vuotta

Sovellettaessa menojäännöspoistoa hyödykkeen poistamaton arvo (menojäännös) kirjataan kertapoistona menojäännöksen alittaessa 500 euroa.

Rakennushyödykkeelle tehtävissä peruskorjauksissa voidaan soveltaa täydentävää poistoaikaa, joka voi olla 10-25 vuotta. Täydentävä poistoaika ei kuitenkaan saa olla korkeampi kuin rakennushyödykkeen varsinainen taloudellinen pitoaika. Täydentävää poistoaikaa voi käyttää vain rakennushyödykkeissä, joissa käytetään tasapoistomenetelmää. Täydentävän poistoaajan käytöstä päättää kunnan kiinteistötoimi.

Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno 10 000,00 €, on kunnassa kirjattu vuosikuluksi.

Liite 12

Pakollisten varausten muutokset	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Vuokravastuuvaraus 1.1.				
Lisäys tilikaudella				
Vähennys tilikaudella				
Vuokravastuuvaraus 31.12.				
Eläkevastuut 1.1		4347,27		
Vähennys tilikaudella		-439,10		
lisäys tilikaudella		0,00		
Eläkevastuut 31.12.		3908,17		
Potilasvakuutusvaraus 1.1.		236550,19		
lisäys tilikaudella		0,00		
Vähennys tilikaudella		-55994,05		
Potilasvakuutusvaraus 31.12.		180556,14		
Muut pakolliset varaukset 1.1.		220409,08	0,00	771388,70
Lisäys tilikaudella		923107,07	0,00	0,00
Vähennys tilikaudella		-777616,57	0,00	-771388,70
Muut pakolliset varaukset 31.12.		365899,58	0,00	0,00
Varausten muutos	0,00	89057,35	0,00	-771388,70

Liite 13

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovitusvoitot ja -tappiot	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	208 540,18	2 480,78	165 366,99	2 480,78
Osakkeiden luovutusvoitot	0,00	4 582,04	0,00	0,00
Muut luovutusvoitot	47 987,09	1 354,10	47 987,09	12 896,77
Rakennusten luovutusvoitot	6 260,00		6 260,00	0,00
Luovutusvoitot yhteensä	262 787,27	8 416,92	219 614,08	15 377,55
Muut toimintakulut				
Osakkeiden luovutustappiot		0,00	0,00	0,00
Kiinteistön luovutustappiot	15 666,43	50 693,49	1 206,04	50 693,49
Maa- ja vesialueiden luovutustappiot		0,00	0,00	
Muut luovutustappiot	6 599,68	4 455,44	6 599,68	6 212,28
Luovutustappiot yhteensä	22 266,11	55 148,93	7 805,72	56 905,77

Liite 14, satunnaisia tuottoja ja kuluja ei ollut

Liite 15

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely		
	2023	2022
Osinkotuotot saman konsernin yhteisöistä (Juuan Kaukolämpö Oy)		
Osinkotuotot muista yhteisöistä	369 464	363 529
Yhteensä	369 464	363 529

Liite 16

Poistoeron muutokset	Kunta	Kunta
	2023	2022
Poistoeron lisäys (-)	-450 000,00	-355 424,64
Poistoeron vähennys (+)	375 659,91	366 758,04
Poistoeron muutokset yhteensä	-74 340,09	11 333,40

7.3 Tasetta koskevat liitetiedot

Vuoden 2023 tilinpäätökseen ei sisälly kuluksi kirjaamattomia menoja tai pääoma-alennuksia.

7.3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Liite 18

Arvonkorotukset	Konserni 2023	Konserni 2022	Kunta 2023	Kunta 2022
Maa- ja vesialueet				
Arvo 1.1.	37 201,80	37 201,80		
Arvonkorotukset	0,00	0,00		
Arvonkorotusten purku	0,00	0,00		
Arvo 31.12.	37 201,80	37 201,80		
Rakennukset	0,00	0,00		
Arvo 1.1.	59 949,34	59 949,34		
Arvonkorotukset	0,00	0,00		
Arvonkorotusten purku	0,00	0,00		
Arvo 31.12.	59 949,34	59 949,34		
Arvonkorotukset yhteensä	0,00	0,00		

Liite 19

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet												
Pysyvät vastaavat	Aineettomat hyödykkeet			Aineelliset hyödykkeet							Yhteensä	Kaikki yhteensä
	Aineettomat hyödykkeet	Muut pitkävaikutteliset menot	Yhteensä	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut	Keskeneräiset hankinnat		
Käyttöomaisuus												
Poistamaton hankintameno 1.1	24 946	65 962	90 908	2 447 659	20 380 652	3 798 300	83 167	15 600	0	1 244 014	27 969 392	28 060 300
Lisäykset tilikaudella	0	0	0	322 900	1	0	0	1 250		645 023	969 174	969 174
Vähennykset tilikaudella	0		0	-6 350	-197 879	-7 693	-6 600				-218 522	-218 522
Siirrot erien välillä	0	109 274	109 274		30 751	652 149	444 425			-1 236 600	-109 275	0
Tilikauden poisto	-13 024	-29 559	-42 583		-995 951	-693 043	-54 594				-1 743 587	-1 786 171
Arvon alentumiset tilikaudella			0							0	0	0
Tilikauden rahoitusosuudet						0				0	0	0
Poistamaton hankintameno 31.12.	11 922	145 677	157 599	2 764 209	19 217 574	3 749 714	466 399	16 850	0	652 437	26 867 182	27 024 781

Liite 19

Maa- ja vesialueet erittely	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Maa- ja vesialueet	2 812 971	2 650 419	2 730 168	2 413 619
Kiinteistöjen liittymismaksut	37 407	37 407	34 041	34 041
Maa- ja vesialueet yhteensä	2 850 378	2 687 826	2 764 209	2 447 660

Liite 19

Pysyvien vastaavien sijoitukset	Osakkeet ja osuudet					Jvk-, muut laina- ja muut saamiset				
	Osakkeet konserniyht.	Osakkeet omistusyht.	Kuntayhty- mäosuudet	Muut osakkeet	Yhteensä	Jkv-laina- saamiset	saamiset kon.yhteisöt	saamiset kuntayht.	saamiset muut yht.	saamiset yhteensä
Hankintameno 1.1.	3 530 110	374 637	1 458 032	669 666	6 032 445		110 155	0	2 714 370	2 824 525
Lisäykset	0	0	0	80	80		0	0	0	0
Vähennykset	0	0	-1 099 215	0	-1 099 215		0	0	0	0
Hankintameno 31.12.	3 530 110	374 637	358 817	669 746	4 933 310	0	110 155	0	2 714 370	2 824 525
Arvon alenn. ja niiden palautukset	0	0	0	0	0					0
Arvon korotukset	0	0	0	0	0					0
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 530 110	374 637	358 817	669 746	4 933 310	0	110 155	0	2 714 370	2 824 525

Omistuksia muissa yhteisöissä 31.12.2023
Liitteet 20-22

Nimi	Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt			Kuntakonsernin omistussuosus (1000 €)			Osakkeiden lukumäärä
	Kotipaikka	Kunnan omistus- osuus	Konsernin omistus- osuus	omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta/tappiosta	
Tytärtyhteisöt							
Juuan Vuokralatot Oy	Juuka	100 %	100 %	786	2 323	138	3180 kpl
Juuan Kaukolämpö Oy	Juuka	100 %	100 %	3 148	654	44	2000 kpl
Kuntayhtymät							
Pohjois-Karjalan Koulutuskuntayht.	Joensuu	2,90 %	2,90 %	2 507	272	85	
Pohjois-Karjalan Maakuntaliitto	Joensuu	3,48 %	3,48 %	86	27	11	
Osakkuusyhteisöt							
Yhditelemättömät osakkuusyhteisöt							
Polvelanrivi As Oy	Juuka	22 %	22 %	37	0	0	221 kpl
Hilkanpuisto As Oy	Juuka	25 %	25 %	23	2	0	967 kpl
Kokkokalliontie As Oy	Juuka	25 %	25 %	46	7	0	2705 kpl
Vaarinkulma As Oy	Juuka	25 %	25 %	46	28	0	2120 kpl
Ahmonpiha As Oy	Juuka	50 %	50 %	241	3	1	5000 kpl
Juuan Keskus Kiint. Oy	Juuka	38,40 %	38,40 %	127	3	0	6796 kpl
Muut							
Energiaholding		12 %					
Josek Oy		5,2 %					
Jättekukko Oy		3 %					
Meidän IT ja Talous Oy		0,29 %					

Sijoitukset	31.12.2023	31.12.2022
Lainasaamiset tytäryhtiöltä	110 155	110 155
Tytäryhteisön osakkeet ja osuudet	3 530 109	3 530 109
Kuntayntymäosuudet	358 817	1 458 032
Muut osakkeet ja osuudet	669 746	669 666
Osakkuusyhteisöosuudet	374 637	374 637
Muut lainasaamiset muilta	2 628 605	2 628 605
Muut saamiset tytäryhteisöiltä	17 301	17 301
Muut saamiset muilta	68 464	68 464
Sijoitukset yhteensä	7 757 834	8 856 969

Rahoitusarvopaperit	31.12.2023	31.12.2022
Pohjois-Karjalan Sähkö Oy:n osakkeet 20 000 kpl Osakkeet on merkitty taseeseen hankintamenoona (ei arvostusta)	2 151 123,58	2 151 123,58

Liite 23

Saamisten erittely	2 023		2 022	
	Pitkä- aikainen	Lyhyt aikainen	Pitkä- aikainen	Lyhyt aikainen
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		28 012		83 714
Yhteensä	0	28 012	0	83 714
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset		0		174 594
Siirtosaamiset	0	26 775	0	30 000
Yhteensä	0	26 775	0	204 594
Saamiset muilta				
Myyntisaamiset	27 011	208 855	38 547	344 138
Myyntisaam. Man (metsän myyntisaam.)		7 618		
Lainasaamiset	10 000	0	0	12 500
Muut saamiset		368 421		368 421
Muut siirtosaamiset		94 472		76 534
Valtionosuussaamiset		15 463	0	18 700
Muut siirtosaamiset valtiolta		0	0	20 000
Alv-saaminen (Valtio)		112 795		41 721
Yhteensä	37 011	807 624	38 547	882 014
Saamiset yhteensä	37 011	862 411	38 547	1 170 322

Liite 24

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät	2 023		2 022	
	Konserni	Kunta	Konserni	Kunta
Pitkäaikaiset siirtosaamiset				
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Työllisyysrahasto			8 836	
Kelan korvaus työterveyshuollosta	36 029	30 000	146 288	25 500
Opetustoimen valtionosuus				
Liperin kunnan maksuosuus pal.	17 333	17 333	7 428	7 428
Valtiokonttori/Sotainvalidien avopalvelutuki			2 786	
Polvijärven kunta projektin rah.osuus	18 567	18 567	15 052	15 052
Kuopion kaupunki kotikuntaosuus			8 238	8 238
Valtiorahastojen jaksotukset			101 118	
Eu tuet ja avustukset	38 323		36 246	
Evot			19 285	
Ely-keskus			5 458	
Jäsenkunnat palkkaharmonisointi			821 741	
Muut osuudet projekteihin			62 203	50 000
Vaana /palveluseteli			760 082	
P-K:n Maakuntaliiton avustus Tahkovaarahanke	25 843	26 775		
Kelakorvaus ensihoidosta			17 171	
Palosuojelurahaston avustus				
Öljyn torjunta			9 957	
Potilasvakuutus			20 058	
Muut siirtosaamiset	48 941	28 572	73 746	20 316
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	185 036	121 247	2 115 693	126 533

7.3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Liite 25

Oman pääoman erittely	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Peruspääoma 1.1.	15 632 404	16 731 619	15 632 404	16 731 620
Lisäykset				
Vähennykset				
Peruspääoma 31.12.	15 632 404	16 731 619	15 632 404	16 731 620
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääoma 1.1	0	1 865		
Lisäykset		0		
vähennykset		0		
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääoma 31.12.	0	1 865		
Arvonkorotusrahasto 1.1.	97 152	97 152		
Lisäykset	0	0		
Vähennykset	0	0		
Arvonkorotusrahasto 31.12.	97 152	97 152		
Muut omat rahastot 1.1.	275 100	320 224		
Siirrot rahastoon	23 490	25 831		
Siirrot rahastosta	-13 101	-26 604		
Muut omat rahastot 31.12.	285 489	319 451		
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	14 367 739	11 509 262	12 414 839	11 650 612
Edellisen tilikauden virheen oikaisu				
Edellisen tilikauden oikaisu	-2 306 821	-199 700		0
Poistoeron ja vapaaehtoisten varausten muutos				
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	12 060 918	11 309 562	12 414 839	11 650 612
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	1 590 271	984 212	737 583	764 226
Oma pääoma yhteensä	29 666 234	29 443 861	28 784 826	29 146 459

Liite 26, erittely poistoerosta, ei tehty kirjauksia

LIITE 27

Pitkäaikaiset velat	Kunta	Kunta
	2 023	2 022
Lainat rahoitus- vakuutuslaitoksilta (Kuntarahoitus Oy)	5 526 316	6 620 312
Liittymismaksut ja muut velat	871 032	871 032
Pitkäaikaiset velat yhteensä	6 397 348	7 491 344

Liite 29

Pakolliset varaukset	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2 023	2 022
Muut pakolliset varaukset		895 108	0	0
Eläkevaraus		3 908	0	0
Potilasvakuutusvaraus		180 556	0	0
Sisäasiainministeriön tak.perintä			0	0
Pakolliset varaukset yhteensä	0	1 079 572	0	0

Liite 30

Vieras pääoma	2023		2022	
	Pitkä- aikainen	Lyhyt aikainen	Pitkä- aikainen	Lyhyt aikainen
	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta/lyh.aik.erääntyy v. 24			0
Lainat Kuntarahoitus Oy:ltä	5 526 316	1 093 996	6 620 312	1 451 126
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat		78 189		57 378
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat				
Yhteensä		78 189		57 378
Velat kuntayhtymille, joissa kunta jäsen				
Ostovelat		0		98 583
Siirtovelat		0		1 419 620
Yhteensä		0		1 518 203
Velat muille (sisältää osakkuus- sekä omistusyhteisöt)				
Ostovelat		805 599		1 096 154
Saadut ennakot		0		
Muut velat	871 032	188 501	871 032	173 546
Siirtovelat		1 611 200		1 259 432
Yhteensä		2 605 301	871 032	2 529 132
Vieras pääoma yhteensä	5 526 316	3 777 485	7 491 344	5 555 840

Liite 32

Muiden velkojen erittely	Konserni		Kunta	
	2 023	2 022	2 023	2 022
Muut velat				
Liittymismaksut	1 139 001	1 153 965	871 031	871 031
Muut velat yhteensä	1 139 001	1 153 965	871 031	871 031

Liite 33

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	Konserni		Kunta	
	2 023	2 022	2 023	2 022
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot	171 154	268 917	139 106	246 859
Menojäämät				
Lomapalkkavelka	1 008 248	3 042 622	844 481	733 972
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotus		162 773		
Kuel- ja Vael eläkemaksut/Keva	160 966	205 228	158 466	208 324
Työttömyysvakuutusmaksut	55 089	55 646	54 534	55 646
Korkojaksotukset	330	16 559		265
Sirtovelat jäsenkuntayhtymille	4 124	1 366 668		1 419 620
Potilasvakuutus		43 077		
Opetus ja kulttuuriministeriö		0		
Eu:n osuudet projekteihin		9 153		
Muut osuudet projekteihin		248		
Kuntarahoitus Oyj, Lainaerä 2023	379 377		379 377	
Kansaneläkelaitos, kunnan osuus työmarkkinatuesta	31 112		31 112	
ICT -muutoshanke		82 030		
Öljyn jaksotus	17 403	15 024		
Soten rakenneuudistushanke		5 059		
Koronakorvaus, kertapalkkio		69 387		
takuuajan vak. Rakennus Rosa	4 696	4 696		
Muut kuin olennaiset siirtovelat	3 835	23 379	4 124	
Vk/Rintamaveteraanit v.2020 palautus		33 212		
Muut menojäämät	21 847	344 089		14 367
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	1 687 027	5 478 850		2 432 193
Siirtovelat yhteensä	1 858 181	5 747 767	1 611 200	2 679 052

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia sekä taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot

Liite 34

Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin	Konserni		Kunta	
	2 023	2 022	2 023	2 022
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta Vakuudeksi annetut kiinnitykset		7 812 19 623		

v. 2022 olivat Siun soten velkoja

Liite 39

Takausvastuut	2 023	2 022
Takaukset		
Jätekkukko Oy	70 489	78 321
Kuntarahoitus		
Kiin. Oy Juuan Vuokratalot		
alkuperäinen	6 714 583	6 714 583
jäljelläoleva	2 085 000	2 315 000

Liite 38

Vuokravastuut	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
	Vuokravastuut			
Vuokravastuut yhteensä	4 463	1 843 514		
- seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	4 463	768 403		
- myöhemmin maksettavat		1 075 111		
- sopimukseen sisältyvät velvoitteet		0		
Leasing-vastuut yhteensä	1 349	229 803	0	0
- seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	738	98 200	0	0
- myöhemmin maksettavat		131 603		
- siitä kiinteistöihin liittyvät rahoitusleasinvastuut		0		
Sopimuksiin sisältyvä jäännösarvo		0		
- seuraavalla tilikaudella maksettava osuus			0	0
Yhteensä	5 812	2 073 317	0	0

Leasingsopimuksiin ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuuta.

Liite 38

Korttivastuut	Konserni		Kunta	
	2 023	2 022	2 023	2 022
Yrityskorttivastuut		1 192		

Liite 39

Vastuositoumukset				
Järjestelyjen luonne ja liiketoiminnallinen peruste	Konserni 2023	Kunta 2023	Konserni 2022	Kunta 2022
Takaukset muiden puolesta:				
Metallipalvelu Hartikainen Oy, Pintakäsittely- ja kokoonpanohallin rakentaminen				
Alkuperäinen pääoma	596 000	596 000	596 000	596 000
Jäljelläoleva pääoma	55 876	55 876	130 378	130 378
Sakupe Oy				
Alkuperäinen pääoma	0		149 200	
Jäljellä oleva pääoma	0		135 026	
Takaukset saman konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta:				
Kiinteistö Oy Paiholankoski				
Alkuperäinen pääoma	0		10 351	
Jäljelläoleva pääoma	0		370	
Tikkamäen palvelut Oy				
Alkuperäinen pääoma	0		1 275 660	
Jäljellä oleva pääoma	0		456 275	

liite 40

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista	2 023	2 022
	Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	36 103 449
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.	0	0
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	28 739	19 456

Liite 41 muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

Liite 41

Arvonlisäveron palautusvastuu kunta	31.12.2023	31.12.2022
Kiinteistöinvestoinnit		
2014	0	159 864
2015	93 263	186 527
2016	64 634	104 029
2017	25 582	34 109
2018	103 766	137 345
2019	127 646	164 000
2020	663 281	843 632
2021	1 152 417	1 323 210
2022	225 055	281 319
2023	11 587	
yhteensä	2 467 231	3 234 035

Liite 41

Muut vastuut	Konserni	2023	Konserni	2022
Arvonlisäveron palautusvastuu				
Siun sote			5 082 191	189 566
P-K: koulutuskuntayhtymä	4 850 081	140 652	5 285 117	153 268
Juuan kunta		2 467 231		3 234 035
Arvonlisäveron palautusvastuu yht.		<u>2 607 883</u>		<u>3 576 869</u>
Muut sopimukset (Islab)				
Siun sote		0	1 216 562	45 378
Suraavalla tilikaudella maksettava os.		0	796 087	29 694
Muut sopimukset (Islab) yht.		<u>0</u>		<u>45 378</u>

Liite 41

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt				
Järjestelyn tarkoitus	Konserni		Kunta	
	2 023	2 022	2 023	2 022
Sopimusvastuut				
Vuokravastuut				
Toimitilojen vuokravastuut	138 625	152 315		
- suraavalla tilikaudella maksettava osuus	20 171	22 543		
Maa-aluiden vuokravastuu	25 688	30 662		
-seuraavalla tilikaudella maksettavat	7 143	6 630		
Koneiden ja laitteiden leasingvastuu	49 310	101 885		
-seuraavalla tilikaudella maksettavat	23 625	30 996		
Yhteensä	<u>264 563</u>	<u>345 031</u>		

7.4 Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkiota ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot

Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkiota ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot

Liite 42

Henkilöstön lukumäärä 31.12.		
	2023	2022
Hallinnon palvelualue (tekninen sisältyy)	63	66
Hyvinvoinnin palvelualue	124	144
Kuntarakenne lautakunta	3	2
Yhteensä	190	212

Liite 43

Henkilöstökulut		
	2023	2022
Henkilöstökulut tulaskelman mukaan	8 187 857	8 332 076
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	1 478	0
Henkilöstökulut yhteensä	8 189 336	8 332 076

Liite 44

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut		
	2023	2022
Kokoomus	621	674
Keskusta puolue	3 284	3 046
Sosiaalidemokraattinen puolue	3 462	2 512
Suomen Kristillisdemokraatit	1 046	721
Vihreät	589	599
Perussuomalaiset	1 491	846
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	10 493	8 398

Liite 45

Tilintarkastajan palkkiot		
	2023	2022
Itä-Suomen Tilintarkastus Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	6 894	3 051
Muut tilintarkastajalle kuuluvat tehtävät	720	2 691
Tarkastuslautakunnan avustaminen		1 327
Muut palkkiot		743
Palkkiot yhteensä	7 614	7 811

Liite 46   **Konsernin lähipiirin kanssa ei ole ollut tavanomaisesta poikkeavia liiketoimia.**

8 Eriytetyt tilinpäätökset

8.1 Vesihuoltolaitos

Toimintakertomus

Hallinto

Juuan Vesihuoltolaitos toimii kunnan kirjanpidollisena taseyksikkönä kuntarakennepalvelualueen (tekni- nisen toimialan) yhteydessä. Vesihuoltolaitokselle laaditaan sekä talousarvion laadinnassa että tilin- päätöksessä tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja investointisuunnitelma. Päätösvalta on kunnanhalli- tuksella sekä määrätyin osin viranhaltijoilla. Taksoista ja maksuista päättää kunnanhallitus. Toiminnal- liset sekä taloudelliset tavoitteet asettaa kunnanvaltuusto talousarviossa.

Vesihuoltolaitos tuottaa oman toiminta-alueensa sekä Nunnanlahden vesiosuuskunnan toiminta-alu- eiden asiakkaille laadullisesti määräykset täyttävää talousvettä sekä huolehtii yhdyskuntajätevesien ja sakokaivolietteen puhdistamisesta asetusten ja ympäristöluvan vaatimusten mukaisesti. Jätevesi johdetaan laitoksen omaan jätevesipuhdistamoon verkostoa pitkin.

Lisäksi laitos huolehtii elinkeinoelämän tarvitsemista vesihuollon palveluista erillisten toimitussopi- musten mukaisesti.

Vesihuoltolaitoksen verkoston pituudessa ja asiakkaiden määrässä ei ole tapahtunut merkittäviä muu- toksia.

Henkilöstö

Vesi- ja viemärlaitoksella on kummassakin yksi laitosmies, lisäksi osa kuntatekniikan päällikön, työn- johtajan, ja osastosihteerin työajasta jakautuu vesihuoltolaitokselle. Myös maanrakennusammatti- miesten ja kuorma-auton kuljettajan työaikaa menee vesihuoltolaitoksen verkoston huolto- ja korjaus- töihin. Uusi Kuntatekniikan päällikkö aloitti loppuvuonna 2023, jolloin Vesihuoltolaitoksen hoidon re- surssointi parani. Toimintaan on alkuvuonna vaikuttanut henkilöstöressurssien puute.

Talous

Vesihuoltolain mukaisesti vesihuollon ja viemäroinnin maksuilla tulee pitkällä aikavälillä kattaa vesi- huoltolaitoksen käyttökustannukset sekä uus- ja korjausinvestoinnit. Vesihuoltolaitoksen toiminta on ollut useita vuosia tappiollista. Vesihuoltolaitoksen osalta on aloitettu talouden tervehdyttäminen.

Vesihuoltolaitoksen veden kulutus ovat pienentynyt viime vuosina. Vähentäminen selittyy osiltaan ko- rona-ajan pienemmästä veden kulutuksesta sekä teollisuudessa että kotitalouksissa. Myös väestön vä- heneminen vaikuttaa vedenkulutusta vähentävästi. Kulutukseen perustuvat maksut kerryttävät pää- osan tuloista ja kiinteät perusmaksut pienen osan. Kiinteiden kustannusten määrä ei kuitenkaan mer- kittävästi muutu veden kulutuksen muuttuessa laitteiston määrän ja verkoston pysyessä ennallaan.

Vesihuoltolaitoksen taloutta on viime vuosina rasittanut aiempien vuosien investointien poistot. Poisto-ohjelma onkin päivitetty vuoden 2024 alusta lukien 2024 ja myöhemmin päättyvien investoin- tien osalta siten, että käyttöön tulevat tasapoistot ja tarkempi taloudellisen pitoajan määrittely kunkin investoinnin osalta.

Hinnoittelusta tehdyn linjauspäätöksen mukaisesti käyttöön perustuvat maksut pienevät ja käytöstä riippumattomat perusmaksut nousevat. Painopisteen siirtämistä perusmaksuun jatketaan tulevien

vuosien aikana hinnoittelun muutoksilla. Vuonna 2022 päätettiin mittarikoon mukaisista perusmaksuista. Toteutetulla hintapolitiikalla ei ole voitu kuitenkaan kokonaisuudessaan kompensoida kokonaistulon muutosta tähän mennessä.

Vesihuoltolaitoksen verkostossa on edelleen korjausvelkaa, jonka vähentämiseen tulisi pystyä varautumaan tulo-rahoituksella tulevina vuosina. Lisäksi tulevaisuudessa taloutta saattavat rasittaa myös tiukentuvat EU-direktiivien tuomat velvoitteet.

Vuoden 2023 tulos jäi n 0,24 milj. euroa alijäämäiseksi (ed. vuosi 0,33 milj. euroa). Aikaisempien vuosien ylijäämät loppuivat taseesta vuoden 2021 tilinpäätöksessä. Alijäämää on taseessa vuoden 2023 tilinpäätöksessä yhteensä 0,97 milj. euroa.

Verrattuna edelliseen vuoteen vuonna 2023 liikevaihto (835 615 euroa) laski 62 268 eurolla, 7 %, toisaalta materiaalien ja palvelujen hankinta väheni 75 876 eurolla 16 %:lla. Henkilöstökulut säilyivät lähes ennallaan vähentyen 1 % 193 900 euroon. Poistot pienenevät 62 429 euroa 17 %, paljolti johtuen Kiieskankaan poistojen vähentymisestä. Kokonaisuudessaan Vesihuoltolaitoksen alijäämä pieneni edelliseen vuoteen verrattuna 88668 euroa ollen -237 853 euroa (v. 2022 -326 537 euroa)

Vesilaitos

Juuan vesilaitoksen talousvesi on laadukasta pohjavettä. Vesilaitos on toiminut normaalisti: suuria toimitushäiriöitä eikä veden laatupoikkeamia ole esiintynyt. Verkoston korjausten yhteydessä on jouduttu tekemään pieniä vesikatkoja. Vuoden aikana putkirikkoja tai verkoston osan vuotoja havaittiin 5 ja ne kaikki saatiin korjattua viipymättä.

Verkostoon pumpattiin vettä yhteensä 235 868 m³ eli keskimäärin 646 m³/vrk (normi minimi n. 400 m³/vrk ja maksimi 850 m³). Edellisenä vuonna verkostoon pumpattu määrä oli melkein samaa luokkaa 236 240 m³. Merkittävän elintarviketeollisuuden osuus vedenkulutuksesta vuonna 2023 oli 61 139 m³ eli noin 37 %. Veden toimitusmäärät laskivat vuodesta 2022.

Viemärlaitos

Viemärlaitoksen kaikille pumppaamoille (27 kpl) suoritettiin vuosihuollot.

Jätevedenpuhdistamolla käsiteltiin vuoden 2023 aikana 357 389 m³ jätevettä eli keskimäärin 979 m³/d, joka oli hieman suurempi määrä kuin edellisenä vuonna (301 505 m³). Sakokaivolietettä otettiin vastaan 3 019 m³ ja umpikaivolietettä 2 910 m³.

Puhdistamo saavutti Valtioneuvoston asetuksessa 888/2006 yhdyskuntajätevesien puhdistukselle asetetut vähimmäisvaatimukset jokaisella näytekierroksella sekä kokonaisfosforin osalta vuositasolla.

Vesistö tarkkailussa huhti- ja elokuussa ei ollut havaittavissa näytetulosten perusteella jätevesien vaikutusta Juuanjokeen tai Pieliseen.

Tunnusluvut	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TP 2023
Suoritteet				
laskutettu vesimäärä m ³ /v	179 843	174 878	187 056	161 694
laskutettu jätevesimäärä m ³ /v	141 001	140 714	154 768	135 924
käsitelty sako- ja umpikaivolietemäärä m ³ /v	6 019	6 120	5989	5929
Talouden tunnusluvut				
talousveden käyttömaksu €/ m ³	1,59	1,59	1,51	1,51
jäteveden käyttömaksu €/m ³	3,15	3,15	2,99	2,99
Henkilöstö				
Vesilaitos, HTV	1,76	1,8	1,8	1,8
Viemärlaitos, HTV	2,14	1,95	1,95	1,95
Verkosto				
Viemäriverkoston pituus, m	74 755	75 755	75 755	75 755
Vesijohtoverkoston pituus, m	92 235	93 235	93 235	93 235

Juuan vesihuoltolaitoksen tuloslaskelma

	1-12 / 2023	1-12 / 2022
LIKEVAIHTO	835 615,12	897 883,28
MUUT TUET JA AVUSTUKSET	144,76	120,24
MATERIAALIT JA PALVELUT	-481 972,99	-557 849,06
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-158 577,01	-219 115,14
OSTOT TILIKAUDEN AIKANA	-158 577,01	-219 115,14
PALVELUJEN OSTOT	-323 395,98	-338 733,92
HENKILÖSTÖKULUT	-193 899,82	-195 045,79
PALKAT JA PALKKIOT	-159 336,72	-159 799,55
HENKILÖSIVUKULUT	-34 563,10	-35 246,24
ELÄKEKULUT	-29 071,79	-29 534,14
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-5 491,31	-5 712,10
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-358 982,37	-421 411,65
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTO	-358 982,37	-421 411,65
LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT	-4 195,67	-15 656,07
LIIEKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ) YHTEENSÄ	-203 290,97	-291 959,05
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-34 562,04	-34 578,26
KORVAUS PERUSPÄÄOMASTA	-34 562,04	-34 562,40
MUUT RAHOITUSKULUT	0,00	-15,86
YLIJÄÄMÄ(ALIJÄ)ENN.SATUNN.ERIÄ YHTEENSÄ	-237 853,01	-326 537,31
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-237 853,01	-326 537,31
LIIKELAITOKSEN TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Sijoitetun pääoman tuotto, %	-14,0	-16,8
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	-14,0	-16,8
Voitto,%	-28,5	-36,4

Juuan vesihuoltolaitoksen rahoituslaskelma

	2023	2022
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
LIIKEYLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-203 290,97	-291 959,05
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	358 982,37	421 411,65
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-34 562,04	-34 578,26
	121 129,36	94 874,34
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
INVESTOINTIMENOT	-61 074,80	-57 684,00
	-61 074,80	-57 684,00
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	60 054,56	37 190,34
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET		
SAAMISTEN MUUTOS MUILTA	36 975,27	-7 972,17
KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS KUNNALTA/KY:LTÄ	-27 980,69	-27 980,69
KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS MUILTA	-2 085,03	-44 189,51
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	6 909,55	-80 142,37
RAHAVAROJEN MUUTOS	66 964,11	-42 952,03
RAHAVARAT 31. 12.	199 107,69	132 143,58
1. 1.	132 143,58	66 964,11
		175 095,61
		-42 952,03
LIIKELAITOKSEN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2023	2022
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	-857,00	-1 315,00
Investointien tulorahoitus, %	198,3	164,5
Kassan riittävyys, pv	94	56
Quick ratio	3,7	3,2
Current ratio	3,7	3,2

Juuan vesihuoltolaitoksen taselaskelma

VASTAAVAA	12/2023	12/2022
PYSYVÄT VASTAAVAT		
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	112 153,64	12 497,65
AINEETTOMAT OIKEUDET	5 972,72	12 497,65
MUUT PITKÄVAIKUTTEISET MENOT	106 180,92	0,00
AINEELLISET HYÖDYKKEET	1 912 545,35	2 310 108,91
MAA- JA VESIALUEET	15 200,00	15 200,00
RAKENNUKSET	12 482,78	37 448,41
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET	1 866 406,18	2 186 475,88
KONEET JA KALUSTO	3 237,70	7 566,51
ENNAKKOMAKSUT JA KESKENERÄISET	15 218,69	63 418,11
SIJOITUKSET	53 995,00	53 995,00
MUUT SAAMISET	53 995,00	53 995,00
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	2 078 693,99	2 376 601,56
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
SAAMISET	192 306,01	229 281,28
PITKÄAIKAISET SAAMISET	27 010,54	38 547,18
MYYNTISAAMISET	27 010,54	38 547,18
LYHYTAIKAISET SAAMISET	165 295,47	190 734,10
MYYNTISAAMISET	104 860,66	183 981,96
MUUT SAAMISET	60 348,01	6 752,14
SIIRTOSAAMISET	86,80	0,00
RAHAT JA PANKKISAAMISET	199 107,69	132 143,58
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	391 413,70	361 424,86
VASTAAVAA YHTEENSÄ	2 470 107,69	2 738 026,42

VASTATTAVAA	12/2023	12/2022
OMA PÄÄOMA		
PERUSPÄÄOMA	2 304 161,45	2 304 161,45
EDELLISTEN TILIK. YLI/ALIJÄÄMÄ	-733 757,68	-407 220,37
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-237 853,01	-326 537,31
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	1 332 550,76	1 570 403,77
VIERAS PÄÄOMA		
PITKÄAIKAINEN	1 038 915,86	1 066 896,55
KOROTTOMAT VELAT KUNNALTA/KUNT	167 884,16	195 864,85
2467 Sisäiset muut velat	167 884,16	195 864,85
MUUT VELAT/LIITTYMISMAKSUT JA	871 031,70	871 031,70
2469 Liittymismaksut ja muut velat	871 031,70	871 031,70
LYHYTAIKAINEN	98 641,07	100 726,10
OSTOVELAT	29 450,61	38 899,44
MUUT VELAT/LIITTYMISMAKSUT JA	30 532,46	31 996,11
SIIRTOVELAT	38 658,00	29 830,55
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	1 137 556,93	1 167 622,65
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	2 470 107,69	2 738 026,42
LIIKELAITOKSEN TASEEN TUNNUSLUVUT		
Omavaraisuusaste, %	53,9	57,4
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	136,1	130,0
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 euroa	-972	-734

9 Kirjanpitokirjat ja tositelajit

Käytetyt tilikirjat ja tositelajit

Tilikirjat

Pääkirja atk-tulosteena
 Päiväkirja atk-tulosteena
 Tasekirja sidottuna
 Kustannuspaikkaluettelo atk-tulosteena
 Tilikartta atk-tulosteena
 Tase-erittely

Tositelajit	Nimitys
ALKUSA	Alkusaldot
BUD	Talousarvio
BUDKS	Käyttösuunnitelma
BUDL	Lisätalousarvio
BUDP	projektibudjetti
IRTAIN	Irtaimisto
KASSA2	Kassa2
KLALKU	Konsernin alkusaldot
KLKIRJ	Konsernikirjaukset
KLYHT	Tytäryht. /Kuntayht.
KOMMUI	Käyttöön muistiot
KOMTOS	Käyttöomaisuustositt

MUIRO2	Muistiotosite Rondo
MUIRS2	Muistio sis. Rondo
MUISIS	Muistio sisäinen

MUISRO	Muistiotos Rondo	
MUIRSR	Muistiotos Rondo sis	
MUIST1	Muistiotositteet 1	
OMAKSU	Ostoreskontra maksut	
OSTOT	Ostolaskut	
PALKAT	Palkkatositteet	
PANKKI	Pankkien tiliotteet	
SISROP	Sis laskut Rondo	
SOSTYO	Sosiaalityö	
VANHAT	Vanhat saldot	
YMR10	MR Laskulaji 10	Asuntojen vuokrat Puhtaus- ja ruokahuolto (Siun sote)
YMR11	MR Laskulaji 11	Tontin vuokrat
YMR12	MR Laskulaji 12	As. vuokrat sos. toimi
YMR13	MR Laskulaji 13	Venepaikat
YMR14	MR Laskulaji 14	Teollisuustilavuokrat
YMR15	MR Laskulaji 15	Antolainat
YMR16	MR Laskulaji 16	Sekalaiset Tekninen
YMR20	MR Laskulaji 20	Sekalaisete Hyvinvointi
YMR21	MR Laskulaji 21	Yleishallinnon sekalaiset
YMR23	MR Laskulaji 23	Ymp.vir.om.tehtävät
YMR24	MR Laskulaji 24	Vesilaskut
YMR44	MR Laskulaji 44	Kansalaisopiston laskut
YMR45	MR Laskulaji 45	Yo-maksut
YMR48	MR Laskulaji 48	Päivähoitolaskut
YMR54	MR Laskulaji 54	Viivästyskorot
YMR98	MR Laskulaji 98	viivästysmaksut
YMR99	MR Laskulaji 99	
YMRHYV	MR hyvityslasku	
YMRK	MR Tileistä poisto	
YMRMAN	MR Manuaalisuoritukset	
YMRVII	MR Viitesuoritukset	

10 Allekirjoitukset ja merkinnät

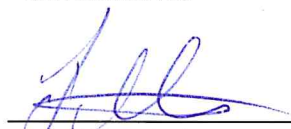
TILINPÄÄTÖS 31.12.2023

TILINPÄÄTÖKSEN PÄIVÄYS JA ALLEKIRJOITUS

Koivuselkä Ari

Miettinen Jari

Kallinen Katri

Peura Matti

Timonen Sakari

Aaltonen Iina

Kähkönen Päivi

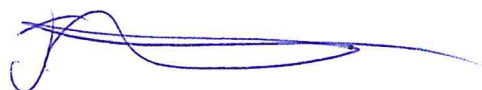
Tanskanen Henri

Tilintarkastajan tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu tilintarkastuskertomus

Juuassa 13/5/2024

Itä-Suomen Tilintarkastus Oy, TILINTARKASTUS YHTIÖ

Timo Nuutinen

JHT- ja HT-tilintarkastaja